

ОПШТИНА БАБУШНИЦА

ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ
РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ
„КУКЛА“ У КО ПРЕСЕКА И КО СТУДЕНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Крагујевац, септембар 2024. године

ECOlogica URBO DOO

ECOlogica URBO DOO

Крагујевац
Саве Ковачевића 1

Тел: +381 (0) 34 331 332
Фах: +381 (0) 34 337 237
е-mail: office@ecourbo.com
<http://www.ecourbo.com>

НАРУЧИЛАЦ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	ECO SOLAR PANEL DOO Београд, Марка Челебановића 21	
ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ECOlogica URBO DOO Крагујевац Саве Ковачевића бр. 1	
ДИРЕКТОР	Евица Рајић директор	
РАДНИ ТИМ	Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог	
	Јелена Симеуновић, мастер просторни планер	
	Марија Бабић, мастер биолог-еколог	
	Марин Рајић, дипл. инж. електротехнике	
	Светлана Ђоковић, дипл. биолог-еколог	
	Невена Зубић, мастер хемичар	
	Анђела Васиљевић, дипл. еколог	

Садржај:

УВОД	16
1.0. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „КУКЛА“	19
1.1. Правни и плански основ Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“	21
1.1.1. Приказ садржаја и циљева Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“	24
1.1.2. Постојећа и планирана намена површина	27
1.1.3. Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност	29
1.2. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „КУКЛА“	33
1.2.1. Природне карактеристике подручја у границама Плана	33
1.2.2. Приказ стања животне средине	39
1.3. ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ И ПЛАНИРАНОГ СТАЊА ИНФРАСТРУКТУРНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ	41
1.3.1. Саобраћајна инфраструктура	41
1.3.2. Комунална инфраструктура	41
1.4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЗОНАМА ГДЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДА БУДЕ ИЗЛОЖЕНА ЗНАЧАЈНИМ УТИЦАЈИМА ..	47
1.5. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „КУКЛА“	48
1.6. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „КУКЛА“ У КО ПРЕСЕКА И КО СТУДЕНА	49
1.6.1. Приказ варијантног решења не усвајања Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена	49
1.6.2. Приказ варијантног решења усвајања и имплементације Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена	49
1.6.3. Приказ најповољнијег варијантног решења са аспекта заштите животне средине	50
1.7. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА НАДЛЕЖНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА, ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ПРЕДУЗЕЋИМА	53
2.0. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	54
2.1. Општи циљеве Стратешке процене утицаја	54
2.2. Посебни циљеве Стратешке процене утицаја	55
2.3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА	55
3.0. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	59
3.1. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА ПЛАНА	59
3.2. ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПОДРУЧЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „КУКЛА“	59
3.3. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ, ОДНОСНО УВЕЋАВАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА	62
3.4. НАЧИН ВРЕДНОВАЊА ЧИНИОЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОГРАНИЧАВАЊЕ И КОМПЕНЗАЦИЈУ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	67
3.4.1. Заштита ваздуха	67
3.4.2. Заштита вода	68
3.4.3. Заштита земљишта	69
3.4.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела	71
3.4.5. Заштита културних добара	73
3.4.6. Бука и вибрације	74
3.4.7. Нејонизујуће зрачење	75
3.4.8. Управљање отпадом	76
3.4.9. Мере заштите од удеса и удесних ситуација	78
4.0. СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ	82
5.0. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)	83
5.1. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	84
5.2. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА	84
5.3. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	86
6.0. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	87

6.1. ПРИКАЗ ПРИМЕЊЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ.....	87
6.2. ТЕШКОЋЕ ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	87
7.0. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА ЗА ИЗБОР ПРЕДЛОЖЕНОГ ПЛАНА	88
8.0. ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	89
9.0. ДРУГИ ПОДАЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ УТИЦАЈА.....	90

У складу са Чланом 10. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10) доносим

РЕШЕЊЕ

о именовану мултидисциплинарног тима за израду Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину.

Вођа тима: Евица Рајић, дипл. еколог

Чланови тима: Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог
Јелена Симеуновић, мастер росторни планер
Марија Бабић, мастер биолог-еколог
Марин Рајић, дипл. инж. Електротехнике
Светлана Ђоковић, дипл. еколог
Невена Зубић, мастер хемичар
Анђела Васиљевић, дип. еколог

Именовани су дужни да, при изради Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину, поштују одредбе Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 88/10), Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон), осталу секторску законску регулативу и подзаконске акте, у складу са Одлуком о изради Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 15/24) и Одлуком о приступању израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 11/24), дефинисана је обавеза израде Стратешке процене утицаја на животну средину.

Крагујевац, август 2024. године

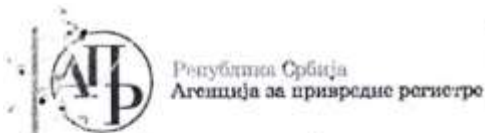
ECOlogica URBO DOO

Директор:
Евица Рајић

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Регистар Привредних субјеката

БД. 185524/2006

Дана, 22.11.2006 године

Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4 Закона о Агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС 55/04) и члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију оснивања привредног субјекта, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

са следећим подацима:

Пуно пословно име: **PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Крагујевац

Опис делатности: PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU

Скраћено пословно име: **ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC**

Регистарски број/Матични број: 20222816

Претежна делатност: 74201 - ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Привредни субјекат је регистрован за спољно трговински промет

Привредни субјекат је регистрован за услуге у спољнотрговинском промету

Подаци о капиталу

- Уписани капитал
  - Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.
- Уплаћен-унет капитал
  - Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Подаци о оснивачима:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Уписани капитал
Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал
Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Удео 100,00 %.

Подаци о директору:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Подаци о заступницима:

Заступник
Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413

Функција у привредном субјекту: Директор

Овлашћења у промету
Овлашћења у унутрашњем промету неограничена
Овлашћења у спољнотрговинском промету неограничена

Накнаду у износу од 3.600,00 динара за регистрацију напред наведених података наплаћена је од подносиоца регистрационе пријаве.

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је регистрациону пријаву за оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

Висина накнаде за регистрацију одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05)

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде у року од 8 дана од дана достављања решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
Младен Маглов

Регистар привредних субјеката
БД 47035/2021

5000188041265

Дана, 04.06.2021. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, 83/2014, 31/2019), одлучујући о регистрационој пријави промене података код PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, матични број: 20222816, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Евица Рајић

доноси

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ регистрациона пријава, па се у Регистар привредних субјеката региструје промена података код:

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO
KRAGUJEVAC**

Регистарски/матични број: 20222816

и то следећих промена:

Промена седишта привредног друштва:

Брише се:

Адреса: Саве Ковачевића 3/1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Уписује се:

Адреса: САВЕ КОВАЧЕВИЋА 1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 02.06.2021. године регистрациону пријаву промене података број БД 47035/2021 и уз пријаву је доставио документацију наведену у потврди о примљеној регистрационој пријави.

Проверавајући испуњеност услова за регистрацију промене података, прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, Регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, па је одлучио као у диспозитиву решења, у складу са одредбом члана 16. Закона.

Висина накнаде за вођење поступка регистрације утврђена је Одлуком о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 419/2013, 138/2014, 45/2015, 106/2015, 32/2016, 60/2016 и 75/2018).

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против ове одлуке може се изјавити жалба у року од 30 дана од дана објављивања одлуке на интернет страни Агенције за привредне регистре, министру надлежном за послове привреде, а преко Агенције за привредне регистре. Административна такса за жалбу у износу од 480,00 динара и решење по жалби у износу од 550,00 динара, уплаћује се у буџет Републике Србије. Жалба се може изјавити и усмено на записник у Агенцији за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ
Миролан Магдол
БЕОГРАД

 8000074754368	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	 Република Србија Агенција за привредно регистро
--	---	--

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски број 20222816

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕПословно име PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

Скраћено пословно име ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА**Адреса седишта**

Општина КРАГУЈЕВАЦ

Место КРАГУЈЕВАЦ

Улица САВЕ КОВАЧЕВИЋА

Број и слово 1

Спрат, број стана и слово / /

Адреса за пријем електронске поште

Е- пошта office@ecourbo.com

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ**Подаци оснивања**

Датум оснивања 9. новембар 2006

Време трајања

Време трајања привредног субјекта Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности 7111

Назив делатности Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 1 од 3

Прорески Идентификациони Број (ПИБ)	104733275
Подаци од значаја за правни промет	
Текући рачуни	160-0000000451212-75 360-0000000010011-37 220-0000000064888-10 160-0000000536986-94 160-0053900024920-76 370-0000000023759-53
Подаци о статусу / оснивачком акту	
Не постоји обавеза овере измена оснивачког акта	Датум важећег статута <input type="text"/>
	Датум важећег оснивачког акта <input type="text"/>
Законски (статутарни) заступници	
Физичка лица	
1. Име	Евица <input type="text"/> Презиме Рајић <input type="text"/>
ЈМБГ	2610958787413 <input type="text"/>
Функција	Директор <input type="text"/>
Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом <input type="text"/>
Чланови / Сувласници	
Подаци о члану	
Име и презиме	Евица Рајић <input type="text"/>
ЈМБГ	2610958787413 <input type="text"/>
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	<input type="text"/>
износ	датум
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	9. новембар 2006 <input type="text"/>
Удео	износ(%) 100,000000000000 <input type="text"/>

Основни капитал друштва	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	
износ	датум
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	9. новембар 2006

Регистратор: Мисадин Маглов

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 3 од 3

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

Увод

У складу са Одлуком о изради Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 15/24) приступило се изради Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена. У складу са Одлуком о приступању израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 11/24), приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину предметног планског документа.

Подручје еколошке анализе, односно вредновања постојећег и планираног стања, са аспекта могућих и очекиваних промена и утицаја у простору и животној средини, представља обухват Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“, у КО Пресека и КО Студена и непосредно окружење са потенцијално осетљивим рецепторима животне средине на које План може утицати.

Стратешка процена утицаја на животну средину (SEA – Strategic Environmental Assessment) представља механизам којим се, у процесу планирања, обезбеђује одрживо коришћење простора, предмета еколошке анализе, са свим осетљивим рецепторима животне и друштвене средине, који већ трпе или могу трпети утицаје и потенцијалне последице постојеће и планиране намене:

- у поступку припреме планског документа и доношења Одлуке о изради Плана и Одлуке о приступању израде Стратешке процене утицаја;
- у току раног јавног увида и упознавања јавности о предмету планског документа;
- у процесу израде Нацрта Плана и јавног увида, јавне расправе и стручне контроле планског документа;
- у фази разматрања Стратешке процене утицаја (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) и Извештаја заинтересованих страна и заинтересоване јавности о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације подручја соларне електране „КУКЛА“;
- у фази усвајања Плана којим је планирано уређење простора за реализацију соларне електране „КУКЛА“, уз примену и поштовање интегралних мера заштите природе, животне и друштвене средине, односно интегралне заштите простора у границама Плана.

Стратешка процена утицаја планског документа интегрише и био-физичке и социјално-економске сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује планиране намене и активности и захтеве свих интересних страна и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за животну средину, односно заштиту здравља становништва и природних вредности простора.

Као комплексан и целовит процес и поступак, који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање планског документа са аспекта заштите животне средине, Стратешка процена утицаја даје могућност за предлагање варијантних решења, избор еколошки најприхватљивијег, са условима и мерама којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и рационалан начин.

Кроз процес стратешке процене утицаја, планским документом планирана намена, односно планирани пројекат и пратећи садржаји након чега се доноси одлука о усвајању и имплементацији планског документа, под дефинисаним и прописаним условима, или се одустаје од планиране намене простора, односно планираног пројекта, пратећих садржаја и планираних активности.

Поступак процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације подручја соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена и израда Извештаја о Стратешкој процени на животну средину планског документа су дефинисани Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10). „Примена

Закон о стратешкој процени утицаја представља усклађивање националне законске регулативе са европском Директивом 2001/42/ЕС о „Процени утицаја одређених планова и програма на животну средину“. Циљ ове Директиве је да обезбеди висок степен заштите животне средине и да допринесе интеграцији захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма у циљу промоције одрживог развоја. Еколошка процена је важан инструмент за интеграцију захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма за које се установи да имају или могу имати значајан утицај на животну средину.“

Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину, представља основу за:

- утврђивање обавезујућих, хијерархијски усаглашених смерница (еколошких захтева) у поступку израде Плана и дефинисање планских решења;
- интегрисање мера заштите животне средине кроз све фазе израде Плана;
- дефинисање услова и решења заштите животне средине, као обавезујућих за поступак имплементације планског документа.

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја) се ради истовремено са израдом Нацрта Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, чиме су створени услови за благовремено интегрисање захтева везаних за заштиту природних вредности простора, заштиту животне и друштвене средине у поступак израде, излагања јавности, усвајања као и, по усвајању, у процесу имплементације Плана.

Извештај о Стратешкој процени утицаја и процена могућих стратешких утицаја на животну средину соларне електране „КУКЛА“, обухвата:

- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите и одрживог коришћења простора за реализацију соларне електране „КУКЛА“;
- анализу и валоризацију заступљених екосистема, станишта, односно заступљене флоре и фауне у границама Плана и непосредном окружењу од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планиране соларне електране;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину;
- анализу услова и смерница документације вишег реда од посебног значаја за поступак стратешке процене утицаја - хијерархијска условљеност;
- анализу услова ималаца јавних овлашћења, надлежних институција и осталих релевантних услова и захтева;
- анализу постојећег стања медијума животне средине (анализа постојеће базе података о стању животне средине), анализу тренутног („нултог“) стања животне средине и очекиваних, процењених будућих трендова на анализираном простору;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора и животне средине за процену утицаја планског документа за соларну електране „КУКЛА“;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју (локално становништво, природне вредности, медијуми животне средине) који већ трпе извесне утицаје и за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- анализу захтева заинтересоване јавности, појединаца и осталих корисника простора у границама планског документа и зонама потенцијалог утицаја Плана;
- организовање консултација са заинтересованим странама, органима и институцијама, непосредним корисницима простора о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- процену утицаја предложене стратешке одлуке планског документа за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране „КУКЛА“ и уређење површина, при постојећим условима животне и друштвене средине;

- процену кумулативних, синергетских, директних, индиректних, локалних, иреверзибилних и других утицаја предложене стратешке одлуке за изградњу соларне електране „КУКЛА“;
- дефинисање стратешких смерница и кључних мера заштите животне средине у поступку имплементације Плана;
- учешће јавности (имаоца јавних овлашћења, стручне, остале јавности, НВО и заинтересованих појединаца) у поступку стратешке процене утицаја и Извештаја о о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације подручја соларне електране „КУКЛА“;
- дефинисање смерница и мера заштите и мониторинга животне средине за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планског документа и за нижи хијерархијски ниво, односно поступак процене утицаја планираног пројекта односно изградња соларне електране „КУКЛА“ и уређење површина на животну и друштвену средину;
- еколошку валоризацију подручја Плана, вредновање подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора и реализације планиране намене, односно изградња соларне електране „КУКЛА“.

1.0. Полазне основе Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“

Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, је процес који ће обезбедити:

- приказ садржаја и циљева планског документа и однос са другим плановима, стратегијама, програмима и осталом документацијом од значаја за поступак стратешке процене утицаја планског документа на животну средину;
- анализу обавезујућих смерница, мера и услова документације вишег реда од значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја предметног Плана на животну средину и одрживи развој - хијерархијска условљеност;
- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите природе, природних и створених вредности животне и друштвене средине за одрживо коришћење простора за реализацију пројекта за коришћење обновљивог извора енергије;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину, односно природне вредности, стање биодиверзитета, карактеристике предела и пејзажа, зоне становања, густине становања, традиционалне вредности и навике локалног становништва;
- анализу постојећег стања и створених услова на анализираном подручју и животној средини, што обухвата анализу базе података о квалитету и стању природне и животне средине, као и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите природе, животне и друштвене средине;
- анализу услова надлежних институција, имаоца јавних овлашћења, услова и захтева осталих релевантних органа, организација и институција;
- консултације са свим заинтересованим странама, органима, организацијама, институцијама, имаоцима јавних овлашћења, заинтересоване јавности (удружења, НВО, појединаца) о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора, природних вредности и животне средине, са дефинисањем индикатора за процену и мониторинг утицаја планског документа на природне вредности, животну и друштвену средину;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју, за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- процену утицаја кумулативних, синергетских, индиректних, директних, локалних и других утицаја предложене стратешке одлуке за планирање на подручју Плана детаљне регулације подручја соларне електране „КУКЛА“;
- дефинисање стратешких смерница за нижи хијерархијски ниво са кључним мерама заштите и мониторинга за поступак имплементације Плана детаљне регулације подручја соларне електране „КУКЛА“;
- учешће јавности (стручне, остале јавности, удружења, невладиних организација и заинтересованих појединаца) у поступку Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“;
- дефинисање смерница и мера којима се могу превенирати, спречити, смањити, ублажити или отклонити сви значајни негативни утицаја на природу и животну средину, у раним фазама процеса планирања и одлучивања, фази Нацрта Плана и излагања јавности и фази имплементације планског документа;
- у случају захтева и утврђивања потребе, дефинисање мера еколошке компензације;
- дефинисање мера заштите и мониторинга животне средине;
- вредновање предметног подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора у обухвату

Плана, на еколошки прихватљив начин уз поштовање принципа одрживог развоја (еколошка валоризација простора);

- усвајање обавезујућих смерница и мера заштите животне средине у поступку израде и усвајања Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“.

Стратешка процена утицаја на животну средину се ради у циљу обезбеђивања заштите животне средине за одрживи развој поштовањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања Плана детаљне регулације подручја соларне електране „КУКЛА“. Израда Стратешке процене планског документа обухвата припрему Извештаја о стању животне средине, спровођење поступка консултација, усвајање Извештаја и резултата консултација у поступку одлучивања и доношења, односно усвајања Плана, као и пружање информација и података о донетој одлуци, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10). Поступак Стратешке процене утицаја на животну средину Плана заснован је на:

- **начелу одрживог развоја**, односно разматрању и укључивању свих битних аспеката животне и друштвене средине, природних и створених вредности и медијума животне средине у анализираној просторној целини, у фази Раног јавног увида, Нацрта и фази усвајања планског документа и утврђивању услова за заштиту и очување природних вредности и животне средине, односно одрживо и рационално коришћење простора, као предуслова за остваривање циљева одрживог развоја подручја Плана и подручја на које планска решења могу утицати;
- **начелу интегралности**, што представља обавезно укључивање у План услова заштите, односно услова свих заинтересованих органа, организација и ималаца јавних овлашћења, у циљу одрживог коришћења земљишта као природног, тешко обновљивог ресурса;
- **начелу предострожности**, које укључује пажљиво планирање намене у функцији заштите и прихватљивог коришћења простора у границама Плана и његовом повезивању са окружењем, на начин да се превенирају, спрече или смање негативни утицаји на животну и друштвену средину, са свођењем на минимум ризика појаве негативних утицаја;
- **начелу хијерархије и координације** што подразумева усвајање смерница Просторног плана Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) и Просторног плана општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница, бр. 13/12 и 3/24), као обавезујућих, што представља услов за обезбеђивање узajамне координације смерница планске документације вишег реда, услова ималаца јавних овлашћења, надлежних и заинтересованих органа, предузећа и појединаца, у поступку процене утицаја стратешког карактера, израде Стратешке процене утицаја Плана и исходавање сагласности на Извештај о Стратешкој процени, кроз консултације, обавештавања и прибављања мишљења на План и Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације подручја соларне електране „КУКЛА“;
- **начелу јавности**, као кључном делу процеса, све у циљу информисања јавности о изради Плана, планираним наменама, мерама и активностима и његовом могућем утицају на животну и друштвену средину, услове живота, традиционалне вредности и навике локалног становништва, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме Нацрта Плана и доношење (усвајање) Плана, где јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања Плана, имати приступ информацијама које се односе на План и Стратешку процену утицаја планског документа.

1.1. Правни и плански основ Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“

Правни основ за израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) је:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС”, бр. 32/19);
- Одлука о изради Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 15/24);
- Одлука о приступању израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 11/24).

Плански основ за израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације подручја соларне електране „КУКЛА“ (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) је:

- Просторног плана општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница, бр. 13/12 и 3/24).

Просторно планска, стратешка и остала документација од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину предметног планског документа:

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Сл. гласник РС”, бр. 101/15);
- Национална стратегије одрживог развоја („Сл. гласник РС”, бр. 57/08);
- Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године („Сл. гласник РС”, бр. 12/22).

Остала коришћена документација, услови институција, ималаца јавних овлашћења и подаци од значаја за Извештај о СПУ на животну средину Плана детаљне регулације подручја соларне електране „КУКЛА“:

- Услови надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења:
  - Решење о условима заштите природе 03 бр. 021-2445/3 од 22.07.2024. године, Завод за заштиту природе Србије;
  - Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходни заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ бр. 1132/2-02 28.06.2024. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш;
  - Захтев за издавање услова и података за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ бр. 07.23.1 број 351-3-10/24-1 од 18.06.2024. године, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Пироту;
  - Обавештење бр. 001975565 2024 14840 007 000 000 001 од 16.07.2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
  - Обавештење у вези са израдом плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ на територији Општине Бабушница бр. 11131-2 од 30.07.2024. године,

Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;

- Обавештење бр. 953-13735/24-1 од 24.06.2024. године, Јавно предузеће „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“;
- Услови за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ бр. 130-00-UTD-003-771/2024-002 од 02.08.2024. године, Акционарско друштво „Електро mreжа Србије“ Београд;
- Услови за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Кукла“ на подручју општине Бабушница бр. 2541200-Д.10.25.-288160/2-24 од 28.06.2024. године, Електродистрибуција Србије, Огранак „Електродистрибуција Пирот“;
- Обавештење бр. 851 од 19.06.2024. године, ЈКП „Комуналац“ Бабушница;
- Услови бр. 4/3-10-0195/2024-0002 од 25.06.2024. године, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- Услови у поступку израде Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“, Општина Бабушница бр. 9127/1 од 16.09.2024. године, Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш;
- Услови који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ у КО Пресека и КО Студена бр. Д211-277198/2-2024 СЈ од 28.06.2024. године, Телеком Србија.

За израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена (Извештаја о Стратешкој процени утицаја), вредновање планиране намене са аспекта одрживости и еколошке прихватљивости, избор најприхватљивијег решења са предлогом смерница и мера за нижи хијерархијски ниво и мера заштите животне средине, мониторинг и осталих карактеристика животне средине, коришћена је и поштована следећа законска регулатива:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр.135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-одлука УС, 14/16 и 95/18 - др. закон);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/14, 95/18, 40/21, 35/23-др. закон и 62/23);
- Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС“, бр. 40/21 и 35/23);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10,14/16, 95/18 (др. закон) и 71/21);
- Закон о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21-др. закон и 76/23 – др. закон);
- Закон о климатским променама („Сл. гласник РС“, бр. 26/21);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18 – др. закон);
- Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);
- Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС”, бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21 – др. закон);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 11/09, 20/15 и 87/18 - др. закон);

- Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 - др. закон и 35/23);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, бр. 87/18);
- Закон о потврђивању Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Сл. гласник РС - Међународни документи”, бр. 38/09);
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС”, бр. 31/12);
- Уредба о учешћу јавности у изради одређених планова и програма у области заштите животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 117/21);
- Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС”, бр. 93/23 и 94/23 - исправка);
- Правилник о компензацијским мерама („Сл. гласник РС”, бр. 20/10);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16);
- Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС”, бр. 35/10);
- Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);
- Правилник о условима које морају испуњавати прихватилишта за збрињавање заштићених дивљих животиња („Сл. гласник РС”, бр. 15/12);
- Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС”, бр. 92/08);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 23/94);
- Правилник о опасним материјама у водама („Сл. гласник РС”, бр. 31/82);
- Правилник о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 72/23);
- Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС”, бр. 18/24);
- Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11);
- Правилник о листи мера превенције стварања отпада („Сл. гласник РС”, бр. 7/19);
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);
- Правилник о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 21/10, 10/13, 44/18-др. закон и 14/24);
- Правилник о годишњој количини амбалажног отпада по врстама за које се обавезно обезбеђује простор за преузимање, сакупљање, разврставање и привремено складиштење („Сл. гласник РС”, бр. 70/09);
- Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 114/13);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 17/17);
- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 7/20 и 79/21);

- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 139/22);
- Правилник о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 37/11).

Поштовани су услови и смернице остале релевантне регулативе:

- ЕУ Директива о приступ јавности информацијама о животној средини (2003/4/ЕК);
- ЕУ Директива о учешће јавности (2003/35/ЕЗ);
- ЕУ Директива о одговорност за штету у животној средини (2004/35/СЕ);
- Оквирна директива о буци (2002/49/ЕК).

1.1.1. Приказ садржаја и циљева Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“

Садржај Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, урађен је у складу са одредбама и методологијом Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09- исп., 64/10—одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13—одлука УС, 50/13—одлука УС, 98/13—одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС”, бр. 32/19).

А. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО	
I ОПШТИ ДЕО ПЛАНА	
1. Уводни део	
1.1.	Правни и плански основ
1.2.	Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда
	1.2.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010-2020. године („Службени гласник РС”, бр. 88/10)
	1.2.2. Извод из Просторног плана општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница”, бр. 13/12 и 3/24)
1.3.	Обухват Плана са пописом катастарских парцела
1.4.	Опис постојећег стања
	1.4.1. Географски положај и природне вредности
	1.4.2. Начин коришћења простора и инфраструктура
	1.4.3. Основна ограничења
1.5.	Општи циљеви израде плана
1.6.	Општи осврт на повољност изградње соларних електрана
II ПЛАНСКИ ДЕО	
2. Правила уређења	
2.1.	Опис и критеријуми поделе на карактеристичне целине/зоне
2.2.	Детаљна намена површина и објеката и могућих компатибилних намена, са билансом површина
2.3.	Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре, као и услове за њихово прикључење
	2.3.1. Мрежа саобраћајне и остале инфраструктуре
	2.3.1.1. Саобраћајна инфраструктура/урбанистичка целина 1

	2.3.1.2. Комунална инфраструктура
	2.3.1.2.1. Водоснабдевање
	2.3.1.2.2. Одвођење отпадних вода
	2.3.1.3. Енергетска инфраструктура
	2.3.1.3.1. Електроенергетска инфраструктура
	2.3.1.3.2. Јавно осветљење
	2.3.1.3.3. Топлификација
	2.3.1.3.4. Гасификација
	2.3.1.4. Телекомуникациона инфраструктура
	2.3.1.5. Управљање комуналним отпадом
	2.3.1.6. Просторно пејзажни објекти
2.4.	Попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте
2.5.	Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта по целинама из планског документа, који је потребан за издавање локацијских услова и грађевинске дозволе
2.6.	Услови и мере заштите природних добара и непокретних културних добара и заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи
	2.6.1. Природно наслеђе
	2.6.2. Културно-историјско наслеђе
	2.6.3. Мере заштите животне средине
	2.6.4. Мере заштите од пожара
	2.6.5. Мере енергетске ефикасности изградње
3. Правила грађења	
3.1.	Зона А – зона за производњу и складиштење електричне енергије – површине за несметано функционисање соларне електране
3.2.	Зона Г – зона за изградњу енергетских објеката у функцији соларне електране (кп. бр. 196/2 КО Пресека)
3.3.	Појединачна правила грађења за зоне А и Б
4. Смернице за спровођење плана	
4.1.	Локације за које је обавезна израда пројекта парцелације, односно препарцелације, урбанистичког пројекта и урбанистичко-архитектонског конкурса, са смерницама за њихову израду
4.2.	Приказ остварених урбанистичких параметара и капацитета
4.3.	Смернице за реализацију
5. Завршне одредбе	
Б. ГРАФИЧКИ ДЕО	

Основни циљ израде Плана је стварање планског основа за изградњу нових објеката, тј. реализације инфраструктурног објекта који користи обновљиви извор енергије - енергију сунца и његово несметано функционисање, у циљу оптималног коришћења енергије сунца и производње електричне енергије, али и стварање услова за дефинисање објеката јавне намене за потребну саобраћајну и комуналну инфраструктуру и електроенергетске објекте, као и унапређење режима и услова коришћења земљишта.

Циљ Плана детаљне регулације је стварање законског и планског основа за просторно уређење предметне зоне и утврђивање правила уређења и правила грађења за подручје соларне електране, односно стварање основа за издавање одговарајућих дозвола за грађење свих потребних објеката у саставу соларне електране.

Визија просторног развоја је да, на планском хоризонту, планско подручје буде простор остварења равномерног и уравнотеженог мултифункционалног развоја, са оживљеним и одрживим економским развојем (а потом и економским растом) заснованим на локалним ресурсима и новим технологијама у условима конкурентности; подручје постигнуте значајне социјалне стабилности, атрактивности за живот и рад и инвестирање, достигнутих циљних нивоа енергетске ефикасности, саобраћајне приступачности и опремљености комуналном инфраструктуром; простор квалитетне животне средине очуваног изворног бонитета са туризмом успостављеним као једним од основних праваца развоја и да буде функционално интегрисан у окружење. Циљеви просторног развоја су дати кроз опште и посебне циљеве просторног развоја у тачки 2. пододелјка 1.1.4. Принципи, циљеви и концепција просторног развоја Просторног плана општине Бабушница 2010-2025.

1.1.1.1. Обухват Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“

Укупна површина планског обухвата износи $P=13$ ha 96 a 96 m² и у овом обухвату су парцеле (целе или делови) катастарских општина Пресека и Студена.

У обухвату Плана су следеће катастарске парцеле:

- КО Пресека: 24, 25, 26, 27, 36, 38, 95, 96, 97, 98, 99, 100/1, 100/2, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209/1, 209/2, 210, 211, 212, 213, 220, 221, 222, 225, 226/1, 226/2, 228, 231, 232 и 5192 (део);
- КО Студена: 6145, 6146, 6147, 6148, 6149, 6150, 6151/1, 6151/2, 6151/3, 6153, 6177, КО Студена и 8839 (део).

Опис обухвата Плана:

Граница обухвата Плана креће на крајњој јужној тачки, (N: 42.95450 E: 22.53505), на тромеђи парцела 226/1, 226/4 и 224 КО Пресека, и иде кривудаваом линијом према североистоку, а потом према северу источним границама кат. парцела 226/1, 225, 222, 231, 232, 220, 213 и 95 КО Пресека, северном границом парцела 95 и 96 КО Пресека, североисточном границом парцела 100/2 и 107 КО Пресека. Граница обухвата затим иде ка северу источном границама парцела 110 и 5192 КО Пресека и парцеле 8839 КО Студена, а потом ка југоистоку међном линијом парцела 27 и 37, 36 и 37 све у КО Пресека. Граница обухвата иде затим ка северу међном линијом парцела 36 и 27 са парцелом 35 КО Пресека, затим иде североисточном границом парцеле 27 КО Пресека, југоисточном границом парцеле 26, 25 и 24 КО Пресека до крајње североисточне тачке обухвата. Граница обухвата затим иде ја западу северном границом парцела 24, 25, 26 КО Пресека и 8839 КО Студена (некатегорисани пут), 6145 и 6146 КО Студена до тромеђне тачке парцела 6146, 6154 и 8836 КО Студена. Одатле обухват наставља ка југозападу, југозападним и западним границама парцела 6147, 6153, 6177, 6151/1 КО Студена, 139, 140, 143 и 145 КО Пресека, а затим југозападним границама парцела 146, 147, 142, 5192 КО Пресека (некатегорисани пут), и сече парцелу 5192 КО у правцу тромеђне тачке парцела 227, 228 и 8192 КО Пресека, затим иде јужним границама парцела 228, 226/1 КО Пресека до почетне тачке описа граница обухвата Плана.

1.1.2. Постојећа и планирана намена површина

1.1.2.1. Постојећа намена површина

Према постојећем начину коришћења земљишта, обухваћене парцеле су:

- грађевинско земљиште - некатегорисани пут који је изведен у мерама и границама 5192 КО Пресека и 8839 КО Студена (без коловозног застора); на парцелама и објекту (некатегорисани пут изграђен пре доношења прописа о изградњи објеката) је као ималац права уписана Општина Бабушница, са јавном својином;
- пољопривредно земљиште - које се не обрађује, кп. бр. 124, 25, 26, 27, 36, 95, 96, 97, 98, 99, 100/1, 100/2, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 209/1, 210, 211, 212, 213, 220, 221, 222, 225, 226/1, 226/2, 228, 231, 232, КО Пресека и 6147, 6148, 6149, 6150, 6151/1, 6151/2, 6151/3, 6153, 6177 КО Студена;
- шумско земљиште - шуме 5. и 6. класе на кп. бр. 38, 139, 140, 207, 208, 209/2 КО Пресека и 6145, 6146 КО Студена.

Табела бр. 2: Биланс површина постојећег стања

постојећа намена површина		Р (ha a m ²)	Р (%)
грађевинско земљиште изван грађевинског подручја			
1	саобраћајна површина	30 37	2.17%
пољопривредно земљиште			
2	пољопривредно земљиште	13 39 35	95.61%
3	шумско земљиште	31 15	2.22%
УКУПНО:		14 00 87	100.00%

1.1.2.2. Планирана намена површина

Према основној планираној намени површина, у планском подручју се налази грађевинско и пољопривредно земљиште. У оквиру грађевинског земљишта, налазе се површине јавне намене - путно земљиште некатегорисаног пута. На делу пољопривредног земљишта планирано је грађење соларне електране и батеријско складиште.

Планско подручје делимо на четири урбанистичке целине, од којих се целине два, три и четири деле на карактеристичне урбанистичке зоне. Подела на урбанистичке целине и зоне:

- урбанистичка целина 1 - грађевинско земљиште, површина јавне намене, саобраћајна површина;
- урбанистичка целина 2 - пољопривредно земљиште, површина у функцији соларне електране;
- урбанистичка целина 3 - пољопривредно земљиште, површина у функцији соларне електране, шумско земљиште;
- урбанистичка целина 4 - пољопривредно земљиште, површина у функцији соларне електране, површина за изградњу енергетских објеката и шумско земљиште

Табела бр. 3: Приказ урбанистичких целина и зона у оквиру плана

УРБАНИСТИЧКЕ ЦЕЛИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА				
1	урбанистичка целина 1: грађевинско земљиште, површина јавне намене - саобраћајна површина	ПОДЕЛА НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ УРБАНИСТИЧКЕ ЗОНЕ		
		А	Б	В
				Г
2	урбанистичка целина 2: пољопривредно земљиште, површина у функцији соларне електране	зона за производњу и складиштење електричне енергије	зона за пољопривредну производњу	
3	урбанистичка целина 3: пољопривредно земљиште, површина у функцији соларне електране, шумско земљиште	зона за производњу и складиштење електричне енергије	зона за пољопривредну производњу	зона шуме
4	урбанистичка целина 4: пољопривредно земљиште, површина у функцији соларне електране, површина за изградњу енергетских објеката и шумско земљиште	зона за производњу и складиштење електричне енергије	зона за пољопривредну производњу	зона шуме зона за изградњу енергетских објеката

У оквиру граница Плана, и Планом дефинисаних детаљних намена не планирају се компатибилне намене.

Грађевинско земљиште, како је напред наведено је земљиште јавне намене - саобраћајна површина, а поред њега је и пољопривредно земљиште - површина намењена за изградњу соларне електране и површина намењена за пољопривредну производњу.

Табела бр. 4: Приказ биланса површина

планирана намена површина		Р (ha a m ²)	Р (%)
грађевинско земљиште изван грађевинског подручја			
1	саобраћајна површина	35 02	2.50%
пољопривредно земљиште			
2	пољопривредно земљиште	13 34 70	95.28%
3	шумско земљиште	31 15	2.22%
УКУПНО:		14 00 87	100.00%

подела пољопривредног земљишта у обухвату плана		
пољопривредно земљиште у функцији соларне електране	8 60 38	64.46%
пољопривредно земљиште у функцији енергетских објеката	8 54	0.64%
пољопривредно земљиште за пољопривредну производњу	4 65 78	34.90%
УКУПНО:	13 34 70	100.00%

Уређење и изградњу површина и објеката јавне намене изводити у складу са важећим правилницима, који конкретну област уређују, као и са урбанистичким условима датим овим Планом, односно садржајима јавне намене. Планом су утврђене површине јавне намене за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина, а то је целина 1 - саобраћајна површина.

Према чл. 69. Закона о планирању и изградњи, објекти за производњу, трансформацију, дистрибуцију и пренос електричне енергије, могу се градити на пољопривредном земљишту, без обзира на катастарску класу пољопривредног земљишта, као и на шумском земљишту, без потребе прибављања сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде. За потребе изградње наведених објеката на пољопривредном и шумском земљишту, могу се примењивати одредбе Закона о планирању и изградњи које се односе на препарцелацију, парцелацију и исправку граница суседних парцела, као и одредбе о непостојању обавезе парцелације, односно препарцелације, уколико су примењиве у зависности од врсте објеката.

Према Закону о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС”, бр. 40/21 и 35/23), коришћење обновљивих извора енергије у области производње електричне енергије је у јавном интересу Републике Србије и од посебног је значаја за Републику Србију. Коришћењем ресурса обновљивих извора енергије, односно, изградњом соларне електране, даје се важан допринос унапређењу квалитета животне средине.

Планирана одобрена снага, коју планирана соларна електрана “КУКЛА” може предати у дистрибутивни систем електричне енергије (ДСЕЕ), износи 5MW, у складу са издатим Мишљењем Оператора дистрибутивног система о условима и могућностима прикључења.

1.1.3. Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност

Смернице планова вишег реда и планова од значаја за Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, су обавезујуће и морају се узети у обзир при процени могућих стратешких утицаја Плана на животну средину, у складу са начелом хијерархије и координације на свим нивоима. Еколошки извештај о могућим утицајима Плана мора да обезбеди и информације о вези са другим плановима од значаја и циљевима заштите животне средине датим у тим плановима, као и начин на који су ти циљеви узети у обзир при изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину.

Плански документи вишег реда од значаја за процену утицаја стратешког катрактера и општих циљева заштите животне средине при изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена (Извештаја о Стратешкој процени утицаја):

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);
- Просторног плана општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница, бр. 13/12 и 3/24).

Просторни План Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) – представља хијерархијски важан документ вишег реда од значаја, пре свега, за опште циљеве заштите простора и животне средине. Општи циљеви ППР Србије, садрже стратешка питања заштите животне средине од значаја за Републику, као и циљеве и захтеве у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. У том контексту, као општи циљеви ППР Србије, дефинисани су:

- заштита основних чинилаца животне средине;
- одрживо коришћење природних вредности природних ресурса;
- унапређење управљања отпадним водама и отпадом;
- рационално коришћење минералних и енергетских ресурса;

као општи циљеви за смањивање загађења и антропогених притисака у еколошки угроженим подручјима, односно зонама и локацијама. Као посебни циљеви ППР Србије издвојени су:

- заштита ваздуха, заштита и одрживо коришћење вода и земљишта;
- заштита биодиверзитета и станишта;
- заштита и одрживо коришћење природних добара и ресурса;
- унапређење управљања отпадом (смањење количине, поновна употреба (рециклажа) и депоновање);
- веће коришћење обновљивих извора енергије (биомасе, хидроенергије, соларне, геотермалне и енергије ветра);
- смањење загађивања у урбаним, индустријским, пољопривредним и другим еколошки угроженим подручјима и
- смањење притиска од привредних, саобраћајних и комуналних активности на животну средину.

Просторни плана општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница, бр. 13/12 и 3/24) – Подручје Просторног плана општине Бабушница обухвата површину од 52880ха са 51 катастарском општином и 53 насеља. Границу подручја Просторног плана дефинишу границе целих катастарских општина које улазе у састав административног подручја општине Бабушница.

Општи циљевни просторног развоја општине су:

1. постизање функционалине и развојне целовитости планског подручја;
2. конкурентност и приступачност планског подручја заснована на људским, природним и створеним потенцијалима, а подржана од државе;
3. унапређење животне средине засновано на одрживом коришћењу природних ресурса;
4. одрживо коришћење природног и културног наслеђа и предела, под утврђеним условима њихове заштите;
5. осавременивање идентитета бањског места (Звоначка бања) и одрживо коришћење лековитог фактора као услова за проглашење бање,
6. просторно-функционална унутаррегионална и шира интегрисаност;
7. искоришћење водног потенцијала планског подручја за решавање проблема водоснабдевања пирег подручја и одрживог мултифункционалног развоја подручја општине.

Посебни циљеви су:

1. одрживи развој целог подручја (планирањем активности које га не девастирају и не деградирају, санацијом деградираних подручја; сталном контролом стања и активности);
2. развој пољопривреде као првог основног правца развоја (чувањем и унапређењем пољопривредног земљишта за примарну намену, коришћењем земљишта према бонитету и режимима у зонама заштите, усмеравањем на производњу здраве хринг, контролисаним коришћењем хемијских средстава; стимулисањем укрупњавања поседа);

3. развој туризма као другог основног развојног правца подручја (развојем видова туризма за које постоје природни и створени услови, већим степеном искоришћености капацитета, повећањем капацитета према инвеститорској снази и потребама конзумног подручја, проглашењем за бању, развојем руралног туризма);
4. развој малих и средњих предузећа као трећег основног развојног правца подручја (са акцентом на производњу и прераду органске хране, текстилну индустрију, гумарску индустрију);
5. развој водопривреде као четвртог основног развојног правца подручја (искоришћењем водног потенцијала планског подручја за решавање проблема водоснабдевања);
6. успоравање до заустављања демографског пражњења (омогућавањем вишег стандарда сеоског живота; унапређивањем пољопривредне производње, ангажовањем у туризму као допунској делатности); успостављање мреже насеља (користећи значајну организованост и опремљеност простора код јавних служби и услужних делатности и саобраћајну повезаност насеља);
7. комплетирање инфраструктурних мрежа (посебно хидротехничке инфраструктуре) у функцији успостављања мреже насеља и бољег функционог повезивања планског подручја са окружењем (обезбеђење доступности садржајима);
8. посебна и пошунa заштита изворишта водоснабдевања;
9. заштита природних и културних вредности (истраживањем целог подручја и стављањем под заштиту проглашењем и уписом у регистар, према закључцима истраживања);
10. релативизација супротних интереса (интереса локалне заједнице да користи без ограничења туристичке мотиве и природне ресурсе и интереса шире друштвене средине за водоснабдевањем, које намеће рестриктивно коришћење и понашање);
11. успостављање система контроле и управљања подручјем (успостављањем мониторинга животне средине израдом катастра загађивача);
12. подизање нових шума и заштита шума ради очувања земљишта од ерозије како би се очувала изворишта воде и амбијент;
13. укључење климатских промена као фактора одрживог развоја и животне средине у развој свих сектора рањивих на климатске промене (пољопривреда, водопривреда, шумарство, енергетика, туризам, здравље);
14. стварање услова за увођење актуелних обновљивих извора енергије за које подручје има потенцијала (енергија ветра, биомаса итд).

Просторни план општине Бабушнице не даје добре и довољне смернице за израду планске и урбанистичко-техничке документације за обновљиве изворе енергије. Само се у појединим деловима плана могу наћи одреднице које наглашавају важност коришћења обновљивих извора енергије, и прописују израду докумената урбанистичког планирања у зависности од типа и величине обухвата, те се наводи:

У глави II ПЛАНСКИ ДЕО, у поглављу 2.1.6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

3. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату Просторног плана износи више од 4.2kWh/m^2 (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу изнад 4.8kWh/m^2 (мерна површина под углом 30° према југу), тако да подручје Просторног плана спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца.

У глави II ПЛАНСКИ ДЕО, у одељку 2.2. ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАБУШНИЦА, 2.2.4.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА, ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТЕ

За потребе изградње објеката за производњу енергије из обновљивих извора енергије (ветрогенератора и соларних фотонапонских постројења - соларних електрана, постројења за биомасу) без обзира да ли парцела на којој је објекат има излаз на јавну површину, важи следеће: обавезна је израда планова детаљне регулације, за

ветроелектране (система од најмање два ветрогенератора укупне снаге веће од 1,0MW – као захтевнијег и сложенијег система), соларне електране (преко 2 хектара површине) док је за соларне електране које заузимају површину мању од 2 хектара могуће радити урбанистички пројекат. Напомиње се да више система фотонапонских панела на разуђеним или одвојеним површинама које имају један прикључак на дистрибутивни систем електричне енергије сматрају једном електраном у урбанистичком смислу и ПДР/УП се ради у зависности од укупне површине свих система заједно. За остале објекте за производњу енергије из обновљивих извора (нпр. постројења на биомасу) разрада локације ће се вршити урбанистичким пројектима.

1.2. Преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“

1.2.1. Природне карактеристике подручја у границама Плана

1.2.1.1. Просторно положајне карактеристике подручја

Обухват Плана, предмет Стратешке процене утицаја (Извештаја о Стратешкој процени утицаја), се налази на подручју катастарских општина Пресека и Студена, на територији општине Бабушница, налази се југоисточно од општинског центра Бабушница на удаљености од око 15 km, а северно од насеља Пресека и југоисточно од насеља Студена.

Општина Бабушница се налази у брдско-планинском рејону југоисточне Србије. Захвата Лужничку котлину, део звоначког краја и горње Запаље на површини од 529km². Граничи се са територијом општина: Димитровград, Пирот, Бела Паланка, Гаџин Хан, Власотинце, Црна Трава, а изласком на границу према Бугарској (у дужини од 16km) сврстава се у групу пограничних општина. Општина Бабушница је део Пиротског управног округа.

1.2.1.2. Приказ геоморфолошких и геолошких карактеристика терена шире просторне целине

Општина Бабушница се налази у брдско-планинском рејону југоисточне Србије. Захвата Лужничку котлину, део звоначког краја и горње Запаље на површини од 529 km².

Лужничка котлина, са својим разноврсним природним карактеристикама и богатством, представља привлачну дестинацију за истраживаче природе и љубитеље спокоја.

Пресека и Студена су два села која се налазе у југоисточном Лужничке котлине. Села Пресек и Студена су мала, али сликовита места у општини Бабушница. Смештена у планинском пределу, ова села одликују традиционалне куће са каменим фасадама и дрвеним крововима. Живописна природа околине пружа идеално окружење за љубитеље природе. Локално становништво се бави пољопривредом и сточарством, чувајући старе традиције и обичаје.

Лужничку котлину оивичује Сува планина на западу, планина Руј на југу и Влашка планина на североистоку. Сува планина почиње од села Љуберађа и протеже се ка северозападу, а највиши врх у Бабушничкој општини је 1535 метара (даље ка северозападу је Трем, 1810 метара). Јужно од села Љуберађа почиње огромна планина Руј са највишим врхом 1706 метара. Ова планина се продужује ка југу у Власинску планину, Чемерник, Бесну кобилу и даље кроз Македонију. Веома упадљив врх источно од Бабушнице је Столски камен са надморском висином од 1239 метара. Он је обронак Влашке планине чији је највиши врх 1442 метара.

Геолошка подлога је врло хетерогена. Према еволутивно генетичком приступу, земљишта се може сврстати у две серије: а) на црвеним пешчарима, б) и кречњачко-доломитским партијама.

У брдско-планинским крајевима, најзаступљенија су смеђа земљишта на различитим подлогама, благо киселе до киселе реакције.

Брежуљкасто-брдски облици рељефа сачињени су од разноврстних миоценских и плиоценских седимената (органиски кречњаци, конгломерати, пешчари и лапорци). На њима су развијена земљишта у типу еродираних смоница, гајњача, смеђих земљишта најчешће на кречњачкој подлози, новостворена земљишта у првој зони делувијалне акумулације различите дубине и плодности. У уским долинама планинских речица јављају се алувијално делувијални наноси различитог састава, дубине и производне вредности.

На подручју општине Бабушница врши се истраживање злата и пратећих полиметала на локалитету „Звонце Руј планина“ и габра на локалитету Раков Дол“, експлоатација каменог угља на локалитету „Јерма“ и постоје резерве каменог угља на локалитету „Јерма“.

На локалитету „Јерма“ врши се јамска експлоатација каменог угља, која може имати негативан утицај на квалитет подземних вода и земљишта, а има утицај и на стварање буке. Како би се негативни утицаји на квалитет животне средине смањили, потребно је спровести мере одводњавања и пречишћавања вода, спречавања разношења прашине са копова (прекривањем и влажењем механизације). Ради очувања и побољшања изгледа и квалитета животне средине на локацији експлоатације, неопходно је вршити техничку и биолошку санацију старих и напуштених копова. Озелењавањем тог подручја требало би приближити стање у природи оном које је било пре почетка експлоатације.

На територији општине Бабушница су констатоване или само индициране појаве и лежишта следећих минералних сировина:

- антрацита (7000-7500 калориза), који је откривен и већ експлоатисан у реону Раките и источно од Звонца, са залихама од 30 милиона тона;
- лежишта угља су индицирана и у реону Црвене јабуке и Раков Дола и код Студене око девет танких слојева;
- графита код Модре Стене,
- бакра у црвеним пешчарима код села Ваве;
- бентонита у пределу Завидинаца, Калуђерова, Радошевца, Горњег и Доњег Крњина и Великог и Малог Боњинца;
- барита код Звонца у долини Ветренске реке, пегматита лискунског типа на Руз планини и долини Ветренске реке,
- кварцита у реону Раките (Вражји камен, Воденичиште, Козарник) и Звоначка бања; туфова код Завидинаца, Радошевца, Доњег и Горњег Крњина,
- доломита на Сувој планини и у долини Јерме;
- лидита код села Лесковица,
- кварцног песка код Богдановца и Стрижевна;
- грађевинског материјала код Гричара, Модре Стене и Бабушнице,
- лековитих термо-минералних вода код Звоначке бање, која се експлоатише још од доба Римљана.

1.2.1.3. Приказ хидролошких карактеристика подручја

Подручје општине карактеришу отицања карактеришу два хидрографска комплекса један, без површинског отицања са карсним одликама (масив Суве палнине) и други, са нормалном хидрографијом и површинским отицањем. Хидрографски комплекс са површинским отицањем одликује средње развијена хидрографска мрежа са површинским токовима у виду потока, речица и Бузица груписаним у два подслива. Један припада Власини преко реке Лужнице, а други мањи поделиву реке Јерме (крајњи југоисточни део Просторног плана) који се улива у Нишаву. Овај комплекс поред осталог одликује и богатство подземним водама везано за бројна крашка врела, изворе и термалне воде.

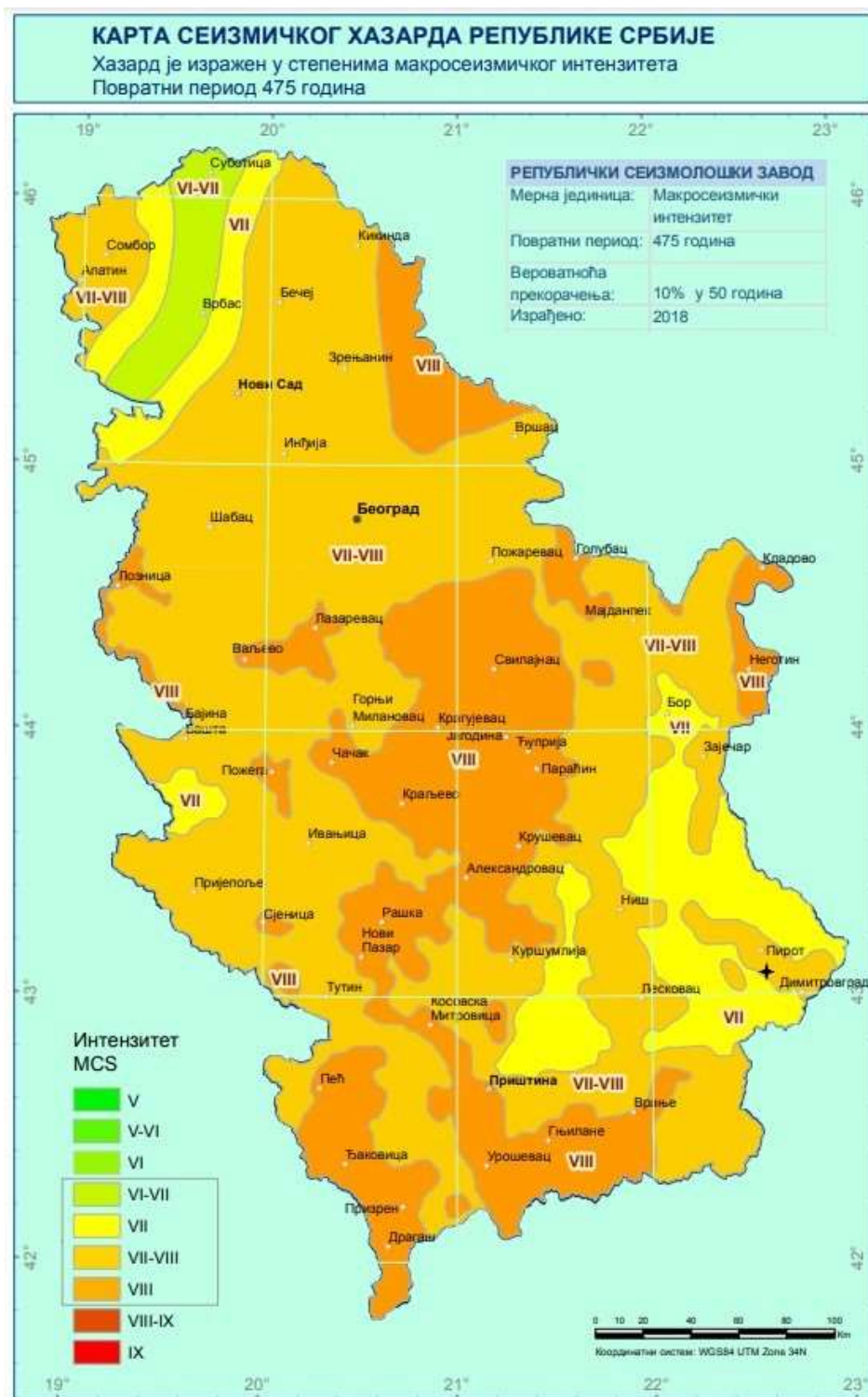
Највећи водоток, је река Лужница која једина има сталан ток. Прима већи број притока махом будачног карактера, а низводно од Љуберађе најзначајнија лева притока је Мурговица. Од значаршијих токова ту су још поток Сабач, Ракитска река, поток Мрморица, Камбеловачка река, Тегошница. Врела Подручје Просторног плана карактерише више кратких врела Љуберађе, распоред од којих су најзначајнија распоређена дуж дела тока Лужнице. Значајно је и термално-минерално врело Звоначке бање (28°C).

У планском обухвату, предмету Стратешке процене утицаја (Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена) нема регистрованих водотокова.

1.2.1.4. Приказ сеизмичности терена

На основу досадашње сеизмичке активности и доступних карте сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС), територија општине Бабушница у целини припада зони 7-8° MCS за повратни период од 475 година, као и подручје за изградњу соларне електране „КУКЛА“, што означава условну повољност са аспекта сеизмичности, обзиром да се општина Бабушница налази у зони са умереним

условно повољним степеном угрожености земљотресом, са средњом вероватноћом појаве.

Слика бр. 1: Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475 година

Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и кроз трасирање коридора јавне комуналне/техничке инфраструктуре дуж јавних путева и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката. Ради заштите од земљотреса, планирани објекти мора да буду реализовани и категорисани према прописима и техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима.

1.2.1.5. Приказ климатолошких карактеристика и метеоролошких параметара

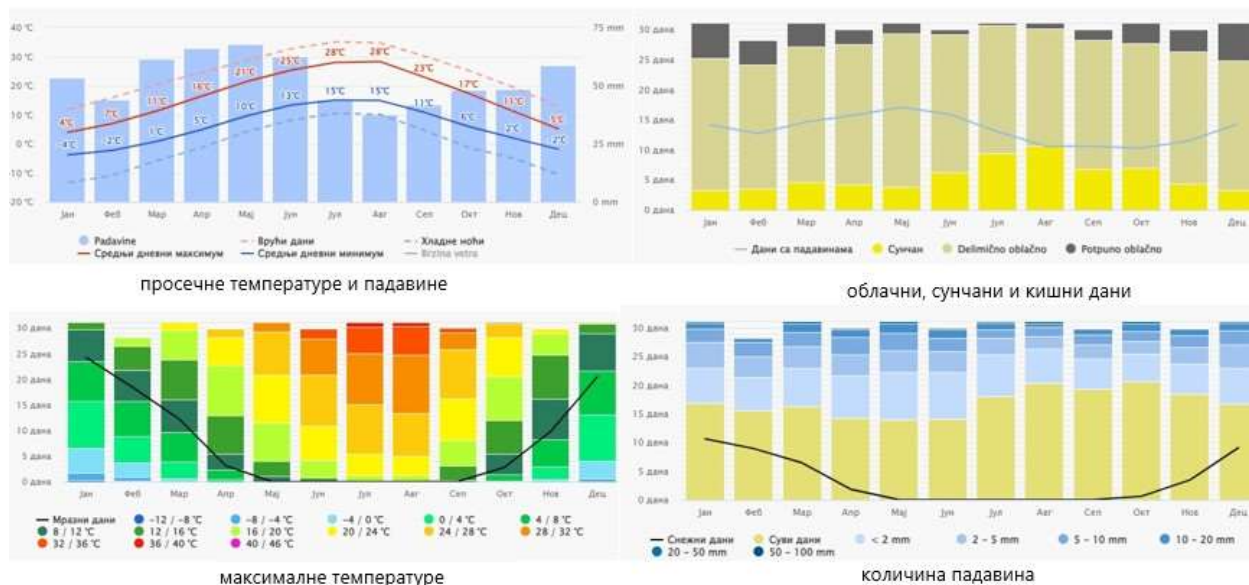
Климатски и метеоролошки услови представљају битан фактор за одређивање стања животне средине и процену утицаја планираних активности на посматраном простору. Метеоролошке прилике се најчешће дефинишу помоћу просторних и временских варијација струјања, температуре, влажности и интензитета зрачења. За процену распрострања и дисперзије аерозагађења значајна је честина јављања тишине и температурних инверзија.

Подручје општине Бабушница се налази у зони умерено континенталне климе. Бабушница има нешто хладнију климу него што би се то очекивало за њену географску ширину и дужину због нешто веће надморске висине, као и због ефекта температурне инверзије који је карактеристика лужничке котлине, односно хладан ваздух пада ноћу на дно котлине тако да су ноћи прилично хладне (то је нарочито упадљиво лети).

Најтоплији месец (са највишом просечном мац. температуром) је август (26.7°C). Месец са најнижом просечном мац. температуром је Јануар (1.4°C). Месец са највишом просечном мин. температуром је Август (12.3°C). Најхладнији месец (са најнижом просечном мин. температуром) је Јануар (-5.4°C).

Месец са највећом релативном влажности је јануар (87%). Месец са најмањом релативном влажности је август (63%). Највлажнији месец (са највише кише) је јун (73 mm). Најсувљи месец (са најмање кише) је август (33 mm). Месец са најдужим данима је јун (Просечна дневна светлост: 15h и 18мин). Месец са најкраћим данима је децембар (Просечна дневна светлост: 9h и 6мин).

Месец са највише сунчаних сати је август (Просечно сунчаних сати: 11h и 48мин). Месец са најмање сунчаних сати је фебруар (Просечно сунчаних сати: 4h и 36мин). Основне климатске карактеристике за Бабушницу приказане су кроз дијаграме представљене на слици бр. 2 и бр. 3.

Слика бр. 2: Климатски дијаграми Бабушница (Извор: Meteoblue климатски дијаграми - /www.meteoblue.com/)

Слика бр. 3: Климатски дијаграми за брзину ветра и Ружу ветрова Бабушница (Извор: Meteoblue климатски дијаграми - /www.meteoblue.com/)

1.2.1.6. Приказ заштићених природних добара

Према Решењу Завода за заштиту природе Србије 03 бр. 021-2445/3 од 22.07.2024. године, у обухвату Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни еколошки значајних подручја еколошке мреже Републике Србије, одређених у складу са Уредбом о еколошкој мрежи (Службени гласник РС, бр. 102/10).

Ово подручје је дом за многе врсте биљака и животиња, укључујући ретке и угрожене врсте. Захваљујући заштити природе и одрживом развоју, овај екосистем је сачуван за будуће генерације.

Подручје лужничке котлине несумњиво обилује богатством природних вредности. Од плодног земљишта до разноликог биљног и животињског света, ова котлина је место где се спајају биолошка разноврсност и културно наслеђе. Важно је наставити са заштитом и одрживим коришћењем ових природних ресурса како би се осигурала њихова будућност за генерације које долазе. Изградња и коришћење обновљивих извора енергије, са минималним утицајем на животну средину, представљају добар правац заштите природних вредности и одлика краја.

Условима Решења Завода за заштиту природе Србије 03 бр. 021-2445/3 од 22.07.2024. године је дефинисана обавеза да:

- уколико се приликом извођења радова наиђе на геолошко - палеонтолошке или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно Члану 99. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18-др. закон и 71/21), извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

1.2.1.7. Приказ културних добара

Према Акту о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходни заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ бр. 1132/2-02 28.06.2024. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документација:

- није извршена системска проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала.

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје:

- утврђена непокретна културна добра;
- евидентирана добра која уживају претходну заштиту;
- евидентирани ратни материјали.

На основу наведеног, није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова, па самим тим у границама подручја Плана детаљне регулације, обавезно је поштовање Члана 109. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 – др.закон, 99/11 – др.закон, 6/20 - др.закон, 35/21 - др. закон, 129/21 - др. закон и 76/23 – др. закон):

- уколико се у току извођења земљаних радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежан Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен.

1.2.1.8. Приказ изгледа предела и пејзажа

Стање у простору, са аспекта предеоних и пејзажних карактеристика и вредности просторне целине и визуелних утицаја, представља важан фактор са аспекта сагледивости и утицаја на локално становништво и остале кориснике простора.

Утицај на изглед предела и пејзажа зависи од начина коришћења земљишта планског подручја и топографских карактеристика терена као и од положаја и перцепције рецептора. У физичке карактеристике се могу сврстати природне карактеристике (морфологија терена, стање вегетације, постојеће водене површине) и створене (изграђеност, обрађеност). Апстрактне карактеристике представљају субјективан доживљај посматраног простора (специфичност облика, разноликост, компактност, хармоничност, естетски доживљај).

Опсервацијом терена можемо закључити да предео карактеришу шумски комплекси, дрвореди и друге високе вегетације на рубовима парцела, међама и дуж некатегорисаних путева, што појачава разноликост предела.

На опсервираном подручју, у границама планског документа нису заступљени заштићени природни предели и заштићених подручја.

У непосредном и ширем окружењу анализираног подручја, заступљени су:

- рурални предели, који су и иначе најзаступљенији на територији Републике Србије, са специфичним предеоним карактерима заснованим на коришћењу земљишта (пољопривредно, грађевинско), односу изграђеног и отвореног простора, регулацији грађења и уређивања простора у складу са карактером предела (традицијом грађења и традиционалним облицима коришћења земљишта);
- култивисани предели са ораницима, расутим шумским састојинама, пашњацима, сеоским домаћинствима.

У границама Плана, елементи предела представљају агроекосистеме и делови агроекосистема са израженим процесом сукцесије, а на рубу планског подручја су шумски комплекси и висока вегетација.

Слика бр. 4: Приказ предела на локацији планиране соларне електране

1.2.2. Приказ стања животне средине

1.2.2.1. Квалитет ваздуха

Мониторинг квалитета ваздуха на подручју општине Бабушница није успостављен и не постоји база података о стању и квалитету ваздуха. Анализом стања, односно природних карактеристике подручја, удаљеност од најзначајније и саобраћајно најфреквентније државне путне инфраструктуре и осталих извора загађивања, може се закључити да је квалитет ваздуха очуван.

Извори загађења, према физичким и просторним карактеристикама, могу бити тачкасти, површински и линијски. У непосредном окружењу граница планског документа, идентификовани су површински, тачкасти извори, односно групе малих извора пре свега индивидуална ложишта за загревање стамбених објеката мале густине становања и линијски извор, саобраћајнице на којима је заступљен аутомобилски саобраћај релативно малог интензитета.

На основу извршене анализе стања на терену, мале густине становања, саобраћаја ниског интензитета, може се закључити да у границама планског документа, непосредном и ширем окружењу се не очекују прекорачења ГВЕ јер не постоје значајни извори загађивања и утицаја на квалитет ваздуха и здравље локалног становништва:

- индивидуална ложишта зоне становања малих густина имају карактер сезонских емисија, пре свега CO₂, чађи и таложних материја;
- линијски извор, Државни пут IIА реда бр. 123 ознака пута 223 (Периш – Бела Паланка, Бабушница – Звонце –Трнски Одровци – Суково – веза са државним путем 43), са средњим интензитетом саобраћајних активности, где саобраћај представља извор емисија продуката потпуног и непотпуног сагоревања горива и мазива (полутанти NO_x, SO_x, CO, CO₂, C_xH_y, HCHO, чађ), чија је концентрација у околини саобраћајнице у директној зависности од интензитета саобраћаја, карактеристика саобраћајнице и абиотичких фактора окружења.

Карактеристике планиране намене, односно реализација соларне електране „КУКЛА“, је да нема емисија у ваздух и утицаја на квалитет ваздуха. Коришћене сунчеве енергије као обновљивог извора енергије ће знатно допринети смањењу коришћења необновљивих извора енергије, пре свега, фосилних горива, што доприноси снижавању емисија загађујућих материја у атмосферу, између осталих и „гасова стаклене баште“.

1.2.2.2. Квалитет вода, површинских и подземних

Квалитет површинских и подземних вода је битан параметар у оцени стања животне средине. У границама Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Престена и КО Студена нема водтокова ни других водених површина.

Генерално, загађене вода вишеструко угрожава животну средину, акватичне екосистеме и повећава ризик по здравље људи. На квалитет површинских и подземних вода, посебно утичу као извори загађивања, следећи фактори:

- непречишћене комуналне отпадне воде из насељених подручја, ако се без одговарајућег третмана упуштају у природне реципијенте;
- недостатак, односно неизграђеност канализационе инфраструктуре у деловима насеља, односно непрописно изграђене септичке јаме;
- неконтролисано одлагање отпада;
- употреба агрохемијских средстава (минерална ђубрива, пестициди, хербициди) у пољопривредној производњи;
- неадекватан начин одлагања чврстог и течног отпада из пољопривредних објеката;
- саобраћајне површине (атмосферским падавинама запрљане/зауљене честице са коловоза доспевају у околне површинске токове, уз могућност загађења водоносних издани).

Заштита квалитета површинских и подземних вода заснива се на мерама и активности којима се њихов квалитет штити преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, спречавање загађења, површинских вода, подземних вода и обезбеђење несметаног коришћења вода за различите намене.

Реализација и редован рад соларне електране „КУКЛА“ не доводи до генерисања отпадних вода. Не постоји могућност угоржавања режима вода на локацији соларне електране.

1.2.2.3. Квалитет земљишта

Земљиште, као ресурс и медијум животне средине представља важан индикатор стања животне средине. У границама планског документа и Стратешке процене утицаја заступљено је грађевинско и пољопривредно земљиште. Циљ процене утицаја је вредновање варијанти и избор најприхватљивијег решења планског документа са аспекта заштите, рационалног коришћења и управљања земљиштем као тешко обновљивог природног ресурса.

У обухвату Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Престена и КО Студена, за потребе Стратешке процене утицаја није вршено испитивање квалитета земљишта и не постоје подаци о „нултом“ стању. Реализација планираних пројеката, соларне електране, неће утицати на квалитет земљишта.

1.2.3.4. Приказ стања емисије буке

Општина Бабушница спроводи, преко овлашћених стручних организација, систематско праћење нивоа буке, које је ограничено на административни, градски центар Бабушница. На подручју у обухвату Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ нису вршена циљана мерења нивоа буке, обзиром да нису идентификовани извори буке.

Генерално, бука је један од значајних фактора утицаја и угрожавања животне средине и здравља становништва, пре свега у градској зони, зонама утицаја радних комплекса и фреквентних саобраћајница. Бука је најизраженија у радним зонама и дуж значајних саобраћајница. Најзначајнији извори буке су интензиван саобраћај, индустријски процеси, грађевинске и друге машине и технички уређаји. У зонама утицаја саобраћајних активности, примењују се мере за спречавање емисије буке, посебно импулсне, очувањем постојећег зеленила, планирањем заштитних зона и појасева и применом техничких мера заштите (звучне баријере, заштитни панои). Утицаји буке морају бити сведени у границе еколошке прихватљивости, односно у прописане границе за сваку зону посебно.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима методама за оцењивње индикатора буке, узнемиравање и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. Према наведеној Уредби допуштени ниво буке по зонама намене дат је у Табели бр. 5.

Табела бр. 5: Граничне вредности индикатора буке на отвореном простору

зона	Намена простора	Дозвољени ниво буке dB(A)	
		За дани и вече	За ноћ
1.	Подручје за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
2.	Туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
3.	Чисто стамбена подручја	55	45
4.	Пословно-стамбена подручја, трговачко стамбена подручја и дечија игралишта	60	50
5.	Градски центар, занатско, трговачко, административно управна зона са становима, зона дужа аутопутева, магистралних и градских	65	55

	саобраћајница		
6.	Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи	

Током реализације планиране намене Плана детаљне регулације, односно изградње соларне електране „КУКЛА“ са пратећим садржајима и пратећом инфраструктуром, могу се очекивати локално, повремено, краткотрајно, са вероватноћом понављања, импулсни и ниски интензитети буке, који престају по завршетку радова.

Редовни рад соларне електране „КУКЛА“ није извор емисија буке, обзиром да соларни панели односно фотонапонске соларне електране током рада не генеришу нежељен и штетан звук за људско здравље и животну средину.

1.3. Приказ постојећег и планираног стања инфраструктурне опремљености

1.3.1. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Плана пролази део некатегорисаног пута који креће од центра села Пресека где се укршта са државним путем IIА-223, деоница Бабушница-Трнски Одоровци. Поменути некатегорисани, атарски пут иде ка северу до имања приватних корисника и то је једина његова функција, јер не повезује села нити махале. Пут је променљиве ширине регулационог појаса парцеле, а у оквиру овог Плана обезбеђена је ширина од најмање 3,5m. Коловоз је земљани, без застора, око 2,2-2,5 m ширине.

1.3.2. Комунална инфраструктура

1.3.2.1. Водоснабдевање

У непосредном окружењу нема објеката водоснабдевања (цевоводи, водоводи и канализација).

На подручју Плана ако се буде јавила потреба за водоводном мрежом то може да буде са наменом за противпожарну заштиту комплекса соларне електране. Из овог разлога дата је могућност изградње водоводне мреже, прстенастог типа, у комплексу соларне електране са противпожарним хидрантима на прописном одстојању.

Приликом изградње водоводне мреже најмањи профил биће DN 110mm (Ø100mm), за мрежу везану у прстен, односно DN 90mm (Ø80mm), за водоводне линије које се слепо завршавају.

Водоводну мрежу где је год то могуће затворити у прстен што ће омогућити сигурнији и бољи начин водоснабдевања корисника. Начин повезивања новопланиране на постојећу водоводну мрежу у дефинисаће се техничком документацијом.

Уколико се јави, потреба за уређајем за повишење притиска или пак за резервоаром противпожарне заштите, наведени објекти ће се дефинисати техничком документацијом.

Правила грађења

Минимална дубина укопавања цевовода је 1,00m ради заштите од мраза.

Притисак у мрежи мора бити у границама минималних и максималних прописаних притисака. Минимални притисак у спољној хидрантској мрежи, код хидраната, мора износити 2,5 бара.

На траси водовода не дозвољава се изградња објеката, на 2,50m обострано од водоводне мреже, осим објеката водоснабдевања.

Димензије планираних водовода одредити на основу хидрауличког прорачуна узимајући у обзир потребну количину воде за гашење пожара у складу са Правилником о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу.

Према Правилнику о техничким нормативима за спољашњу и унутрашњу хидрантску мрежу дозвољено одстојање између хидраната износи највише 80,00m. Препоручује се

постављање хидраната у близини раскрсница саобраћајница као и уградња надземних хидраната.

1.3.2.2. Одвођење отпадних вода

На подручју Плана од отпадних вода, обзиром да се не јављају никакви корисници, јављају се само атмосферске воде настале услед падавина или топљења снега. Не постоји изграђена канализациона мрежа за одвођење атмосферских вода као ни било какав други реципијент (водоток, акумулација и др.) у који би се атмосферске воде одводиле након пречишћавања.

Такође, на подручју Плана није планирана изградња манипулативних површина, складишта на отвореном, платоа, приступних рампи, паркинга, окретница, простора за прање механизације и возила и није предвиђено сервисирање тешке механизације као ни возног парка.

Имајући у обзир све наведено као и чињеницу да је фреквенција саобраћаја у оквиру комплекса соларне електране као и у новопланираним саобраћајницама веома мала, а самим тим је и веома мало загађење вода на овом подручју, не планира се градња система за одвођење атмосферских вода (канализациона мрежа, таложници, сепаратори масти и уља), ове воде одводиће се у слободну зелену површину.

За потребе рада соларне електране не јавља се потреба за сталним боравком запослених у комплексу, већ само по потреби, те није планиран никакав објекат за њихов боравак, а самим тим ни санитарни чворови, канализациона мрежа за одвођење санитарних отпадних вода, непропусних септичких јама и уређаја за прераду санитарних отпадних вода.

1.3.2.3. Електроенергетска инфраструктура

У обухвату предметног Плана, као и у његовој непосредној близини, нема објеката који су у власништву „Електромережа Србије“ АД.

На подручју обухваћеном Плану не постоје изграђени електроенергетски објекти и није планирана изградња јавних електроенергетских објеката, а на основу података који су дати у условима Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд, огранак „Електродистрибуција Пирот“.

Наручилац/финасијер Плана је показао заинтересованост да у планском обухвату гради соларну електрану на земљи (обновљив извор енергије (ОИЕ)), што би подразумевало постављање свих потребних елемената намењених за производњу електричне енергије (паралелан рад са ДСЕЕ са предајом електричне енергије у ДСЕЕ у целости (изузев сопствене потрошње), укупне инсталисане снаге око 5MW.

Начин прикључења и технички опис прикључка

Врста прикључка: индивидуални

Карактер прикључка: трајни

Место прикључења електране на ДСЕЕ: увод вода електране у нову водно - мерну 35kV ћелију новог 35kV разводног постројења које се смешта у објекат описан у тачки 2.2.3.1.

Место везивања прикључка на ДСЕЕ Постојећи 35kV надземни вод на правцу ТС 110/35kV "Пирот 2" - ТС 35/10kV "Звонце".

Прикључење електране на ДСЕЕ је трофазно са симетричним системом напона синусоидног облика.

Називни напон мреже на месту прикључења електране на ДСЕЕ је $U_n = 35kV$.

Називна фреквенција у ДСЕЕ је 50Hz.

Опис прикључка до места прикључења

Изградити на КП бр. 196, КО Пресека, Бабушница, грађевински објекат за смештај: РП 35kV, мерне опреме, опреме за даљински надзор, управљање и комуникацију и опреме за

сопствену потрошњу. (у даљем тексту: ОМП). ОМП треба да буде довољних димензија за смештај пет 35kV хелија.

ОМП мора имати улаз са јавне површине (пута), којим ће бити обезбеђен несметан приступ овлашћеним лицима ЕДС и возилима. Управљање и улаз у ОМП је у искључивој надлежности ЕДС. Ширина приступног пута мора да задовољава услове заштите од пожара.

Од места везивања прикључка на ДСЕЕ до ОМП потребно је изградити кабловски 35kV вод, тип и пресек ХНЕ49-А 2х(4х(1х150)) mm², у дужини од око 800m за повезивање ОМП на постојећи надземни 35kV вод ТС 110/35kV "Пирот 2" - ТС 35/10kV "Звонце" по принципу „улаз - излаз" У траси постојећег 35kV вода на одговарајућем 35kV стуб (по потреби уградити нови затезни стуб) уградити два слога одводника пренапона и заштитне цеви за два 35kV кабла. У истом рову положити и оптички кабл одговарајућих карактеристика. Предвидети одговарајући простор за монтажу антене ради комуникације са надређеним ПДЦ, а која се повезује са даљинском станицом унутар ОМП.

Правила грађења

У заштитном појасу, испод, изнад или поред електроенергетских објеката (ЕЕО), супротно закону, техничким и другим прописима не могу се градити објекти, изводити други радови, нити засађивати дрвеће и друго растиње. Заштитни појас за надземне ЕЕО, подземне ЕЕО и трансформаторске станице на отвореном дефинисан је чланом 218. Закона о енергетици.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са сваке стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

за напонски ниво 1kV до 35kV;

- (1) за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;
- (2) за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
- (3) за самоносеће кабловске снопове 1 метар;
  - за напонски ниво 35kV, 15 метара;
  - за ниво напона од 110kV. укључујући 110kV, 25 метара;
  - за напон ниво 22 kV и 400kV, 30 метара.

Заштитни појас за подземне далеководе (каблове) је, од ивице армираног бетонског канала:

- 1) за напонски ниво 1kV до 35kV. укључујући и 35kV, 1 метар;
- 2) за ниво напона од 110kV, 2 метра;
- 3) за ниво напона изнад 110kV, 3 метра.

Заштитни појас за станице трансформатора на отвореном је:

- 1) за ниво напона од 1kV до 35kV, 10 метара;
- 2) за ниво напона од 110kV и изнад 110kV, 30 метара.

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном наменама у обухвату ПДР-а потребно је предвидети коридоре, односно адекватно земљиште, за потребе измештања угрожених електроенергетских објеката.

Опште смернице за измештање подземних водова

Подземни водови 10kV и 1kV

- Уколико се траса кабла нађе испод коловоза за кабловске водове 10kV и 1kV предвидети кабловску канализацију израђену од пластичних цеви одговарајућег пречника. Кабловско окно користити на правој деоници кабловске канализације која је дужа од 40m,

на месту промене правца или нивоа кабловске канализације и на местима гранања кабловске канализације

- Предвидети 100% резерве у броју отвора кабловске канализације за напонски ниво 10kV, а 50% за напонски ниво 1kV

- Приликом изградње/измештања водова водити рачуна о потребним међусобним растојањима и угловима савијања при паралелном вођењу и укрштању са другим електроенергетским водовима и осталим подземним и надземним инсталацијама и објектима које се могу наћи у новој траси водова. Није дозвољено засађивање средње и високе вегетације изнад подземних водова

- Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења

- Потребно је да се у траси кабловских водова не налази никакав објекат који би угрожавао електроенергетски вод и онемогућавао приступ кабловском воду приликом квара.

- За измештене кабловске деонице 10kV и 1kV користити каблове одговарајућег типа и пресека

Надземни водови 10kV и 1kV:

- Приликом измештања мешовитих 10kV и 1kV надземних водова, за упоришта користити одговарајуће стубове прописаних димензија и одговарајући проводник. Ако се планира укидање надземног вода и изградња новог подземног користити проводник одговарајућег типа и пресека.

- При свођењу надземних кућних прикључака користити одговарајући проводник.

- Ако се планира укидање надземног или мешовитог вода и изградња новог подземног вода, потребно је обезбедити сагласност за уградњу КПК и успонског вода на свим објектима који се напајају преко надземног кућног прикључка.

Инвеститор је у обавези да поштује следеће

- При укрштању и паралелном вођењу каблова са другим инсталацијама поштовати прописима предвиђена сигурносна растојања и углове укрштања.

- За прелазак саобраћајнице постојећих водова обезбедити резерву у кабловицама и то за водове 35kV и 10kV 100% резерву, а за водове 1kV 50% резерву. Користити отворе кабловске канализације одговарајућег пречника у односу на пречник вода према условима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

- Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.

- Заштита од напона корака и додира и заштитна мера од електричног удара треба да буде усаглашена са важећим прописима и препорукама из ове области и Интерним стандардима Електродистрибуција Србије

- Све потребне радове у вези са заштитом и измештањем наведених електроенергетских водова извести у складу са важећим техничким прописима и препорукама, као и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

- Извођење свих радова вршити уз присуство надлежних служби Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд

- При укрштању и паралелном вођењу надземног електроенергетског вода са мрежом електронских комуникација поштовати одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV“ (Сл лист РС“ број 65/88 и 18/92).

Додатни услови за извођење радова на изградњи објеката

- Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.
- Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања Електроенергетике Србије д.о.о. Београд, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.
- Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања Електроенергетике Србије д.о.о. Београд.

Подземне инсталације у функцији соларне електране

Подземне инсталације у функцији соларне ектране, по правилу је потребно реализовати у оквиру катастарских парцела путева. Тамо где то није могуће или инвеститор жели на други начин да реши изградњу подземних инсталација, оставља се могућност да уколико реши имовинско - правне односе, и испуни урбанистичке и техничке услове, исте измести.

На целој дужини кабловски водови морају да буду положени са благим кривинама, вијугаво, тако да је дужина кабла већа од дужине трасе, ради компензације евентуалних малих слегања или померања терена и температурних утицаја, као и уважавања дозвољених полупречника савијања кабла.

Свако укрштање или паралелно вођење каблова са другим инсталацијама или елементима постојеће инфраструктуре (попут телекомуникационих каблова, водоводом итд.), уколико постоји, биће појединачно размотрено кроз техничку документацију, уз одговарајуће техничко решење начина полагања каблова у том случају кроз детаљне цртеже.

У кабловском рову заједно са енергетским кабловима полажу се и оптички каблови за пренос статуса и сигнала из појединачних соларних поља, управљање електраном и итд, као и по потреби део уземљивачког система (нпр. бакарна или челична ужад) који повезује уземљиваче соларних панела у складу са препорукама произвођача. Које ће се подземне инсталације положити у кабловске ровове, у зависности од потребе, одредити у техничкој документацији.

Електрична енергија за сопствене потребе трафостанице и соларне електране

Када соларни панели производе електричну енергију, део те енергије се потроши за сопствене потребе - сопствена потрошња и то за обезбеђење сигнализације, комункације, обележавања, грејање и хлађење уређаја и компоненти итд.

Снабдевање електричном енергијом потребно је за функционисање разводног постојења, трансформаторске станице, обезбеђење телекомуникационих веза, осветљења делова комплекса, потребне сигнализације и других потреба који ће произаћи из функционалних и техничких потреба и може се обезбедити из електричне енергије коју производе соларни панели и/или да се трафостаница посебном инфраструктуром повеже на дистрибутивни систем електричне енергије и из тог система троши енергију за своје потребе независно.

Ближи услови повезивања са дистрибутивним системом, тип и начин постављања водова као и начин и тип прикључка, утврђују се посебном техничком документацијом, у складу са

1.3.2.4. Јавно осветљење

Уколико се јави потреба, светилке за јавно осветљење поставити на стубове поред саобраћајнице. Светилке треба да задовоље одређене светлотехничке захтеве према светлотехничкој класификацији саобраћајница М1, М2, М3, М4. За јавно осветљење користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја и принципима енергетске ефикасности.

1.3.2.5. Топлификација и гасификација

На подручју Плана се не планирају инсталације за топлификацију и гасификацију.

1.3.2.6. Електронска комуникациона инфраструктура

На обухвату не постоји ТК инфраструктура у власништву Телекома Србија а.д.

На подручју обухвата не постоји РР линк, а нови се не планирају, нема активних ни планираних базних станица мобилне телефоније. Планом се предвиђају коридори дуж саобраћајнице некатегорисаног пута за потребе изградње телекомуникационе инфраструктуре до планираних објеката уколико су потребни за рад соларне електране.

Телекомуникациони коридори морају бити заштићени предметним планским документом у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката (Службени гласник РС број 16/2012).

1.3.2.7. Зелене површине

У обухвату Плана нису издвојене површине које су намењене за јавно зеленило. Просторно пејзажни објекти су предвиђени као намена која прати претежну намену – саобраћајну површину. Зеленило је веома важно у погледу санитарно-хигијенског утицаја на животну средину.

При изради техничке документације за саобраћајне површине, препорука је да се, где је то могуће, формирају зелене површине (путно зеленило) које би требало да буде комбинација травнатих површина и ниског растиња, а пре свега водити рачуна да се не угрози прегледност саобраћајних површина.

1.3.2.8. Управљање отпадом

У границама Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“, у току контролисаних услова рада соларне електране, осим у поступку изградње, не долази до генерисања отпада (соларни панели и сами не емитују штетне материје и не доводе до стварања отпада).

Управљање насталим отпадом мора бити у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 - др. закон и 35/23) и Уредбом о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 – исправка).

Потребно је постављање једног контејнера уз улазну саобраћајницу постављен током изградње објекта, а који који ће током експлоатације да прикупља евентуални отпад настао од стране запослених који одржавају повремено објекат и прате рад соларне електране. Подлога на којој се постављају посуде је тврда и равна, асфалтирана, бетонирана или поплочана, у нивоу прилазног пута возила за пражњење посуда и одвоз отпада. Подлога мора имати обезбеђено одвођење атмосферских и оцедних вода. Типизирани контејнери за сакупљање отпада је запремине 1,1 m³ и/или ПВЦ канте за примарно одвајање отпада.

1.4. Карактеристике животне средине у зонама где постоји могућност да буде изложена значајним утицајима

Подручје Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, на територији општине Бабушница, који је предмет Стратешке процене утицаја на животну средину, односно еколошке анализе и вишекритеријумског вредновања постојећег стања, налази се у просторној целини без изразито значајних негативних утицаја на медијуме животне средине.

Према планираној намени, односно начину коришћења, земљиште је грађевинско и пољопривредно и шумско, на коме се и у складу са важећим прописима, може градити соларна електрана. Планирана намена простора, односно зона за изградњу соларне електране, довешће до промене изворног начина коришћења земљишта, што представља промену у простору и животној средини.

Имајући у виду карактеристике планских решења, може се закључити да ће просторна дисперзија могућих утицаја на квалитет животне средине бити ограничена на подручје Плана, пре свега у фази имплементације Плана, односно реализацији планиране соларне електране „КУКЛА“, пратећих садржаја и припадајуће инфраструктуре. У том контексту, предмет Стратешке процене утицаја Плана (Извештају о СПУ) био је сагледавање карактеристика медијума животне средине у границама Плана и његовом непосредном окружењу. При томе је посебан акценат стављен на прописивање обавезних смерница и мера које се односе на анализу стања и мере заштите медијума животне средине, као основе за евалуацију могућих утицаја планираног пројекта кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Земљиште, ваздух, воде су медијуми животне средине, потенцијално, директно и индиректно били изложени утицајима од пољопривредних активности услед рада пољопривредних машина, третирања пестицидима, хербицидима, минералним ђубривима. При планираној урбанистичкој и еколошкој санацији, промене начина коришћења земљишта, обавезне су мере превенције, санације, спречавања и минимизирања свих значајних утицаја на животну средину. Посебне мере заштите су обавезне како би се предупредили негативни утицаји и ефекти на животну средину и здравље становништва. Заштита животне средине у Плану обухвата:

- план мера и посебних правила за превенцију, смањење, спречавање и компензацију негативних утицаја планираних промена намена простора у циљу одрживог развоја планског обухвата;
- план мера за унапређење и побољшања стања;
- план мера и посебних правила заштите животне средине.

Опште смернице за провођење поступака при имплементацији Плана у циљу заштите простора и животне средине, обавезује носиоца пројекта соларне електране „КУКЛА“ и планираних промена да, на захтев надлежног органа за послве животне средине, изврши поступак процене утицаја на животну средину.

План мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине, обухвата поштовање и примену мера за заштиту ваздуха, површинских и подземних вода, земљишта од загађивања директног и индиректног угрожавања, посебно у фази реализације планиране соларне електране „КУКЛА“, пратећих садржаја, припадајуће инфраструктуре и за случај акцидента у комплексу.

1.5. Разматрана питања и проблеми животне средине у обухвату Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“

У процесу стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана на животну средину.

За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу постојећег стања, постојећих намена и садржаја, услова насталих у протеклом периоду, природних карактеристика просторне целине, потенцијала и ограничења, услова надлежних институција, података постојеће доступне документације и детаљне опсервације стања на терену.

Кроз поступак стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, разматрани су потенцијални утицаји у процесу изградње соларне електране и избор најприхватљивијег решења. На простору у границама Плана детаљне регулације су вреднована и разматрана следећа обавезна питања животне средине:

- стање заступљеног биодиверзитета;
- емисија загађујућих материја у ваздух;
- стање и квалитет подземних и површинских вода;
- стање и квалитет земљишта;
- ниво буке;
- ниво нејонизујућег зрачења;
- управљање отпадом;
- управљање акцидентима.

На основу постојећих еколошких конфликта намена и активности у простору у обухвату Плана детаљне регулације, непосредном и ширем окружењу и постојећих условљености стањем на терену, условљености документације вишег реда и ширег простора, обавезујућих услова надлежних институција и ималаца јавних овлашћења, као и захтева свих заинтересованих страна, постојећих и будућих корисника простора непосредног окружења, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља и основ за организацију простора са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

Разматрани су проблеми и постојећи потенцијални еколошки конфликти у границама планског документа, однос Плана и окружења, односно утицаји Плана на окружење и утицаји из окружења на подручје Плана.

Кроз анализом и процену постојећих и потенцијалних, синергетских и кумулативних утицаја и конфликта у простору, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља основ за организацију еколошких зона у оквиру просторно-еколошке целине са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

1.6. Приказ варијантних решења Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена

У процесу израде Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена и у поступку процене могућих утицаја стратешког карактера Плана на животну средину, анализирани су следећи аспекти:

- природне карактеристике планског обухвата, постојећа намена простора, досадашњи начин коришћења простора и земљишта, постојеће стање животне средине и постојећи еколошки услови у простору;
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености и уређености подручја, постојећи начин коришћења природних ресурса;
- услови ималаца јавних овлашћења и надлежних институција у поступку израде Плана и Стратешке процене утицаја на животну средину;
- циљеви планских докумената вишег хијерархијског нивоа и циљеви секторских планова;
- ниво достигнутог развоја и могућности даљег одрживог развоја подручја Плана.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања у простору планског обухвата, планирана намена, са предложним правилима уређења и правилима грађења, је могућа уз интегрисање мера заштите животне средине. За процес имплементације Плана детаљне регулације, све прописане смернице и мере заштите животне средине, представљају услов за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране „КУКЛА“, пратећих садржаја и припадајуће инфраструктуре..

Стратешком проценом утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, разматрана су два могућа варијантна решења:

- **Варијанта I** - да се План детаљне регулације соларне „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, не усвоји, односно да се настави са досадашњим трендом управљања простором у границама планског документа;
- **Варијанта II** – да се План детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, усвоји и имплементира на еколошки прописан начин, применом и поштовањем интегрисаних мера заштите и мониторинга животне средине.

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана на животну средину могу се утврдити кроз процену и поређење постојећег стања, постојеће и планиране намене, садржаја и функција простора, циљева и планских решења, односно поређењем разматраних могућих варијантних решења Плана.

1.6.1. Приказ варијантног решења не усвајања Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена

Варијантно решење не усвајања Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена (Варијанта I), омогућава:

- задржавање постојећег концепта и функционисања планског подручја, односно задржавање пољопривредног земљишта без могућности значајних промена у простору.

1.6.2. Приказ варијантног решења усвајања и имплементације Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена

Варијантно решење усвајања и реализације (имплементације) Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена (Варијанта II), представља механизам управљања простором и животном средином и омогућава:

- поштовање урбанистичких параметара, правила уређења и правила грађења, обавезних мера заштите простора, заштите здравља становништва и животне средине;

- остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја и могућност коришћења Сунчеве енергије подручја као обновљив извор енергије, односно максимална искоришћеност инсолације (осунчање) подручја, као и укупно и дифузно озрачење хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике;
- поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу;
- планску реализацију планираних промена, односно изградњу соларне електране у складу са условима заштите животне средине, условима заштите природних вредности, културних добара, заштите здравља и традиционалних навика и вредности локалног становништва;
- захтевано инфраструктурно и комунално опремање и уређење подручја Плана за потребе планиране соларне електране „КУКЛА“;
- реализација заштитних зона, појасева и техничких мера заштите;
- успостављање система контролисаног управљања отпадом у фази реализације и за случај акцидента у комплексу соларне електране „КУКЛА“, управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- успостављање контроле стања животне средине (мониторинг).

Избор Варијанте II, усвајање Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“, представља прихватљиво решење са аспекта управљања простором, заштите природних ресурса и животне средине и у складу је са еколошким начелима и принципима одрживог развоја. Предлог Плана је у сагласности са постављеном еколошком матрицом и омогућава успостављање еколошке контроле у простору планског обухвата.

1.6.3. Приказ најповољнијег варијантног решења са аспекта заштите животне средине

У поступку процене стратешких утицаја Плана и планских решења, разматрана су варијантна решења (усвајање и не усвајање Плана) како би се извршило поређење и вредновање за избор боље понуђене варијанте са аспекта заштите простора и животне средине. Предложена варијантна решења вреднована су са аспекта:

- могућности успостављања интегралне контроле у простору;
- могућности реализације планиране промене, односно изградњу соларне електране „КУКЛА“ на принципима одрживости, економске и еколошке прихватљивости пренамене пољопривредног земљишта за коришћење обновљивих извора енергије;
- могућности контроле, мониторинга и заштите животне средине.

Поређење варијантних решења извршено је на основу очекиваних позитивних и негативних утицаја које би варијантна решења имала у простору. Ефекти су вредновани са аспекта утицаја на:

- природне вредности-медијуме животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште);
- ниво буке;
- створене вредности (демографске карактеристике, привредне активности);
- предеоне и пејзажне карактеристике подручја;
- инфраструктурну и комуналну опремљеност планског подручја;
- просторне и урбанистичке услове и параметре и могућност контролисаног управљања простором.

Еколошки је прихватљиво решење које омогућава:

- примену мера за отклањање, спречавање и компензацију свих значајних утицаја у простору и животној средини;
- рационално коришћење и очување природних ресурса у планској поставци;
- спровођење контроле и мониторинга животне средине;
- поштовање еколошких начела и принципа одрживог развоја.

Табела бр. 6: Приказ варијантних решења

ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА	Одрживи развој планског подручја	
	Позитивни	Негативни
Варијанта I	Задржавање постојећег концепта и функционисања планског подручја, односно задржавање пољопривредног земљишта без могућности значајних промена у простору	Губитак могућности за реализацију пројекта соларних електрана и коришћења Сунчеве енергије подручја, као обновљив извор енергије
Варијанта II	<p>Остваривање концепта дугорочног одрживог и еколошки прихватљивог и контролисаног развоја планског подручја</p> <p>Остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја и могућност коришћења Сунчеве енергије подручја као обновљив извор енергије, односно максимална искоришћеност инсолације (осунчање) подручја, као и укупно и дифузно озрачење хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике</p> <p>Поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу</p> <p>Планска реализација планираних промена, односно изградња соларних електрана у складу са условима заштите животне средине, условима заштите културних добара, заштите здравља и традиционалних навика и вредности локалног становништва</p> <p>Инфраструктурно и комунално опремање и уређење подручја Плана</p> <p>Реализација заштитних зона, појасева и техничких мера заштите</p> <p>Успостављање система контролисаног управљања отпадом, управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин</p> <p>Успостављање контроле стања животне средине (мониторинг), односно праћење стања квалитета ваздуха, вода и земљишта, праћење нивоа буке и нејонизујућег зрачења</p>	<p>Заузимање пољопривредног земљишта планираном пренаменом земљишта</p> <p>Промене предеоних карактеристика, односно реализација соларних електрана (визуелне и предеоне промене у простору)</p> <p>Промена, у мањој мери, традиционалних навика локалне заједнице</p>

Избор Варијанте II – усвајање Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“, представља боље понуђено решење са аспекта контролисаног управљања простором за ефикасније коришћење земљишта као природног ресурса:

- поштовања прописаних урбанистичких параметара и услова надлежних институција, што омогућава даљи одржив развој планског подручја уз укључивање мера превенције, спречавања, ограничења, заштите, минимизирања негативних утицаја и повећање позитивних ефеката, уз сталну контролу и мониторинг животне средине;
- заштите и одрживо коришћење природних ресурса и животне средине (очување квалитета ваздуха, вода, земљишта, заступљеног биљног и животињског света, односно затеченог биодиверзитета).

Са аспекта одрживог коришћења земљишта као природног ресурса, контроле и мониторинга стања у простору и животној средини, Варијанта II, односно усвајање и имплементација Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, је у сагласности са постављеном еколошком матрицом и омогућава успостављање еколошке контроле у простору.

1.7. Резултати претходних консултација са надлежним институцијама, заинтересованим органима, организацијама и предузећима

У поступку израде Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена и Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана), обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, имаоцима јавних овлашћења, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења. Консултације су обављене и прибављени су услови, мишљења и сагласности следећих надлежних и заинтересованих институција, органа, организација, ималаца јавних овлашћења:

- Решење о условима заштите природе 03 бр. 021-2445/3 од 22.07.2024. године, Завод за заштиту природе Србије;
- Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходни заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ бр. 1132/2-02 28.06.2024. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш;
- Захтев за издавање услова и података за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ бр. 07.23.1 број 351-3-10/24-1 од 18.06.2024. године, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Пироту;
- Обавештење бр. 001975565 2024 14840 007 000 000 001 од 16.07.2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Обавештење у вези са израдом плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ на територији Општине Бабушница бр. 11131-2 од 30.07.2024. године, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;
- Обавештење бр. 953-13735/24-1 од 24.06.2024. године, Јавно предузеће „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“;
- Услови за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ бр. 130-00-UTD-003-771/2024-002 од 02.08.2024. године, Акционарско друштво „Електро mreжа Србије“ Београд;
- Услови за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Кукла“ на подручју општине Бабушница бр. 2541200-Д.10.25.-288160/2-24 од 28.06.2024. године, Електродистрибуција Србије, Огранак „Електродистрибуција Пирот“;
- Обавештење бр. 851 од 19.06.2024. године, ЈКП „Комуналац“ Бабушница;
- Услови бр. 4/3-10-0195/2024-0002 од 25.06.2024. године, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- Услови у поступку израде Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“, Општина Бабушница бр. 9127/1 од 16.09.2024. године, Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш;
- Услови који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ у КО Пресека и КО Студена бр. Д211-277198/2-2024 СЈ од 28.06.2024. године, Телеком Србија.

Све консултације и услови имаоца јавних овлашћења су релевантни за процес Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, израду Извештаја о Стратешкој процени утицаја, а услови и мере надлежних органа, институција, предузећа, ималаца јавних овлашћења су, кроз процес процене, вредновани и имплементирани у планска решења и Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена.

2.0. Општи и посебни циљеви и индикатори Стратешке процене утицаја

Стратешки циљеви заштите животне средине су, пре свега, очување еколошког интегритета, капацитета и квалитета простора, односно заштита животне средине, одрживо и рационално коришћење расположивих природних ресурса и створених вредности на подручју планског документа и просторној целини којој припада.

Стратегија коришћења, уређења и заштите простора у границама Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, огледа се у детаљној планској организацији и уређењу, кроз вредновање капацитета простора, однос постојећих ограничења и ограничења планиране намене, односно изградња соларне електране „КУКЛА“, на еколошки најприхватљивији начин.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, дефинисани су и изведени из општих и посебних циљева и захтева заштите простора и животне средине и коришћења обновљивих извора енергије утврђених у плановима и секторским документима вишег реда, услова ималаца јавних овлашћења, као и значајних питања, постојећих просторних и еколошких проблема у обухвату Плана.

Еколошком проценом Плана ће, у циљу остваривања општих и посебних циљева заштите простора и животне средине, бити обезбеђен приказ могућих утицаја планираних намена на животну средину, као и смернице за даље поступање при имплементацији Плана.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.134/04 и 88/10), Чланом 14., општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на националном и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Плану. На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради Стратешке процене.

2.1. Општи циљеви Стратешке процене утицаја

Општи циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, се дефинишу на основу смерница, захтева и циљева заштите животне средине проистеклих из планских докумената вишег реда, постојећег стања и капацитета простора и захтева за управљање животном средином за планирани развој предметног подручја. Стратешки циљеви заштите животне средине, дати одредбама планова вишег реда, представљају полазне основе за дефинисање општих циљева Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја као интегралног дела предметног планског документа, представљају хијерархијски условљене опште циљеве планске документације вишег реда и ширег подручја и обухватају:

- квалитет ваздуха;
- квалитет вода-површинских и подземних;
- квалитет земљишта;
- ниво буке и нејонизујућег зрачења;
- управљање отпадом;
- заштиту од удеса и удесних ситуација.

Општим циљевима је постављен оквир за дефинисање заштите простора, животне средине и здравља становништва, односно заштита кључних чинилаца животне средине од загађивања и деградације. Дефинисање посебних циљева и избор индикатора за

мерење и праћење њиховог остваривања представља услов управљање животном средином, контролу у простору за стварање услова одрживог просторног, функционалног и еколошки прихватљивијег развоја подручја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена.

2.2. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, утврђени су на основу анализе стања животне средине, значајних и битних питања, проблема, ограничења и потенцијала подручја Плана, као и приоритета за решавање еколошких проблема у складу са општим циљевима и начелима заштите животне средине. Еколошки одговорно планирање и коришћење простора у Плану детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, представљају услов превентивне заштите и побољшања стања коришћењем обновљивих извора енергије у простору и животnoj средини. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена су:

- заштита ваздуха од загађивања коришћењем енергије обновљивих извора - спречавање емисија у ваздух (спречавање емисија загађујућих материја и суспендованих честица у ваздух изнад граничних вредности, смањење/ублажавање степена изложености становништва загађеном ваздуху);
- заштита земљишта - спречавање емисија у земљиште;
- заштита подземних вода - спречавање емисија у воде (забрана изливања, просипања, упуштања загађујућих материја, непречишћених отпадних вода у површинске воде и подземне воде);
- заштита и очување приоритетног пољопривредног земљишта;
- увођење компензацијских мера, мера компензација негативних утицаја;
- адекватно управљање отпадом на планском подручју генерално и у фази активности на реализацији планираног пројекта (управљање свим врстама и категоријама отпада-комуналним, опасним, неопасним, забраном депоновања свих врста и категорија отпада ван простора намењених за ту намену);
- поштовање планских мера, мера заштите животне средине, правила уређења и правила грађења;
- максимално ублажавање негативних утицаја постојећих и планираних намена на визуелну перцепцију;
- успостављање система контроле животне средине у обухвату Плана, као дела шире мреже мониторинга;
- управљање ризицима (обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса, препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидентата и удеса на планском подручју);
- покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за послове животне средине за планирани пројекат и пратеће садржаје.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја омогућавају формирање еколошке матрице за планирану намену простора у обухвату Плана на принципима одрживости и еколошке прихватљивости.

2.3. Избор индикатора

Избор индикатора Стратешке процене врши се на основу карактеристика простора и стања животне средине у границама Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, у складу са Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 37/11). Избор индикатора заснован је на концепту „узрок-последича-одговор“:

- индикатори „узрока“ означавају антропогене активности, процесе и односе који утичу на животну средину;
- индикатори „последица“ означавају стање животне средине;
- индикатори „одговора“ дефинишу политичке опције и остале реакције у циљу промена „последица“ по животну средину.

Дефинисани индикатори представљају квалитативне показатеље на основу којих се прати степен достигнутоги постављених циљева. Дефинисаним индикаторима Стратешке процене утицаја добијају се подаци о стању у границама Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, односно:

- квалитету ваздуха;
- стању буке;
- карактеристикама и стању фауне и флоре;
- инфраструктурној опремљености подручја;
- управљању отпадом.

На основу дефинисаних циљева, извршен је избор индикатора за поступак Стратешке процене утицаја и Извештаја о СПУ.

Табела бр. 7: Приказ рецептора животне средине, циљева СПУ и избор индикатора

Рецептори животне средине	Посебни циљеви	Избор индикатора
ВАЗДУХ (заштита квалитета ваздуха)	Реализација соларне електране „КУКЛА“ - услов за смањење емисија загађујућих материја у ваздух изнад граничних вредности	Број дана са прекораченим ГВЕ за загађујуће материје (SO ₂ , NO ₂ , HCl, H ₂ SO ₄ , PM ₁₀ , PM _{2.5}) на подручју локалне самоуправе
	Унапредити енергетску ефикасност	Процентуални удео коришћења еколошки прихватљивих горива/енергената
ЗЕМЉИШТЕ (заштита земљишта)	Заштита квалитета земљишта	% површина обухваћеног новом наменом
ВОДЕ (заштита квалитета површинских вода)	Очување квалитета површинских и подземних вода	Квалитет површинских и подземних вода Квалитет пречишћених отпадних вода Праћење зауљених отпадних

(заштита квалитета подземних вода)	Обезбеђивање захтеваног квалитета отпадних вода пре упуштања у реципијент	вода: - физичке карактеристике (температура, видљиве отпадне материје, приметна боја, приметан мирис, мутноћа), - рН вредност, - петодневна биолошка потрошња кисеоника (ВРК5), - хемијска потрошња кисеоника (НРК), - олово, - гвожђе, - толуен, - бензен, - ксилен, - фенолна једињења (фенол)
БУКА	Смањити изложеност становништва повишеним нивоима буке у фази реализације соларне електране „КУКЛА“	Број постојећих и потенцијалих извора буке током реализације соларне електране „КУКЛА“
НЕЈОНИЗУЈУЋЕ ЗРАЧЕЊЕ	Смањити/ублажити изложеност електромагнетном зрачењу	Критеријуми Светске здравствене организације: - дозвољена јачина електричног поља је 5 kVeff/m, дозвољена јачина магнетног поља је 100 µT
КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ /РАЊИВОСТ	Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)	Инсталирани капацитети у соларним електранама која користи Сунчеву енергију као ОИЕ
БИОДИВЕРЗИТЕТ	Заштита биодиверзитета, односно заступљених биљних и животињских врста	Праћење потенцијалног страдања животиња од соларних панела, односно проналажења мртвих јединки и процена броја и састав врста губитка
ПРЕДЕО	Озелењавање	Предузети мере санације, примарне рехабилитације и успостављања зелених површина
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ (управљање свим врстама и категоријама генерисаног отпада у фази реализације)	Организован и контролисан систем управљања отпадом	План управљања отпадом од грађења и рушења
УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	Обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса, препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидентата и удеса на	Ризик настанка удеса Површина обухваћена могућим акцидентима Изложеност могућим акцидентним ситуацијама

	планском подручју	
СОЦИО-ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	<p>Подстицај економског развоја локалне самоуправе</p> <p>Бољи квалитет живота локалног становништва</p>	<p>Број запослених захваљујући реализацији планиране намене, односно изградњи соларне електране</p> <p>Бенефити локалне заједнице</p> <p>Степен инфраструктурног опремања</p>

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, представљају услов за остваривање заштите и унапређења стања на планском подручју коришћењем обновљивог извора енергије. Предложен концепт заштите животне средине на подручју Плана хијерархијски је усклађен са општим смерницама, условима и мерама за заштиту животне средине шире просторне целине, односно условима и мерама на нивоу Просторног плана општине Бабушница.

3.0. Процена могућих утицаја Плана на животну средину

На основу циљева и смерница просторног развоја и услова заштите животне средине из планова вишег реда, од значаја за План детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена дефинисани су општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја планског документа (Извештаја о СПУ).

Основни циљ са еколошког аспекта је интегрална заштита и развој уз поштовање еколошких принципа и принципа одрживости у границама Плана, избегавање конфликта, постизања компромиса и компензације у простору.

План детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“, оцењен је према могућим утицајима (сагласно критеријумима за оцењивање величине, значаја и вероватноће утицаја - модификована PADC методологија и „MeV Urban“ модел) на:

- стање у простору - постојећа и планирана намена;
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености;
- постојећи и планирани степен рационалности у коришћењу природних ресурса;
- постојеће и планирано стање и квалитет животне средине;
- постојећи и планирани степен ефикасности заштите животне средине.

3.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења Плана

Предложена варијантна решења су вреднована са аспекта могућих негативних утицаја и ефеката у простору и капацитета за њихово спречавање и ограничавање. У Нацрту Плана дефинисана је намена и организација простора, просторни капацитети и услови за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране „КУКЛА“ смернице, мере и услови заштите животне средине.

При процени могућих утицаја вредновани су негативни утицаји и негативни ефекти због:

- ризика од промене намене пољопривредног земљишта као природног ресурса;
- ризика од загађивања животне средине услед неадекватног управљања отпадом од грађења соларне електране и пратећих садржаја,
- губитак могућности за реализацију пројекта соларна електрана и коришћења Сунчеве енергије подручја, као обновљив извор енергије.

При процени могућих утицаја вредновани су позитивни ефекти и разматрани су са аспекта:

- остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја и могућност коришћења Сунчеве енергије подручја као обновљив извор енергије, односно максимална искоришћеност инсолације (осунчање) подручја, као и укупно и дифузно озрачење хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике;
- контроле емисија у ваздух;
- унапређења животне средине, са аспекта управљања и контроле коришћења земљишта;
- обавезног контролисаног управљања отпадом од грађења соларне електране;
- обавезне контроле животне средине.

3.2. Еколошка валоризација подручја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“

На основу утврђених потенцијала и ограничења у простору на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, карактеристика непосредног и ширег окружења, као и постојеће и планиране намене, извршена је валоризација простора у обухвату планског документа.

Општи циљеви еколошког вредновања простора Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена:

- утврђивање и валоризовање кључних потенцијала простора;
- идентификација постојећих конфликта и ограничења (просторних, еколошких);
- процена посторно-еколошких капацитета подручја Плана;
- дефинисање просторно-еколошке матрице подручја Плана за одрживи развој.

Посебни циљеви еколошког вредновања простора Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена:

- дефинисање еколошке целине;
- утврђивање услова за планиране намене у еколошкој целини;
- дефинисање еколошки прихватљивих садржаја и објеката са пратећом инфраструктуром;
- дефинисање услова и мера за планирани пројекат, услова за спречавање просторних и еколошких конфликта, као и услова еколошке компензације у простору;
- утврђивање обавезних еколошких смерница и мера за реализацију планиране соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена у процесу имплементације планског документа;
- утврђивање обавезних смерница и мера заштите и мониторинга животне средине и заштите од удеса.

Подручје Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, је валоризовано на основу постојећег - затеченог стања, процењених утицаја у границама Плана, непосредног и ширег окружења, планиране намене, објеката садржаја и инфраструктуре, идентификованих ограничења и условљености у простору.

Валоризација је извршена у циљу усклађивања даљег развоја планског подручја према критеријумима економске оправданости, одрживости и еколошке прихватљивости. Концепт заштите и унапређења животне средине за подручје Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, заснован је на:

- заштити и унапређењу простора и животне средине у подручју Плана детаљне регулације коришћењем обновљивог извора енергије од значаја за животну средину уже и шире просторне целине;
- заштити квалитета ваздуха;
- инфраструктурном опремању у циљу унапређења потреба локалног становништва;
- заштити и спречавању прекомерне емисије буке у зони осетљивих рецептора;
- организованом систему управљања отпадом од грађења;
- превенцији и контроли свих извора загађивања воде, ваздуха, земљишта у фази реализације соларне електране „КУКЛА“, пратећих садржаја и припадајуће инфраструктуре;
- превенцији свих потенцијалних удеса и удесних ситуација;
- мониторингу стања животне средине.

У циљу одрживог и еколошки прихватљивог управљања простором, природним вредностима, животном и друштвеном средином у границама Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, Стратешком проценом извршена је валоризација простора. Да би се проценили могући утицаји, ефекти и последице по животну средину, здравље и безбедност становништва извршено је вредновање Плана са аспекта заштите животне средине као подлога за најбоље понуђено варијантно решење за даљи одрживи развој.

На основу просторно-положајних карактеристика анализираних подручја планског документа, постојећих ограничења, постојеће намене, обавезујућих смерница мера заштите животне средине, које су услов за планирану намену и имплементацију Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, подручје Плана се вреднује као: **Еколошка целина „КУКЛА“**, површине 13 ha 96 a 96 m².

Како би се створили услови за даљи одрживи развој у границама Еколошке целине „КУКЛА“, обавезно је да:

- реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране „КУКЛА“, прати покретање поступка процена утицаја на природну, животну и друштвену средину на хијерархијски нижем нивоу;
- примена обавезних мера за спречавање и ублажавање потенцијално негативних утицаја на стање у простору, животној и друштвеној средини;
- примена мера заштите од удеса и удесних ситуација, у складу са документацијом на хијерархијски нижем нивоу.

Еколошка целина „КУКЛА“ дели се на зоне, и то:

- **Еколошка зона „1“** - грађевинско земљиште, површина јавне намене, саобраћајна површина зона за производњу
- **Еколошка зона „А“** - складиштење електричне енергије
- **Еколошка зона „Б“** - зона за пољопривредну производњу
- **Еколошка зона „В“** - зона шуме
- **Еколошка зона „Г“** - зона за изградњу енергетских објеката

Планирана одобрена снага, коју планирана соларна електрана „КУКЛА“ може предати у дистрибутивни систем електричне енергије (ДСЕЕ), износи 5MW, у складу са издатим Мишљењем Оператора дистрибутивног система о условима и могућностима прикључења.

У простору соларне електране, планирано је постављање фотонапонских панела, одговарајућих техничких карактеристика (које ће се прецизно дефинисати у фази техничке документације) и изградња одговарајућих електроенергетских објеката.

У циљу превенције, спречавања, смањења, отклањања и минимизирања могућих значајних утицаја на природу, животну и друштвену средину, планиране су мере које су дате у Поглављу 3.4. овог Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, мере превенције, забране, заштите, компензације и мониторинга негативних утицаја на животну средину, а које се морају спровести у наведеној еколошкој целини при реализацији планиране намене, су обавезне у поступку процене утицаја на животну средину, као нижем хијерархијском нивоу.

3.3. Приказ процењених утицаја Плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећавање позитивних утицаја

Утицаји Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, анализирани су на релацији: **извори утицаја - утицаји - ефекти и последице**. Извори утицаја на квалитет животне средине могу бити планска решења Плана, у позитивном и негативном смислу. Вредновањем планских решења могуће је извршити вредновање утицаја Плана на животну средину и дати процену ефеката у простору и животnoj средини.

Од значаја за животну средину су решења која се односе на просторни положај планиране намене простора и планиране инфраструктуре.

Кључни извори позитивних и потенцијално негативних утицаја су планска решења реализацију:

- простора у коме ће бити распоређени соларни панели за соларне електране „КУКЛА“;
- инфраструктурно опремање подручја;
- плана управљања отпадом на подручју Плана;
- заштита од удеса и акцидената у границама Плана.

Утицаји на животну средину, генерално, могу бити механички, физички, хемијски, а објекат утицаја су медијуми животне средине преко којих се утицаји преносе или на која се одражавају. У Стратешкој процени утицаја на животну средину анализирани су следећи чиниоци животне средине:

- биодиверзитет планског подручја;
- природне вредности животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште, предеоно-пејзажне вредности),
- карактеристике планиране соларне електране „КУКЛА“.

Последице утицаја у простору и животnoj средини су промене особина, изгледа или функције, а ефекти могу бити позитивни или негативни или стање без промена, што представља карактеристике утицаја. Процена утицаја на животну средину извршена је у односу на карактеристике утицаја које планска решења могу имати на животну средину, у односу на: врсту утицаја, дужину трајања, извор и развој утицаја, реверзибилност, могућност анулирања утицаја, трајност, континуитет, важност (значај) утицаја и степен и карактер потребних интервенција. У односу на време трајања утицаја, дефинисани су: привремени - повремени, дуготрајни ефекти и последице. Ефекти односно последице, сагласно наведеној категоризацији, могу бити:

- у односу на врсту утицаја - позитивни (повољан, врло повољан), негативни (врло негативан, већи, мањи), нулти/без утицаја;
- у односу на време (дужину) трајања - привремени/повремени, дуготрајни/дугорочни;
- у односу на развој утицаја - једноставни, кумулативни, синергетски;
- у односу на извор утицаја - директни, индиректни;
- у односу на реверзибилност - реверзибилни, иреверзибилни;
- у односу на трајност утицаја - дуготрајан, инцидентан;
- у односу на континуитет - континуалан, дисконтинуалан;
- у односу на значај - изразито мали значај, мали значај, средњи значај, врло велики значај.

Поступак оцењивања квалитета животне средине и очекиваних ефеката Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, вршен је на основу вредновања могућих еколошких утицаја (позитивних и негативних). Величина утицаја представља приказ штете или користи од процењеног деловања на квалитет ваздуха, квалитет површинских и подземних вода, земљишта, пејзажне карактеристике просторне целине, природна и културна добра и квалитет животне средине.

Значај утицаја представља размере физичког простора који може бити изложен деловању промена у средини. Утицаји, односно последице, према карактеристикама оцењени су негативним или позитивним предзнаком. Утицаји, односно последице, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус на позитивне промене.

Табела бр. 8: Критеријуми за оцењивање величине утицаја (модификована PADC методологија)

Величина утицаја	Ознака	Значење симбола
критичан, врло негативан	-3	онемогућавање функције у датом простору
већи	-2	у већој мери нарушава стање животне средине
мањи	-1	у мањој мери нарушава животну средину
нема утицаја	0	нема промена у животној средини
позитиван	+1	мање позитивне промене и утицаји у животној средини
повољан	+2	повољне промене и утицаји на квалитет животне средине
врло повољан	+3	промене битно побољшавају квалитет животне средине

Значај утицаја процењен је у односу на просторне размере на којима се може остварити утицај планираних намена и очекиваних активности у простору Плана, али и непосредног и ширег окружења. Критеријуми за оцењивање размера утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, су:

- локални – локацијски – утицаји на нивоу Плана детаљне регулације;
- градски - утицаји од значаја за подручје општина Бабушница;
- регионални – утицаји од значаја за ширу просторну целину – регион;
- национални – утицаји од значаја за ниво Републике Србије.

Табела бр. 9: Критеријуми за вредновање просторних размера утицаја

Значај утицаја	Ознака	Опис
национални	IV	могући утицаји на нивоу Републике Србије
регионални	III	могући утицаји на ширу просторну целину
Градски/општински	II	могући утицаји на нивоу општине Бабушница
локални (локацијски)	I	могући утицаји на нивоу Плана детаљне регулације

Табела бр. 10: Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа %	Ознака	Опис
100	И	утицај врло изванстан
више од 50	В	утицај вероватан
мање од 50	М	утицај могућ
мање од 1	Н	утицај није вероватан

Табела бр. 11: Додатни/допунски критеријуми према времену трајања и типу утицаја

Трајање утицаја	Ознака	Опис
Привремени-Повремени	По/Пр	време трајања утицаја
Дуготрајни - Дугорочни	Дт/Др	
Директни	Ди	тип утицаја
Индиректни	Ид	

На основу свих наведених критеријума, извршено је вредновање значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева Стратешке процене утицаја. Процена могућих утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, обухвата:

- вредновање чинилаца животне средине у поступку процене утицаја стратешког карактера (укључујући процену постојећег стања и квалитета животне средине и заступљеног биодиверзитета);
- смернице и мере за превентивно деловање, спречавање и ограничавање негативних и потенцијално негативних утицаја, спречавање просторних конфликта (конфликти планираних намена, функција, садржаја) и увођење еколошке компензације за увећање позитивних ефеката Плана на животну средину;
- начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја Плана (вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија, локација, просторно-географска област, природна добра, број изложених становника, кумулативна и синергетска природа утицаја).

Циљ еколошког вредновања простора у обухвату планског документа, предмета Стратешке процене утицаја је:

- процена могућих утицаја стратешког карактера у планском обухвату;
- процена могућих процена могућих директних утицаја на ваздух, површинске и подземне воде, земљиште;
- процена могућих утицаја на биодиверзитет;
- процена директних утицаја на визуелне перцепције становништва у границама планског документа и окружења;
- утврђивање општих и специфичних утицаја, дугорочних, директних и индиректних на квалитет живота локалног становништва;
- процена позитивних утицаја у простору и животној средини,
- процена могућих негативних ефеката у животној средини, који постоје или могу настати због карактеристика постојећег стања и планиране соларне електране „КУКЛА“, постојећих конфликта и ограничења у простору и карактеристике планиране промене.

Стратешка процена Плана са аспекта еколошке прихватљивости и одрживости, представља важан корак у поступку доношења одлуке за усвајање:

- планиране намене, правила грађења и уређења за реализацију соларне електране „КУКЛА“;
- планиране инфраструктурне опремљености;
- начина коришћења и уређења простора;
- дозвољеног степена утицаја на природу, животну и друштвену средину.

Стратешка процена Плана детаљне регулације представља вредновање са аспекта:

- планираних мера превенције на планском нивоу за спречавање, ублажавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја на квалитет ваздуха, земљишта, појаву буке у фази реализације, на нарушавање предеоних вредности, неконтролисано генерисање отпада од грађења;
- квалитета живота и традиционалних навика локалног становништва;
- рационалног, еколошки прихватљивог управљања пољопривредним земљиштем у функцији обновљивих извора енергије;
- обавезног предузимања мера за спречавање и отклањање могућих значајних утицаја и негативних последица стратешког карактера у простору и животној средини, мера заштите и мониторинга животне средине.

За потребе процене утицаја, као оквир граничних капацитета животне средине подручја Плана, коришћени су услови и подаци надлежних институција, Нацрт Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, док је постојеће

стање дато као процена на основу података мерења и праћења квалитета животне средине и опсервације и евидентирања на терену.

Планска решења вреднована са аспекта процене утицаја

Простор за изградњу соларне електране „КУКЛА“
Инфраструктурна опремљеност
Пољопривредно земљиште
Шумско земљиште

Циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину

1. Заштита квалитета ваздуха (смањити емисије загађујућих материја и суспендованих честица)
2. Заштита земљишта
3. Заштита површинских и подземних вода
4. Смањити ниво (интензитет) буке
5. Смањити/ублажити изложеност електромагнетном зрачењу
6. Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)
7. Заштита биодиверзитета
8. Максимално ублажити негативан утицај планираних намена на визуелну перцепцију и изглед предела
9. Инфраструктурно опремање планског подручја (у складу са планираном наменом)
10. Успоставити систем управљања отпадом
11. Заштита од удеса
12. Подстицај економског развоја локалне самоуправе Бољи квалитет живота локалног становништва

Табела бр. 14: Вредновање карактеристика значаја утицаја планских решења (процена величине утицаја планских решења на животну средину и процена утицаја просторних размера, вероватноће и дужине трајања утицаја планских решења)

Планско решење	Посебни циљеви Стратешке процене утицаја											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Простор за изградњу соларне електране „КУКЛА“	-1	-1	-1	-1	-1	+3	-1	-1	+2	+2	+1	+3
	М	М	М	М	В	И	М	М	В	В	В	И
	I	I	I	I	I	I/II	I	I	I/II	I/II	I/II	I/II/III
	Пр	Пр/Др	Пр/Др	Пр/Др	Дт/Др	Дт/Др	Пр	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Инфраструктурна опремљеност	-1	-1	-1	-1	-1	+3	0	-1	+2	+2	+1	+3
	М	В	М	М	В	И	Н	В	В	В	В	И
	I	I	I	I	I	I/II	I	I	I/II	I/II	I/II	I/II
	Пр	Пр/Др	Пр/Др	По/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Пољопривредно земљиште	-1	-1	-1	0	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1
	М	М	М	Н	Н	Н	М	В	М	В	В	В
	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
	По/Др	По/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ид	Ид	Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Шумско земљиште	+2	+1	+1	+2	+2	0	+2	+2	-1	+1	+1	+1
	И	В	В	В	В	Н	В	В	М	В	М	М
	I/II	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Пр	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид

3.4. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку процене утицаја Плана на животну средину, мере за спречавање, ограничавање и компензацију негативних утицаја на животну средину

У циљу спречавања свих значајних негативних утицаја и последица по животну средину, на планском и ширем подучју, Стратешком проценом утицаја на животну средину су дефинисане мере за ограничење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину. Смернице и мере су дефинисане на основу процене постојећег стања природних и створених вредности, капацитета животне средине, планираних садржаја и идентификације могућих извора загађења на подручју обухваћеном Планом детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена.

Приликом дефинисања мера заштите животне средине узета је у обзир хијерархијска условљеност Плана и Стратешке процене утицаја, па су у мере заштите уграђене смернице докумената вишег хијерархијског нивоа које се односе на предметно подручје. У мере су интегрисани услови и мере заштите ималаца јавних овлашћења прибављених за потребе израде Плана и Стратешке процене утицаја.

Реализацијом планиране соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, обезбеђују се услови за експлоатацију Сунчеве енергије, односно коришћење обновљивих извора енергије, са свим бенефитима које она остварује у ширем контексту заштите животне средине. У том смислу, може се говорити о позитивним ефектима Плана на аспект коришћења и примене обновљивих извора енергије. У контексту сагледавања могућих кумулативних и синергетских ефеката, може се говорити о утицајима на предеоне карактеристике као последица изградње соларне електране.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у оквире и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање животне средине и квалитет живота становништва и свих корисника простора. Смернице и мере за изградњу соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планиране намене у границама Плана детаљне регулације.

3.4.1. Заштита ваздуха

На подручју Плана, заштита ваздуха обухвата мере превенције и контроле емисије загађујућих материја из свих потенцијалних извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио и умањио њихов утицај на квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину и здравље људи.

Главни извори утицаја на квалитет ваздуха, у фази реализације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, су емисије у ваздух из грађевинске и остале механизације, путничих и теретних возила, као и других машина ангажованих за допремање материјала и опреме. Због честе манипулације и кретања возила и машина, очекују се повремено са вероватноћом понављања, емисије прашине у ваздух. Овакви утицаји неће бити значајни, због њиховог интензитета, временске и просторне ограничености, а могуће их је ограничити одговарајућим мерама заштите и добром организацијом градилишта и транспортних рута током реализације и изградње соларних електрана.

Карактеристика соларне електране је да нема емисија у ваздух, а њихов рад ће знатно допринети смањењу коришћења необновљивих извора енергије, пре свега, фосилних горива што доприноси снижавању емисија загађујућих материја у атмосферу, између осталих и „гасова стаклене баште“.

Све смернице и мере заштите ваздуха морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др.закон);*
- *Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);*

- Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл.гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);
- Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл.гласник РС”, бр. 5/16).

Смернице и мере заштите ваздуха:

- заштиту ваздуха од загађивања спроводити као интегрални део мониторинга квалитета ваздуха на подручју општине Бабушница;
- у поступку припреме терена и извођења радова ангажовати исправну механизацију, а микролокације планираних соларних електрана обезбедити сагласно условима надлежног органа;
- заштита квалитета ваздуха током изградње соларне електране се пре свега односи на спречавање емисије прашине и издувних гасова, те је потребно спречити излагање и исушивање земљишта (односно емисију прашине), када је то могуће;
- вршити редовно орошавање и квашење запрашених површина и транспортних рута у циљу спречавања развејавања и растурања ситних честица;
- потребно је спровести мере за смањење загађивања ваздуха у поступку пројектовања, градње и редовног рада и морају се одржавати и спровести мере тако да се не испуштају загађујуће материје у ваздух у количини већих од граничних вредности емисије;
- на приступном путу ограничити брзину кретања транспортним и осталим возилима.

3.4.2. Заштита вода

Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активностима којима се њихов квалитет штити и унапређује преко мера забране, превенције, обавезујућих мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања квалитета живота, живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене.

Квалитет површинских и подземних вода може бити угрожен највише у току изградње соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, пре свега у случају ванредног, удесног, односно хаваријског изливања горива, уља и расхладне течности (антифриза) из грађевинских машина, теретних и путничких возила на градилишту и у транспорту. Обавеза Носиоца Пројекта, односно извођача радова је да одмах, без одлагања, изврши санацију терена, а у случају продора штетних материја у дубље слојеве подземља, неопходна је извршити и ремедијацију земљишта и загађених подземних вода.

У циљу спречавања, ограничења и компензације негативних утицаја Плана на подземне воде, неопходно је спроводити строге мера заштите приликом планирања и реализације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена.

Све смернице и мере заштите вода морају се спроводити у складу са:

- Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18);
- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 24/14);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл.гласник РС”, бр. 50/12);
- Правилником о опасним материјама у водама („Сл. гласник СРС”, бр. 31/82);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11).

Смернице и мере за заштиту вода:

- све активности на планском подручју: радови на истраживању, уређењу, земљани и остали радови, изградња, експлоатација, одржавање и остале активности на планском подручју, морају се спроводити искључиво према условима и мерама које обезбеђују заштиту вода;
- забрањено је испуштање, просипање и изливање свих потенцијалних отпадних вода, опасних и штетних материја;
- у циљу превенције, спречавања и ублажавања настанка и утицаја отпадних вода током извођења радова и изградње, потребно је обезбедити контролисано прикупљање површинских отицаја са површина на којима се изводе радови преко привремено изграђених одводних канала и таложница, ради спречавања директног упуштања у природни реципијент (околно земљиште), посебно током периода са падавинама;
- у зонама радова није дозвољено (забрањено је) сервисирање, поправка, одржавање допуна горива ангазоване механизације и машина; У случају изузетне потребе, обавезне су мере заштите и коришћење заштитне опреме и посуда;
- приликом реализације-соларне електране „КУКЛА“, градилишта обезбедити тако да се искључи могућност хаварија и удесних ситуација на механизацији, уређајима и пратећим садржајима;
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја, обавезан је одговор на удес, односно хитна санација угрожене локације;
- управљање фекалним отпадним водама на градилиштима мора бити организовано као привремено санитарно решење преко мобилног тоалета, као самосталне санитарно-хигијенске јединице, без потребе прикључивања на водоводну и канализациону мрежу; Број самосталних санитарно-хигијенске јединица (мобилних тоалета) мора бити усаглашен са бројем ангажованих радника на градилишту;
- одржавање (редовно чишћење, прање и дезинфекција тоалета еколошким биоразградивим дезифицијенсима) мора бити поверено надлежном комуналном предузећу или оператеру који управља мобилним тоалетима.

3.4.3. Заштита земљишта

Заштита земљишта од деградације и загађивања обавезна је приликом извођења припремних радова и изградње соларне електране „КУКЛА“.

Загађивање земљишта може настати, пре свега у току изградње соларне електране или при ремонту или другим интервенцијама на соларним панелима. Квалитет земљишта у границама Плана али и пољопривредног земљишта непосредног окружења, може бити нарушен хазардним, неконтролисаним изливањем горива, уља и антифриза из грађевинских машина, осталих возила и коришћене опреме, развејавањем прашкастих материја и прашине као и таложењем загађујућих материја, продуката сагоревања из мотора са унутрашњим сагоревањем.

Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење, које се остварује применом мера системског праћења квалитета земљишта:

- праћење индикатора за оцену ризика од деградације земљишта;
- спровођење ремедијационих програма за отклањање последица деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани антропогеним активностима.

Мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта и његово одрживо коришћење које се спроводи кроз:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- обавезно управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима;

- обавезно управљање отпадним водама на планском подручју.

Све смернице и мере заштите земљишта морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);*
- *Законом о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);*
- *Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 88/20);*
- *Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 23/94).*

Смернице и мере заштите земљишта:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све радове и активности при реализацији соларне електране, а за које се очекује или се може очекивати да ће знатно оштетити функције земљишта;
- планирани радови на реализацији соларне електране се морају спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима у планском документу;
- обавезна је санација и рекултивација деградираних локација, односно уклањање неуређених одлагалишта отпада (дивљих депонија), уколико их има у границама планског документа, као и насталих деградираних површина током извођења радова;
- обавеза извођача радова је да педолошки вредан површински, хумусни слој земљишта посебно одложи, заштити од атмосферских утицаја и употреби за завршну прекривку ископа, односно за санацију и ревитализацију деградираних површина;
- земљиште око соларних панела и на траси каблова санирати по завршетку радова и вратити првобитној намени, у складу са Планом управљања отпадом од грађења;
- на градилиштима није дозвољена поправка нити било каква сервисирања механизације и возила, како би се спречило евентуално цурење или просипање уља и мазива у зони извођења радова;
- уколико током грађевинских радова на постављању соларних панела дође до хаварије на грађевинским машинама или транспортним средствима, инвеститор/носилац пројекта, односно извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, изврши санацију терена; санацију (по потреби и ремедијацију) загађеног земљишта може да обавља само овлашћена организација или лабораторија; Управљање са насталим опасним отпадом мора бити поверено оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- по завршетку земљаних и осталих грађевинских радова, извршити нивелацију земљишта и прикупити и уклонити сав комунални, грађевински, инертни и амбалажни отпад, у складу са условима надлежног комуналног предузећа; у случају појаве опасног отпада извођач радова је дужан да исти преда оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- прописан начин управљања опасним отпадом и отпадним уљима обезбеђује спречавање утицаја на земљиште, површинске и подземне воде; истих процедура, оператер се мора придржавати и при редовном, односно ванредом ремонту соларних панела, када могу настати различите категорије и количине отпада (металних делова, каблова, пластике, зауљеног отпада и крпа, амбалажног отпада) који се предаје оператеру који поседује дозволу за управљање отпадом, уз документ о кретању отпада;
- инвеститор/носилац пројекта је у обавези да дефинише сва радна упутства за адекватно руковање опасним материјама; опасан отпад (отпадна уља) складиштити у непропусним, херметички затвореним посудама у складу са

Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21), а потом их предати овлашћеном Оператеру на даљи третман;

- у циљу контроле животне средине и заштите земљишта од загађивања, у границама ПДР-а, при имплементацији и реализацији планиране соларне електране, пратећих садржаја и инфраструктуре, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Заштита од земљотреса

- на основу досадашње сеизмичке активности и доступних карте сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС), територија општине Бабушница у целини припада зони 7-8° MCS за повратни период од 475 година, као и подручје за изградњу соларне електране „КУКЛА“, што означава условну повољност са аспекта сеизмичности, обзиром да се општина Бабушница налази у зони са умереним условно повољним степеном угрожености земљотресом, са средњом вероватноћом појаве.
- заштиту од земљотреса спроводити кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових објеката и трасирање главних коридора инфраструктуре дуж саобраћајница и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката.

3.4.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела

Према Решењу Завода за заштиту природе Србије 03 бр. 021-2445/3 од 22.07.2024. године, у обухвату Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни еколошки значајних подручја еколошке мреже Републике Србије, одређених у складу са Уредбом о еколошкој мрежи (Службени гласник РС, бр. 102/10).

Мере заштите природе ће се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18-др. закон и 71/21);*
- *Законом о шумама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др.закон);*
- *Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС”, бр. 31/12);*
- *Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10).*

Смернице и мере за заштиту природе:

- планиране намене површина и урбанистички параметри су усклађене са наменама и параметрима планова вишег реда, односно Просторним планом општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 13/12 и 3/24);
- у циљу заштите и очувања биодиверзитета на предметној локацији, овим Планом се обавезује и предвиђа:
  - довољан размак између соларних панела, као и висину носача соларних панела који ће омогућити кошење и/или пролазак ситне стоке, а у циљу одржавања и очувања станишта од зарастања;
  - забрану затрпавања површине испод самих панела шљунком, каменом или асфалтом, као и уништавање ливадске вегетације, посебно са аспекта очувања постојеће флоре и биљних заједница с једне стране, и онемогућавање уношења и ширења алохтоних инвазивних врста (амброзија и сл.);
  - након завршених радова, потребно је извршити рекултивацију земљишта садњом трава. Користити травне смеше пореклом од домаћих врста, не употребљавати стране и украсне (егзотичне) врсте. Смеша мора одговарати надморској висини, типу земљишта и климатским условима. односно поднебљу на којем ће се сејати;

- коришћење постојеће мреже саобраћајница уз избегавање изградње нових путева за привремено коришћење, како би се спречила фрагментација простора и природних и полуприродних станишта;
  - максималино очување одраслих примерака дендрофлоре. Уколико је неопходно уклањање стабала свести на најмању могућу меру и то уз дознаку стабала за сечу од стране надлежног предузећа, ЈП „Србијашуме“;
  - забрану третирања предметних парцела хемијским препаратима за сузбијање раста биљака и инсеката;
  - минимално осветљење пратећих објеката при чему извор светлости мора бити усмерен ка тлу, у циљу заштите фауне птица и слепих мишева;
  - уземљење и изоловање свих електричних инсталација како би се спречило страдање јединки дивљих врста животиња;
  - могућност уклањања изграђених објеката или примену техничких мера које би спречиле задржавање и окупљање већег броја птица, сисара и других животиња у непосредној близини соларних панела, односно спречити привлачење дивљих животиња одређеним објектима (стубови, дивље депоније и сл.);
- обавезна је заштита и коришћење вода интегралним управљање водама, провођењем мера за очување површинских и подземних вода њихових резерви, квалитета и количина, као и поштовање забране испуштања непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у крајњи реципијент у складу са Законом о водама (Службени гласник РС, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон);
  - обавезно очување живица и жбунастих међа између парцела који имају улогу еколошког коридора;
  - озелењавање рубова парцела, односно границе са другим парцелама, тј. санацију површина које су деградиране предметном изградњом и користити искључиво аутохтоно жбунасто растиње, одхосно аутохтоне лишћарске и травнате врсте;
  - приликом подземног полагање електричних каблова, обавезно је да се хумусни слој који се уклања приликом ископавања ровова за полагање каблова одвоји и сачува, како би се након изведених радова искористио за санирање и озелењавање терена. Затрпавање ровова након полагања каблова вршити земљом из откопа, при чему за први слој који се ставља изнад постелице треба користити ситнозрнату земљу;
  - континуирано праћење стања животне средине (мониторинг квалитета ваздуха, водених токова, земљишта и нивоа буке) сходно Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон и 43/2011 - одлука УС) и Уредби о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 50/2012):
    - Пројекат: соларна електрана нема емитере и не представља извор емисије у ваздух, па за предметни Пројекат у границама Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена нема захтева за вршење мониторинга квалитета ваздуха;
    - у границама Плана детаљне регулације соларне електране КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена нема водотокова ни водених површина, па за предметни Пројекат нема захтева за вршење мониторинга водених токова;
    - Пројекат: соларна електрана у границама Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена не представља извор загађивања земљишта и подземних вода и нема захтева за вршење мониторинга квалитета земљишта у границама Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена;
    - Пројекат: соларна електрана не представља извор емисије буке па за предметни Пројекат у границама Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена нема захтева за вршење мониторинга буке;

- обавезује се инвеститор изградње и корисник рада соларне електране да, када се панели исцрпе или оштете, отпад од соларних ћелија (нерециклабилан и токсичан) буде адекватно депонован на место које ће одредити надлежна служба и које мора бити ван обухвата саме локације на којој се поставља соларна електрана, а у циљу очувања биодиверзитета и заштите животне средине (члан 29. Закона о заштити животне средине);
- обавезује се власник/корисник соларне електране да у случају напуштања предметне локације, односно престанка рада соларног постројења, што је пре могуће безбедно евакуише инсталирану опрему, уклони све објекте и у целини санира локацију и доведе је у стање блиско првобитном;
- обавезује се извођач радова на изградњи соларне електране да, уколико се приликом извођења радова наиђе на геолошко - палеонтолошке или минералошко - петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе („Службени гласник РС, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - исправка, 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/21), да обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме свс мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

3.4.5. Заштита културних добара

Према Акту о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходни заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ бр. 1132/2-02 28.06.2024. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документација:

- није извршена системска проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала.

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје:

- утврђена непокретна културна добра;
- евидентирана добра која уживају претходну заштиту;
- евидентирани ратни материјали.

На основу наведеног, није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова.

Мере заштите културних добара ће се спроводити у складу са:

- Законом о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21-др. закон и 76/23-др. закон);

Смернице и мере заштите културних добара:

II Мере заштите непокретног културног наслеђа у поступку усвајања планске документације:

- није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
- Планом предвидети процедуру која се односи на случајно откриће археолошких налаза у току извођења грађевинских радова, а који обухвата:
  - археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара или научне установе из области археологије, о трошку инвеститора изградње;
  - обуставу радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш;

- ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе Ниш и да преузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у ком је откривен;
- у случају открића археолошког наслеђа током извођења грађевинских и других радова, инвеститор изградње у обавези је да обезбеди средства за заштитна археолошка истраживања, заштиту, чување, публикавање и презентацију археолошког наслеђа у зони која је угрожена планираном изградњом;
- археолошка истраживања могу да спроводе установе заштите културних добара и научне установе из области археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из области археологиј примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања;
- након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави све нове услове – мере заштите од надлежног завода, а који ће се дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања;

III Смернице за примену и спровођење услова и мера заштите:

- конкретне мере заштите утврђују се на основу резултата спроведених археолошких истраживања;
- услове и мере заштите треба оперативно користити и применити у процесу обраде плана;
- услови и мере заштите, поред непосредне примене у обради плана, обавезно чине и саставни део документационе основе плана.

3.4.6. Бука и вибрације

У границама Плана, бука се може јавити у току изградње соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена и пратеће инфраструктуре, као последица рада грађевинских машина и остале механизације.

Током изградње планиране соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена у инфраструктурном комплексу за обновљиве изворе енергије, доћи ће до привременог подизања нивоа буке, са вероватноћом понављања и повременим појавом импулсне буке од грађевинских машина и теретних возила за превоз грађевинског материјала и опреме. Повећање нивоа буке је неминовно, али је привременог карактера, а утицај је краткотрајан, просторно ограничен и доминантан на непосредном месту извођења.

Током редовног рада соларне електране, не очекује се прекорачење нивоа буке, обзиром да соларни панели односно фотонапонске соларне електране током рада не производе и не стварају буку.

Заштита од буке на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21);*
- *Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 75/10);*
- *Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);*
- *Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 139/22).*

Смернице и мере заштите од буке и вибрација

- у циљу смањења утицаја буке у току извођења грађевинских радова и активности на локацијама градилишта, приступне путеве за грађевинску механизацију одредити на начин да се избегну зоне са осетљивим рецепторима;

- дефинисати радно време градилишта за редовне грађевинске активности; радове који директно утичу на емисију буке у животној средини обављати током дана, у дефинисаном радном времену;
- планирати радове на начин да потреба за радовима ван дефинисаног радног времена буде сведена на минимум;
- у току извођења грађевинских радова, користити редовно одржавану опрему и механизацију која не генерише повишени ниво буке;
- омогућити исправан рад опреме и уређаја, спровођењем превентивног одржавања у складу са препорукама произвођача, и на тај начин обезбедити да ниво буке буде у складу са пројектованим вредностима.

3.4.7. Нејонизујуће зрачење

За рад соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, биће постављени соларни панели који користе Сунчеву енергију подручја, као обновљив извор енергије, за добијање електричне енергије.

У околини сваког проводника кроз који тече наизменична струја постоји електромагнетно поље. Интензитет електромагнетног поља опада са квадратом растојања од проводника. На већим удаљеностима ефекат нејонизујућег зрачења које потиче од таквог поља постаје безначајан. Изградњом соларне електране „КУКЛА“, доћи ће до повећања нивоа електромагнетног зрачења, у односу на ниво пре изградње истих. Електромагнетно зрачење, односно поље ће у највећој мери емитовати инвертори и трансформатори, а затим и електро-опрема у разводним ормарима и други командно-управљачки уређаји и водови (само приликом протицања струје). Ради се о електромагнетном пољу, фреквенције 50 Hz. Ниво електромагнетног поља је низак и локалног је карактера (не простира се ван граница Плана). Електромагнетско поље о коме је овде реч, је поље које спада у нејонизирајућа поља, то значи да његова енергија у примарном акту инциденције није довољна да изазове јонизацију молекула у биолошком ткиву.

Заштита од нејонизујућих зрачења обухвата услове и мере заштите здравља људи и животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења, односно електромагнетног зрачења, услове коришћења извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора. Заштита од нејонизујућег зрачења спроводиће се у складу са одредбама:

- Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09),
- Правилника о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС”, бр. 104/09),
- Правилника о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 104/09).

Смернице и мере заштите од нејонизујућег зрачења:

- при изградњи и коришћењу извора нејонизујућег зрачења придржавати се одредби Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09) и Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 104/09);
- обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обавезно је систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини;
- обавезно је вођење евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса;
- обавезно је означавање извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса и зоне опасног зрачења;
- обавезно је информисање становништва о мерама заштите и обавештавање о степену изложености нејонизујућим зрачењима у животној средини;
- у циљу контроле животне средине, контроле и заштите здравља становништва од извора нејонизујућег зрачења, прописивања, спровођења и контроле мера за

заштиту животне средине и здравља становништва, за реализацију објеката/уређаја извора нејонизујућег зрачења, потребно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине и доношење одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину за планиране пројекте потенцијалне изворе нејонизујућег зрачења у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна роена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

3.4.8. Управљање отпадом

Мере управљања отпадом дефинисане су у складу са смерницама докумената вишег реда као и на основу процене количине и карактера отпада који ће настајати на подручју Плана. Концепт управљања отпадом на подручју Плана мора бити заснован на укључивање у систем Локалног плана управљања отпадом општине Бабушница, као и на примени свих неопходних организационих и техничких мера којима би се спречили потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

Управљање отпадом на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, мора бити део интегралног управљања отпадом на локалном и регионалном нивоу и спроводиће се у складу са:

- *Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон и 35/23);*
- *Законом о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 95/18-др. закон);*
- *Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 – исправка);*
- *Уредбом о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС“, бр. 92/10);*
- *Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС“, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);*
- *Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21);*
- *Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 17/17);*
- *Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 7/20 и 77/21);*
- *Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС“, бр. 98/10).*

У складу са планираним садржајима и активностима, на планском подручју се може очекивати настајање следећих врста и категорија отпада:

- отпад од грађења;
- комунални отпад у фази реализације соларне електране од присуства извођача радова;
- опасан отпад у удесним ситуацијама.

Смернице и мере управљања отпадом:

- произвођач отпада, односно инвеститор/извођач радова је у обавези да, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом, у току извођења радова на изградњи соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, предвиди и обезбеди:
  - одговарајући начин управљања/поступања са насталим отпадом у складу са законом и прописима донетим на основу закона којима се утврђује поступање са секундарним сировинама, опасним отпадом, посебним токовима отпада;
  - грађевински и остали отпадни материјал, који настане у току извођења радова, сакупи, разврста и привремено складишти у складу са извршеном класификацијом на одговарајућим одвојеним местима предвиђеним за ову намену, искључиво у оквиру градилишта;

- спроведе поступке за смањење количине отпада за одлагање (посебни услови складиштења отпада – за бр. 17 према Каталогу отпада је спречавање мешања различитих врста отпада, расипања и мешања са водом) и примену начела хијерархије управљања отпадом (превенција и смањење, припрема за поновну употребу, рециклажа и остале операције поновног искоришћења, одлагање отпада), односно одваја отпад чије се искоришћење може вршити у оквиру градилишта или у постројењима за управљање отпадом; приликом складиштења насталог отпада применити мере заштите од пожара;
- извештај о испитивању насталог неопасног и опасног отпада којим се на градилишту управља, у складу са Законом о управљању отпадом и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Сл. гласник РС, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);
- води евиденцију о врсти, класификацији и количини отпада од грађења који настаје на градилишту; издвајању, поступању и предаји отпада од грађења (неопасног, интерног, опасног отпада, посебних токова отпада);
- преузимање и даље управљање отпадом који се уклања, обавља искључиво преко лица које има дозволу да врши његово сакупљање и/или транспорт до одређеног одредишта, односно до постројења које има дозволу за управљање овом врстом отпада (третман, односно складиштење, поновно искоришћење, одлагање);
- попуњавање докумената о кретању отпада за сваку предају отпада правном лицу, у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 114/13) и Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 17/17); комплетно попуњен Документ о кретању неопасног отпада чува најмање две године, а трајно чува Документ о кретању опасног отпада, у складу са законом;
- инвеститор/носилац пројекта је у обавези да управља отпадом у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), Закона о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 95/18), Уредбе о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 - исправка), Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21), Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС“, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24), Правилника о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упуством за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 7/20 и 79/21) и Правилника о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС“, бр. 98/10);
- у случају квара, оштећења соларних панела или замене истих, на локацији није дозвољено складиштење; обавеза инвеститора/носиоца пројекта је да са локације уклони настали отпад у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), тиме што ће да врати произвођачу соларних панела или да преда оператеру који поседује дозволу за управљање овом врстом отпада уз документ о кретању отпада;
- инвеститор/носилац пројекта/извођач радова је у обавези да у складу са Уредбом о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 – исправка) и Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), у поступку исходовања грађевинске дозволе добије сагласност на План управљања отпадом од грађења и рушења;
- поступање и управљање неопасним отпадом вршиће се преко оператера који поседује дозволу за управљање неопасним отпадом, у складу са законском регулативом;
- за управљање комуналним отпадом који настаје у обухвату Плана у току реализације планиране соларне електране „КУКЛА“, пратећих садржаја и припадајуће инфраструктуре, обезбедити адекватне судове за прикупљање

отпада, потребан простор, услове за приступ возилу комуналног предузећа, у складу са условима надлежног Јавног комуналног предузећа;

- опасан отпад, машинска, хидраулична - отпадна уља која могу настаи на локацији повремено, приликом одржавања опреме, сакупљати одвојено у непропусне судове са затварачем који их херметички затвара, а са тако насталим отпадом поступати у складу са одредбама Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр.92/10 и 77/21), до предаје овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом;
- забрањено је одлагање, депоновање свих врста отпада ван простора опредељених за ту намену на подручју Плана детаљне регулације;
- на планском подручју није дозвољена прерада, рециклажа ни складиштење отпадних материја, нити спаљивање било каквих отпадних материја.

3.4.9. Мере заштите од удеса и удесних ситуација

На планском подручју постоји вероватноћа појаве удесних ситуација. У свим фазама имплементације Плана обавезне су мере превенције, спречавања, отклањања узрока, контроле и заштите од удеса и удесних ситуација, у циљу заштите живота и здравља и људи и животне средине.

Акциденти и удесне ситуације нису честе појаве за комплексе соларних електрана и најчешће су последица техничких неисправности, организационо-технолошких пропуста или екстремних метеоролошких услова.

Потенцијалне удесне ситуације са вероватноћом јављања су:

- у случају просипања или случајног процуривања нафтних деривата и осталих флуида из ангазоване грађевинске и друге механизације током реализације, односно приликом довожења соларних панела на локацију и изливања уља током редовног рада (ремонт или редовно одржавање соларних палена);
- пожар;
- природне катастрофе (земљотреси, гром, екстремни град).

У случају просипања или случајног процуривања нафтних деривата и осталих флуида из ангазоване грађевинске и друге механизације током реализације, односно приликом довожења соларних панела на локацију и изливања уља током редовног рада (ремонт или редовно одржавање соларних палена), је акцидент је мале вероватноће. Уколико дође до просипања нафтних деривата и уља потребно је санирати земљиште, односно посути место песком, зеолитом или другим сорбентом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21).

Као последица постојања напона унутар елемената соларних електрана, главна опасност од појаве пожара је кратки спој изазван дотрајалошћу и лошим одржавањем инсталација, који за последицу може имати паљење горивих компоненти ФН панела, као и паљење инсталација и елемената конструкције објекта са којима та инсталација долази у додир, од ФН панела до ЕД мреже.

У случају пожара, у простору соларне електране се као укупно пожарно оптерећење у односу на количину и врсту горивих материја оно може усвојити као 419 MJ/m^2 , класа опасности III – као за електро уређаје и постројења, што је у складу са СРПС У.Ј1.030 ниско специфично пожарно оптерећење, $P_i < 1 \text{ GJ/m}^2$. Обзиром на процес рада, елементе конструкције и материја које се по било ком основу могу срести у овом објекту, у складу са СРПС ЕН 2:2011 на оваквим објектима су могући пожари у класи „А“, пожари који обухватају чврсте материје, органске природе, при чијем горењу се нормално формира жар, као и пожари уз присуство електро инсталација и уређаја под напоном.

Из свега напред наведеног се може закључити да су пожари на ФН панелима идентични пожарима чврстих горивих материја, а да је главна опасност у случају пожара садржана у чињеници да панел може да настави да производи опасни напон чак иако су инвертори искључени и ако су систем и инсталације делимично или потпуно уништени.

ФН панели се на подконструкције постављају у складу са подацима о сунчевом зрачењу на конкретној локацији, а угао постављања је изабран на основу статичког прорачуна потконструкције и климатских услова за локацију.

Обзиром на елементе конструкције, процес рада и материја које се по било ком основу могу срести у оваквим комплексима, углавном су могући пожари у класи „А“, пожари који обухватају чврсте материје, органске природе, при чијем горењу се нормално формира жар, као и пожари уз присуство електро инсталација и уређаја под напоном те стим у вези као мобилну опрему треба планирати и одговарајуће апарате за гашење почетних пожара.

Природне катастрофе (земљотреси, гром, екстремни град) могу представљати потенцијални акцидент. Предметна локација се налази у зони сеизмичког интензитета од 7-8° по скали MCS за повратни период од 475 година, те се може закључити да терен у границама Плана, није подложен изразито разорним земљотресима. Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за реализацију планиране намене односно изградњу соларне електране „КУКЛА“.

Соларне електране спадају у категорију објеката који, као последицу директног удара грома, могу имати оштећења на месту удара или на путу струја атмосферског пражњења. С тим у вези се у складу са ПТН за заштиту објеката од атмосферског пражњења и захтева у складу са стандардом СРПС ЕН 62305-1:2013 – Заштита од атмосферског пражњења – Део 1: Општи принципи (раније СРПС ИЕЦ 1024-1), као за електроенергетска постројења, без прорачуна примењује I ниво заштите.

Потенцијални акцидент је и екстремни град, који може да изазове оштећења на соларним панелима. Редовном контролом и сервисирањем соларних панела, неће доћи до загађења животне средине.

Заштита од удеса и удесних ситуација на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од пожара („Сл. Гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18 (др. закон));*
- *Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, бр. 87/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС”, бр. 3/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 8/95);*
- *Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл.лист СФРЈ”, бр. 53/88 (испр.), 54/88 и 28/95);*
- *Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС”, 3/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара („Сл.лист СРЈ”, бр. 87/1993);*
- *Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ”, бр.11/96).*

Мере заштите животне средине и одговор на удес:

- ангажовати исправну механизацију при извођењу радова у планском обухвату;
- обавеза Носиоца Пројекта је да изради План поступања у удесним ситуацијама који треба да садржи:
  - шему одговора на удес,
  - програм обуке и тренинга,
  - програм контроле,
  - остала упутства и обавештења;

- за спровођење Плана поступања у удесним ситуацијама потребно је ангажовање свих радника који су задужени за управљање радом соларних електрана и локалне надлежне ватрогасне јединице;
- у случају просипања, процуривања нафте, нафтних деривата, уља и осталих хазардних материја, потребно је одмах приступити санацији терена на локацији, а отпад настао санацијом паковати у непропусне посуде са поклопцем и поступати према одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23); тако настали отпад се предаје овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом на даљи третман, уз обавезну евиденцију и Документ о кретању опасног отпада; применом превентивних мера заштите, ризик од потенцијалног просипања или процуривања нафте, нафтних деривата, уља и осталих хазардних материја и потенцијална контаминација земљишта се своди на малу вероватноћу појаве таквог догађаја;
- обезбедити контролисано складиштење свих потенцијално загађујућих материја (гориво, уља) у за то наменски опремљеним просторима, опремљеним прихватима за случај изливања;
- у случају акцидентног загађења земљишта (просипање горива, цурење уља) Носилац Пројекта је у обавези да изврши хитну ремедијацију загађене локације и мора предузети све неопходне мере за заустављање ширења загађења и даље деградације животне средине; контаминирано земљиште мора бити уклоњено и одложено у складу са прописима о управљању опасним отпадом;
- гашење пожара на објектима са ФН панелима се у тактичком сагледавању опасности на интервенцији много не разликује од гашења класичних пожара на објектима. Применити процедуру за гашење пожара на објекту са захватима гашења на отвореном простору и процедуру за гашење у срединама где се очекује присуство електричног напона. У суштини треба водити рачуна о неколико важних чињеница пре отпочињања гашења пожара на ФН панелима, као што су:
  - треба узети у обзир доба дана када се интервенција дешава, јер преко дана када су ФН панели изложени сунцу они производе струју и стварају опасан једносмерни напон присутан у панелима, проводницима, инверторима и осталој пратећој инсталацији до прикључка на ЕД мрежу;
  - обзиром да приликом излагања сунцу ФН панели производе струју, а не могу бити искључени, интервенција усред летњег дана је опаснија него интервенција ноћу;
  - пре интервенције проверити да ли је на прикључном ормару или у ТС искључена градска мрежа, а потом искључити и склопку на инвертору, чиме се елиминише присуство наизменичног напона из ЕД мреже и оптерећење ФН склопа;
  - са циљем да се инвертор у потпуности одвоји од ФН панела треба одвојити и све ДЦ конекторе са ФН панела, чиме се битно смањује напон јер присутан практично само напон једног ФН панела;
  - поред свих напред предузетих радњи пожар гасити у условима да је ФН панел под напоном, са посебном пажњом на гашење у близини оштећених проводника и панела, јер постоји могућност да они и даље производе повишени напон и опасности од директних и индиректних додира са њима;
  - екстремне температуре као последица пожара могу оштетити конструкцију и подконструкцију ФН панела што може довести до урушавања ових конструкција, тако да треба водити рачуна и о томе да се избегне кретање кроз зону где су ФН панели монтирани;
  - повишена температура може изавати палење појединих компоненти панела, пре свега алуминијума, који сагоревају на температурама преко 1375°C, када деловање водом може условити термичку дисоцијацију воде, која се манифестује експлозијом водоника који се издваја из воде, што узрокује експлозију целог панела;
  - прилазити објекту увек са стране где не прети рушење конструкције и где нема усмереног деловања крхотина панела које би настале услед експлозије;

- пожари на ФН панелима не шире великом брзином, те да је гашење овх пожара могуће и апаратима за почетно гашење пожара, пре свега апаратима за гашење уз присуство електричног напона (суви прах, CO₂, хемијска средства);
- користити распршену воду са опреме за високи притисак и водену маглу, а код употребе класичних метода гашења водом водити рачуна да притисак на млазници није нижи од 5 бара и да сте од панела у пожару удаљени најмање 4 m;
- потребно је да планиране соларне електране буду опремљене громобранском заштитом и уземљењем;
- обавеза носиоца пројеката/оператера је да стриктно спроводи мере заштите од пожара и мере заштите и безбедности здравља на раду, у складу са важећом законском регулативом и подзаконским актима;
- примену мера заштите и превенцију и отклањање последица у случају удесних ситуација у току извођења радова (опрема за гашење пожара, абсорбенти за сакупљање изливених и просутих материја);
- према одредбама Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18-др. закон), и прописаним условима надлежног одељења противпожарне полиције, прибавити сагласност противпожарне полиције на техничку документацију, извести и спроводити прописане мере противпожарне заштите;
- приступне путеве и пролазе планирати за ватрогасна возила до објеката, са ширином путева који омогућава приступ ватрогасног возила до сваког објекта а према чл. 4, 6 и 7 Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платое у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 8/95);
- објекти морају бити изведени у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Сл. лист СФР”, бр. 74/90) и Правилником о техничким нормативима за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова („Сл. лист СРЈ”, бр. 41/93);
- у циљу контроле животне средине и прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објекта, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

4.0. Смернице за ниже хијерархијске нивое

Еколошка процена Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, на територији општине Бабушница, представља основ за вредновање простора при избору Пројекта и предлога мера за заштиту животне средине, а у циљу даљег одрживог развоја.

Имајући у виду чињеницу да је стратешки процењен План детаљне регулације, као најнижи хијерархијски ниво у систему планирања, у Извештају о Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину:

- нема смерница за израду стратешких процена утицаја на нижим хијерархијским нивоима;
- али у случају значајних промена на планском нивоу, односно за случај потребе за израдом новог ПДР или измене и допуне предметног ПДР, потребно је извршити стратешку процену новог планског документа или одлучивати о потреби стратешке процене утицаја за измене и допуне постојећег.

Обавезујућа смерница Стратешке процене процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину (Извештај о СПУ) за нижи хијерархијски ниво представља:

- обавезу Носиоца Пројекта да се, надлежном органу за заштиту животне средине обрати Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтевом за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину и проведе поступак процене утицаја за планирани пројекат, све у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја, и за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

5.0. Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана (мониторинг)

Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите, у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Програм праћења стања животне средине (мониторинг) има за циљ да обезбеди праћење утицаја на природу и животну средину у обухвату планског документа, дефинисаних овом Стратешком проценом и реализацију услова и мера заштите у току спровођења Плана детаљне регулације.

Методологија, учесталост мерења, обавезе надлежних органа и друга питања везана за мониторинг програм, биће дефинисани посебним програмима за сваки појединачан пројекат, у току спровођења плана. Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања животне средине, што обухвата праћење природних услова и фактора утицаја, односно праћење промена стања и карактеристика природе и животне средине у анализираном простору. Циљеви мониторинга (праћења стања) животне средине на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, на територији општине Бабушница, су заштита здравља становништва, очување квалитета ваздуха, квалитета земљишта, подземних вода и површинских вода, односно стварање услова за оцењивање стања животне средине на подручју Плана на основу резултата мерења.

Мониторинг животне средине на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, обухвата Програм мониторинга (праћења стања) животне средине: контрола нивоа нејонизујућег зрачења, мониторинг генерисања отпада.

Резултати мониторинга су основ за оцену стања природне и животне средине на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена. Програм праћења стања животне средине, мониторинг, дефинисан је Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11 - УС, 14/16 и 95/18) и реализује преко акредитованих лабораторија, а извештаји о резултатима мониторинга морају бити доступни надлежној еколошкој инспекцији и јавности.

Контрола нејонизујућег зрачења, мерење ће се вршити у складу са Законом о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09) и Правилником о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 104/09). Нарочито је важно обавити проверу могућег прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа ($E=2 \text{ kV/m}$, $V=40 \text{ }\mu\text{T}$) код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09). Обавеза инвеститора/носиоца пројекта/извођача радова је да врши мерења интензитета електричног поља ради верификације пројектоване јачине поља и то:

- након пуштања соларне електране у рад и
- при битним променама стања (реконструкције, замене опреме или материјала).

Мерење је обавезно у зони најближих објеката становања. Мерења обавља акредитована лабораторија, а извештаји о резултатима мерења морају бити доступни еколошкој инспекцији и заинтересованој јавности.

Мониторинг отпада има за циљ праћење, контролу и управљање свим врстама и категоријама отпада у оквиру граница Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, на територији општине Бабушница, а према Плану управљања отпадом (утврђивање врста, категорија и количина отпада која настаје у комплексу) у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр.36/09, 88/10, 14/16, 95/2018 - др. закон и 35/23).

5.1. Индикатори за праћење стања животне средине

Табела бр. 14: Програм праћења животне средине

	Индикатор	Периодичност прикупљања података	Извор података	Вредност параметра када је потребно спровести акцију
Нејонизујуће зрачење	Ниво нејонизујућег зрачења у зони осетљивих рецептора (у зони стамбених објеката)	Једном годишње	Овлашћена акредитована лабораторија	Уколико су прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).
Отпад	Укупна количина отпада који настаје у границама Плана	За планско подручје у складу са технологијом	Локално Јавно комунално предузеће/ генератори отпада	Уколико долази до повећања укупне количине отпада изнад вредности за које је одлагалиште пројектовано

5.2. Права и обавезе надлежних органа

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о СПУ) представља механизам којим се обезбеђује одржива и еколошки прихватљива заштита простора и животне средине, у току израде планског документа којим се планира реализација соларне електране „КУКЛА“, односно у току припреме, израде и имплементације Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, на територији општине Бабушница.

Процена утицаја стратешког карактера представља комплексан и целовит процес и поступак који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање планиране намене, са аспекта заштите природе, заштите заштићених подручја и животне средине и даје могућност за усвајање најприхватљивијих планских решења са предлогом услова и мера којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и прихватљив, али рационалан начин.

У процесу Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС“, бр.135/04 и 88/10) и Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09, 81/09,64/10,24/11,121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 (др. закон), 9/20, 52/21 и 62/23) дефинисане су обавезе надлежних органа и носиоца планираних пројеката.

Обавезе надлежног органа за припрему планског документа и надлежног органа за послове животне средине:

- надлежни орган задужен за припрему Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, је у обавези да органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама достави на мишљење Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину;
- надлежни орган задужен за припрему Плана је у обавези да, пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја, обезбеди учешће јавности и заинтересованих органа и организација у разматрању Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, и изради Извештај о учешћу јавности и заинтересованих органа и организација;
- надлежни орган задужен за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у Извештај о Стратешкој процени утицаја, времену и месту одржавања јавне расправе и начину достављања мишљења;
- надлежни орган задужен за припрему Плана израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности са свим мишљењима, мишљењима изјављеним у току јавног увида и јавне расправе о Плану и Извештају о Стратешкој процени;
- надлежни орган задужен за припрему Плана, органу надлежном за послове заштите животне средине доставља Извештај о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности;
- надлежни орган за послове заштите животне средине, по добијању Извештаја о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности, може прибавити мишљење других овлашћених организација и стручних лица или образовати стручну комисију за оцену Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину;
- надлежни орган за послове заштите животне средине врши оцену Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину;
- надлежни орган за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину;
- надлежни орган задужен за припрему Плана не може упутити План у даљу процедуру усвајања без сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину;
- надлежни орган за послове заштите животне средине дужан је да омогући доступност информација о животној средини.

Обавезе носиоца пројекта, односно планираних активности:

- носилац планираних пројеката, односно планираних активности на планском подручју, по усвајању Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена и исходовању Информације о локацији, у обавези су да покрену поступак процене утицаја на животну средину, подношењем Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтева за одређивање обима и садржаја, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08);
- на основу решења о потреби процене утицаја на животну средину, носилац планираног пројекта, односно активности дужан је да испоштује процедуру на овом хијерархијском нивоу;

- носилац планираних пројеката, односно активности, дужан је да све мере превенције, санације, спречавања, контроле, заштите, еколошке компензације и мониторинга животне средине, прописане у процедури процене утицаја, примењује и поштује;
- надлежни орган задужен за инспекцијске послове дужан је да врши инспекцијски надзор и контролу над спровођењем мера заштите и мониторинга животне средине.

5.3. Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја

Ако у било којој фази имплементације Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, реализацији планираних активности, односно пројеката, дође до појаве непредвиђених или неочекиваних утицаја који могу имати значајне негативне ефекте на животну и друштвену средину, неопходно је да се поступак стратешке процене утицаја на животну средину понови, односно изврши анализа узрока, ефекат утицаја и изврши процена настале еколошке штете у животној средини.

6.0. Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради Стратешке процене утицаја

6.1. Приказ примењене методологије

Основни методолошки приступ израде и садржај Стратешке процене утицаја на животну средину (Извештаја о СПУ) дефинисан је Законом о Стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10). За поступак процене утицаја и израду Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени) Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину, коришћена је методологија процене животне средине „Rapid Urban Environmental Assessment” са елементима еколошког вредновања за просторни и урбани развој „MeV Urban Environmental Assessment” модел:

- прикупљање информација и података о простору,
- свеобухватна опсервација и перспекција на терену;
- вредновање стања према могућим, очекиваним и процењеним утицајима,
- приказ и процена утицаја предложених варијантних решења,
- дефинисање мера заштите животне средине и програма мониторинга,
- интеграција и имплементација смерница стратешке процене утицаја у План.

Примењена методологија заснована је на вредновању животне средине у границама Плана, процени стања локалног, републичког и глобалног значаја („MeV Urban Environmental Assessment”). Ток процене стања животне средине за подручје Плана, представљен је проценом постојећег статуса, стања и вредности животне средине у анализираним границама на основу чега је дата еколошка матрица са смерницама за просторно-еколошко планирање.

Полазни критеријуми за одређивање могућих карактеристика утицаја су:

- просторни обухват утицаја,
- вероватноћа појаве потенцијално негативних утицаја,
- трајање, учесталост и могућност понављања утицаја,
- могућност међусобног заједничког деловања више различитих утицаја из једног или више извора.

За процену ризика за стање осетљивих и повредивих медијума животне средине, пре свега ваздуха, површинских, подземних вода и земљишта, коришћене су и методе дате у препорукама и упутствима Светске здравствене организације (WHO).

Стратешка процена утицаја се ради у фази усвојене Одлуке о изради Плана, и Нацрта Плана за вредновање могућих варијантних решења и избор најбоље понуђене варијанте са аспекта заштите и побољшања квалитета животне средине у границама Плана, очувања здравља становништва и спречавање потенцијалних удеса, заштите културних добара, природних и предеоно-пејзажних вредности подручја.

6.2. Тешкоће приликом израде Стратешке процене утицаја на животну средину

У процесу израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину - Извештаја о СПУ, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана детаљне регулације на животну средину. За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу увида на терену, услова надлежних институција и имаоца јавних овлашћења, постојеће просторно-планске документације, природних карактеристика просторно - еколошке целине, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

7.0. Приказ начина одлучивања за избор предложеног Плана

У складу са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13- одлука УС, 132/14,145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), донета је Одлука о изради Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 15/24) приступило се изради Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена. У складу са Одлуком о приступању израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 11/24) приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину.

У складу са Одлуком о приступању израде Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, паралелно са израдом Нацрта Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена.

Стратешка процена утицаја је текла паралелно са израдом Нацрта Плана, а Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину представља саставни део Плана.

Обавезујуће смернице Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину) за нижи хијерархијски ниво је обавеза инвеститора/носиоца пројекта, да за планиране пројекте, пред надлежним органом заштите животне средине, покрене поступак процене утицаја Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину за све пројекте за које се утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање животне средине, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

8.0. Закључци о Стратешкој процени утицаја на животну средину

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину, је процес који ће обезбедити:

- приказ утицаја планираних намена и садржаја на стање и вредности животне средине у границама обухвата Плана и непосредном окружењу;
- имплементацију обавезујућих еколошких смерница и мера превенције, мера за спречавање и ублажавање свих негативних утицаја на животну средину и здравље становништва, план мера заштите и мониторинга животне средине у Плану детаљне регулације и план мера за заштиту од удеса;
- примену смерница и мера заштите животне средине у поступку имплементације Плана, односно у поступку реализације планираног пројекта на нижем хијерархијском нивоу.

Изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину, приступило се на основу Одлуке о приступању израде Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 11/24)

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину, интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине. Анализа и процена потенцијалних утицаја стратешког карактера превентивно делује у смислу спречавања еколошке штете у простору планског документа, директно и шире просторне целине индиректно.

На нивоу Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, процењени су потенцијални утицаји планираних намена и ефекти на животну средину, укључена је јавност и заинтересоване институције и имаоци јавних овлашћења у процес одлучивања, а приликом доношења коначне одлуке биће узети у обзир добијени резултати и укључени у Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана.

На основу вредновања Нацрта Плана процењује се да планирана намена и имплементација Плана неће импликовати битне неповољне, еколошки неприхватљиве ефекте по природне вредности и животну средину. Такође разраду Плана пратиће обавеза или одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја за све пројекте за које се утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање у простору, стање природних вредности, заштићених природних вредности, и културних добара, стање животне средине и здравље становника.

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину) представља саставни део Плана. Услови заштите животне средине прописани Стратешком проценом утицаја су саставни део:

- Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена,
- Информације о локацији;
- Локацијских услова.

9.0. Други подаци од значаја за Стратешку процену утицаја

Нема других података који би били од значаја за Стратешку процену утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину.

ПРИЛОЗИ

Прилози:

- Одлука о изради Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 15/24);
- Одлука о приступању израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена на животну средину („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 11/24);
- Решење о условима заштите природе 03 бр. 021-2445/3 од 22.07.2024. године, Завод за заштиту природе Србије;
- Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходни заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ бр. 1132/2-02 28.06.2024. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш;
- Захтев за издавање услова и података за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ бр. 07.23.1 број 351-3-10/24-1 од 18.06.2024. године, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Пироту;
- Обавештење бр. 001975565 2024 14840 007 000 000 001 од 16.07.2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Обавештење у вези са израдом плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ на територији Општине Бабушница бр. 11131-2 од 30.07.2024. године, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;
- Обавештење бр. 953-13735/24-1 од 24.06.2024. године, Јавно предузеће „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“;
- Услови за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ бр. 130-00-UTD-003-771/2024-002 од 02.08.2024. године, Акционарско друштво „Електро mreжа Србије“ Београд;
- Услови за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Кукла“ на подручју општине Бабушница бр. 2541200-Д.10.25.-288160/2-24 од 28.06.2024. године, Електродистрибуција Србије, Огранак „Електродистрибуција Пирот“;
- Обавештење бр. 851 од 19.06.2024. године, ЈКП „Комуналац“ Бабушница;
- Услови бр. 4/3-10-0195/2024-0002 од 25.06.2024. године, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- Услови у поступку израде Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“, Општина Бабушница бр. 9127/1 од 16.09.2024. године, Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш;
- Услови који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ у КО Пресека и КО Студена бр. Д211-277198/2-2024 СЈ од 28.06.2024. године, Телеком Србија.

Графички прилози:

- Еколошка валоризација простора

На основу члана 27. који је у вези са чланом 46. Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21и 62/23), члана 32. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл.гласник РС“ бр. 32/19) и члана 40. Статута општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница“, број 4/2019, 7/2019 -исправка и 5/2023), Скупштина општине Бабушница, на седници од 24.04.2024. године, донела је:

**О Д Л У К У О И З Р А Д И
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „КУКЛА“ У КО
ПРЕСЕКА И КО СТУДЕНА**

Назив планског документа

Члан 1.

Приступа се изради Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена (у даљем тексту: План детаљне регулације).

Изради Плана детаљне регулације се приступа по иницијативи компаније ЕСО SOLAR PANEL DOO Београд, Марка Челебоновића 21, Београд којом се наручилац Плана - инвеститор обратио надлежном органу ради обезбеђивања планског основа за израду техничке документације и исходавање локацијских услова и грађевинске дозволе за изградњу соларне електране „КУКЛА“, предвиђене снаге око 5 MW, на подручју општине Бабушница.

Оквирне границе обухвата планског документа

Члан 2.

Планом детаљне регулације обухваћене су катастарске парцеле број: 25, 26, 38, 27, 120, 36, 121, 122, 124, 125, 110, 126, 127, 109, 123, 128, 129, 107, 108, 100/2, 130, 104, 131, 98, 135, 136, 100/1, 99, 101, 145, 102, 96, 141, 5192, 105, 95, 103, 143, 146, 97, 209/2, 144, 208, 147, 207, 210, 209/1, 142, 213, 212, 211, 204, 206, 203, 205, 204, 202, 220, 198, 197, 200, 199, 196, 201, 221, 232, 226/2, 228, 225, 231, 222, 226/1 КО Пресека и катастарске парцеле број: 6146, 6145, 6147, 8839, 6150, 6153, 6148, 6149, 6177, 6151/1, 6151/2, 6151/3 КО Студена.

Укупна површина Плана детаљне регулације износи око 14,27 ха, што представља оквирну површину обухвата планског документа. Коначна граница и површина обухвата планског подручја биће дефинисана Нацртом плана детаљне регулације.

Подручје обухвата Планом детаљне регулације дато је и на графичком приказу у прилогу који чини саставни део Одлуке о изради.

Услови и смернице планских докумената вишег реда

Члан 3.

Плански основ за израду Плана детаљне регулације је Просторни план општине Бабушница 2010-2025 ("Скупштински преглед општине Бабушница", број 13/2012 и 3/2024).

У Просторном плану општине Бабушница 2010-2025 ("Скупштински преглед општине Бабушница", број 13/2012 и 3 /2024) дате су смернице за планирање и изградњу објеката обновљивих извора енергије.

Принципи планирања, коришћења, уређења и заштите простора из важеће планске документације

Члан 4.

Принципи планирања, коришћења, уређења и заштите простора којих се треба придржавати при изради Плана детаљне регулације дати су у Просторном плану општине Бабушница 2010-2025 ("Скупштински преглед општине Бабушница", број 13/2012 и 3 /2024) у пододељку 1.1.4. Принципи, циљеви и концепција просторног развоја, пододељку 2.1.2. Заштита, уређење, коришћење и развој природних система и ресурса, пододељку Пропозиције заштите животне средине, предела, природних и културних добара.

Садржај плана израдити у складу Законом о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21и 62/23) и важећем Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл.гласник РС“ бр. 32/19).

Визија и циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планираног подручја

Члан 5.

Визија просторног развоја је да, на планском хоризонту, планско подручје буде простор остварења равномерног и уравнотеженог мултифункционалног развоја, са оживљеним и одрживим економским развојем (а потом и економским растом) заснованим на локалним ресурсима и новим технологијама у условима конкурентности; подручје постигнуте значајне социјалне стабилности, атрактивности за живот и рад и инвестирање, достигнутих циљних нивоа енергетске ефикасности, саобраћајне приступачности и опремљености комуналном инфраструктуром; простор квалитетне животне средине очуваног изворног бонитета са туризмом успостављеним као једним од основних праваца развоја и да буде функционално интегрисан у окружење. Циљеви просторног развоја су дати кроз опште и посебне циљеве просторног развоја у тачки 2. пододељка 1.1.4. Принципи, циљеви и концепција просторног развоја Просторног плана општине Бабушница 2010-2025.

Циљ Плана детаљне регулације је стварање законског и планског основа за просторно уређење предметне зоне и утврђивање правила уређења и правила грађења за подручје соларне електране (снаге око 9,9 MW), односно стварање основа за издавање одговарајућих дозвола за грађење свих потребних објеката у саставу соларне електране.

Концептуални оквир планирања, са предлогом основних намена простора и коришћења земљишта

Члан 6.

Простор општине Бабушница треба развијати у складу са принципима одрживог развоја што подразумева организовану планску употребу – коришћење, уређење и заштиту у складу са природним и створеним потенцијалима и ограничењима овог краја. Концепција просторног развоја дата је у тачки 3. пододељка 1.1.4. Принципи, циљеви и концепција просторног развоја Просторног плана општине Бабушница 2010-2025 („Скупштински преглед општине Бабушница,, број 13/2012 и 3/2024).

Члан 7.

Саставни део ове одлуке је Одлука о приступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена, број 381-4/2024-02 од 20.03.2024. године, донета у складу са чланом 9. став 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, број 135/04 и 88/10).

Члан 8.

Саставни део ове одлуке је Мишљење Завода за заштиту споменика културе Ниш, заведено под бројем 447/2-02 од 12.03.2024. године да није потребна израда Студије заштите непокретног културног добра за План детаљне регулације.

Члан 9.

Рок за израду Плана детаљне регулације је 12 (дванаест) месеци од дана доношења ове Одлуке.

Носилац израде Плана детаљне регулације је Општинска управа општине Бабушница.

Стручни послови поверавају се привредном друштву, односно другом правном лицу, које је уписано у одговарајући регистар за обављање послова урбанистичког планирања и израде планских докумената (у даљем тексту Обрађивач).

Члан 10.

Средства за израду Плана детаљне регулације обезбеђује компанија ECO SOLAR PANEL DOO Beograd, Марка Челебоновића 21, Београд,

Динамика израде појединих фаза се уређује уговором између Инвеститора и Обрађивача.

Члан 11.

Након доношења Одлуке о изради Плана детаљне регулације а пре израде нацрта, носилац израде организује рани јавни увид у трајању од 15 дана. Рани јавни увид оглашава се седам дана пре отпочињања увида, у средствима јавног информисања и у електронском облику на интернет страници општине Бабушница.

Нацрт Плана детаљне регулације после спровођења стручне контроле се излаже на јавни увид у трајању од 30 дана у просторијама Општинске управе општине Бабушница и на веб сајту општине Бабушница, а време и место одржавања јавног увида се оглашава на веб сајту општине Бабушница, огласној табли и у средствима јавног информисања. О излагању на јавни увид стара се, носилац израде плана.

Рани јавни увид и јавни увид обавља Комисија за планове општине Бабушница. По завршеном јавном увиду Комисија за планове сачињава извештај који садржи податке о извршеном јавном увиду са свим примедбама и одлукама по свакој примедби и исти доставља обрађивачу Плана.

Члан 12.

Донет План детаљне регулације израдити у 4 (четири) штампана примерка и у одговарајућој електронској форми, за потребе наручиоца.

Члан 13.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Скупштинском прегледу општине Бабушница".

Република Србија
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАБУШНИЦА
Број: 350-30/2024-2
У Бабушници, 24.04.2024. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ,
мр Милан Стаменковић, с.р.

Република Србија
ОПШТИНА БАБУШНИЦА
Општинска управа
Одељење за привредне делатности
Одсек за привреду, урбанизам, комунално стамбене
и имовинске послове
Број: 350-14/2024-01
Дана: 27.03.2024. године
Бабушница

На основу члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), Општинска управа општине Бабушница, Одељење за привредне делатности, Одсек за привреду, урбанизам, комунално стамбене и имовинске послове доноси

ОДЛУКУ
о изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне
„КУКЛА" у КО Пресека и КО Студена на животну средину

Члан 1.

За План детаљне регулације соларне електране соларне електране „КУКЛА" у КО Пресека и КО Студена (у даљем тексту План) приступа се изради Стратешке процене утицаја на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Планом су обухваћене катастарске парцеле : 25, 26, 38, 27, 120, 36, 121, 122, 124, 125, 110, 126, 127, 109, 123, 128, 129, 107, 108, 100/2, 130, 104, 131, 98, 135, 136, 100/1, 99, 101, 145, 102, 96, 141, 5192, 105, 95, 103, 143, 146, 97, 209/2, 144, 208, 147, 207, 210, 209/1, 142, 213, 212, 211, 204, 206, 203, 205, 204, 202, 220, 198, 197, 200, 199, 196, 201, 221, 232, 226/2, 228, 225, 231, 222, 226/1 КО Пресека и катастарске парцеле број: 6146, 6145, 6147, 8839, 6150, 6153, 6148, 6149, 6177, 6151/1, 6151/2, 6151/3 КО Студена.

Укупна површина Плана износи око 14,27 ха, што представља оквирну површину обухвата планског документа. Коначна граница и површина обухвата планског подручја биће дефинисана Нацртом плана.

Члан 3.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Планом;
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложене мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 4.

Стратешка процена ће проценити и вредновати могући значајнији утицај на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и биће урађен по следећој методологији:

- полазне основе стратешке процене у оквиру којих ће се утврдити постојеће стање квалитета чинилаца животне средине,
- општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора,
- процена могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину,
- програм праћења стања животне средине у току спровођења плана (мониторинг),
- приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене,
- приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план,
- закључци до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљени на начин разумљив јавности и други подаци од значаја за стратешку процену.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину посматраног подручја.

Члан 5.

Стратешка процена, као документ којим се описује, вреднује и процењује могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Плана и одређује мере за смањење негативних утицаја на животну средину, ће да садржи:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- кратак приказ садржаја циљева Плана
- релевантне планске и друге документе
- кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану
- резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

- општи и посебни циљеви Стратешке процене
- индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

- процена утицаја варијантних решења на животну средину
- образложење избора најповољнијег варијантног решења
- процена утицаја Плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину

- приказ начина на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине
- процена утицаја планских решења у односу на: вероватноћу, интензитет, сложеност/реверзибилност, временску и просторну димензију, кумулативну и синергијску

природу утицаја

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- опис циљева плана

- индикатори за праћење стања животне средине

- права и обавезе надлежних органа

- поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

9. ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ

Члан 6.

Избор носиоца израде извештаја о стратешкој процени обезбедиће ECO SOLAR PANEL DOO Београд, Марка Челебоновића 21, Београд, МБ 21807133, у складу са чланом 10. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 135/2004 и 88/2010).

Рок за израду Стратешке процене је 12 месеци од дана ступања на снагу Одлуке о изради Плана детаљне регулације. Израда Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину пратиће динамику израде Нацрта Плана.

Стручни тим за израду Стратешке процене биће састављен од стручњака одговарајућег профила. Стратешка процена ће се обавити у складу са европским и међународним принципима теорије и добре праксе у изради стратешке процене утицаја на животну средину за исту врсту планских докумената.

У току израде стратешке процене прибавиће се подаци, мишљења и извршити консултације са свим надлежним и заинтересованим органима и организацијама, које располажу подацима који су битни за сагледавање утицаја и предлагање мера заштите на животну средину.

Учешће заинтересованих органа и организација у разматрању Извештаја о стратешкој процени обезбеђује се достављањем Извештаја о стратешкој процени на мишљење.

Учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени обезбеђује се у оквиру јавног увида у Нацрт Плана детаљне регулације, у трајању од 30 дана. Извештај о стратешкој процени утицаја, биће изложен на јавни увид, заједно са јавним увидом у Нацрт плана, сходно чл. 19. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС," број 135/04 и 88/10) и чл. 50 Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21и 62/23)

Члан 7.

Средства за израду Стратешке процене обезбеђује ECO SOLAR PANEL DOO Београд, Марка Челебоновића 21, Београд, МБ 21807133.

Члан 8.

Одлука о изради Стратешке процене је саставни део Одлуке о изради Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ у КО Пресека и КО Студена.

Ова одлука се објављује у „Скупштинском прегледу општине Бабушница“ и ступа на снагу даном објављивања.

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА,
Владан Савић, дипл.инж.грађ.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
НОВИ БЕОГРАД, Јапанска бр. 35
Тел: +381 11/2093-802; 2093-803;
Факс: +381 11/2093-867

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
ОПШТИНСКИ ПРЕДАЈ
25 JUL 2024

е.п.
е.п.
1732

01	350-38/2024
----	-------------

Завод за заштиту природе Србије из Београда, ул. Јапанска бр. 35, на основу члана 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010, 14/2016, 95/2018 – други закон и 71/2021) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење и 2/2023- Одлука УС), поступајући по Захтеву општинске управе општине Бабушница, Одељења за привредне делатности, Одсека за привреду, урбанизам, комунално стамбене и имовинске послове бр. 350-38/2024-01 од 12.03.2024. године за издавање услова заштите природе за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ на територији К.О. Пресека и К.О. Студена, општина Бабушница, дана 22. Ју. 2024. године под 03 бр. 021-2445/3, доноси

РЕШЕЊЕ

1. У обухвату Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ К.О. Пресека и К.О. Студена, општина Бабушница (даље: План) који се ради на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ на територији К.О. Пресека и К.О. Студена („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 15/2024) нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни еколошки значајних подручја еколошке мреже Републике Србије, одређених у складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010) Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:
  - 1) Предметним Планом детаљне регулације могу бити обухваћене следеће катастарске парцеле: целе к.п. бр. 24, 25, 26, 27, 36, 38, 95, 96, 97, 98, 99, 100/1, 100/2, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209/1, 209/2, 210, 211, 212, 213, 220, 221, 222, 225, 226/1, 226/2, 228, 231, 232 и део к.п. бр. 5192 К.О. Пресека; целе к.п. бр. 145, 6146, 6147, 6148, 6149, 6150, 6151/1, 6151/2, 6151/3, 6153, 6177 и део к.п. бр. 8839 КО Студена
  - 2) Планиране намене површина и урбанистички параметри морају бити усклађени са планом вишег реда, односно Просторним планом општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 13/2012 и 3/2024);
  - 3) У циљу заштите и очувања биодиверзитета на предметној локацији Планом предвидети:
    - довољан размак између соларних панела, као и висину носача соларних панела који ће омогућавати кошење и/или пролазак ситне стоке, а у циљу одржавања и очувања станишта од зарастања;
    - забрану затрпавања површине испод самих панела шљунком, каменом или асфалтом, као и уништавање ливадске вегетације, посебно са аспекта очувања постојеће флоре и биљних заједница с једне стране, и онемогућавање уношења и ширења алохтоних инвазивних врста (амброзија и сл.);
    - након завршених радова, потребно је извршити рекултивацију земљишта садњом трава. Користити травне смеше пореклом од домаћих врста, не употребљавати стране и украсне (егзотичне) врсте. Смеша мора одговарати надморској висини, типу земљишта и климатским условима, односно поднебљу на којем ће се сејати;
    - коришћење постојеће мреже саобраћајница уз избегавање изградње нових путева за привремено коришћење, како би се спречила фрагментација простора и природних и полуприродних станишта;
    - максимално очување одраслих примерака дендрофлоре. Уколико је неопходно уклањање стабала свести на најмању могућу меру и то уз дознаку стабала за сечу од стране надлежног предузећа, ЈП „Србијашуме“;

- забрану третирања предметних парцела хемијским препаратима за сузбијање раста биљака и инсеката;
  - минимално осветљење пратећих објеката при чему извор светлости мора бити усмерен ка тлу, у циљу заштите фауне птица и слепих мишева;
  - уземљење и изоловање свих електричних инсталација како би се спречило страдање јединки дивљих врста животиња;
  - могућност уклањања изграђених објеката или примену техничких мера које би спречиле задржавање и окупљање већег броја птица, сисара и других животиња у непосредној близини соларних панела, односно спречити привлачење дивљих животиња одређеним објектима (стубови, дивље депоније и сл.);
- 4) Планом предвидети заштиту и коришћење вода интегралним управљањем водама, провођењем мера за очување површинских и подземних вода, њихових резерви, квалитета и количина, као и поштовање забране испуштања непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у крајњи реципијент у складу са Законом о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон);
  - 5) Планом предвидети очување живица и жбунастих међа између парцела који имају улогу еколошког коридора;
  - 6) Планом предвидети озелењавање рубова парцела, односно границе са другим парцелама, тј. санацију површина које су деградиране предметном изградњом и користити искључиво аутохтоно жбунасто растиње, односно аутохтоне лишћарске и травнате врсте;
  - 7) Уколико је потребно подземно полагање електричних каблова, Планом прописати обавезу да се хумусни слој који се уклања приликом ископавања ровова за полагање каблова одвоји и сачува, како би се након изведених радова искористио за санирање и озелењавање терена. Затрпавање ровова након полагања каблова вршити земљом из откопа, при чему за први слој који се ставља изнад постелице треба користити ситнозрнасту земљу;
  - 8) Предвидети услове за континуирано праћење стања животне средине (мониторинг квалитета ваздуха, водених токова, земљишта и нивоа буке) сходно Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр.135/04, 36/2009, 36/2009-др. закон, 72/2009-др. закон, 43/2011-одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-др. закон) и Уредби о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 50/2012);
  - 9) Планом предвидети да, када се панели исцрпе или оштете, отпад од соларних ћелија (нерециклабилан и токсичан) буде адекватно депонован на место које ће одредити надлежна служба и које мора бити ван обухвата саме локације на којој се поставља соларна електрана, а у циљу очувања биодиверзитета и заштите животне средине (члан 29. Закона о заштити животне средине);
  - 10) Прописати обавезу да је у случају напуштања предметне локације, односно престанка рада соларног постројења, инвеститор обавезан да што је пре могуће евакуише инсталирану опрему, уклони све објекте и у целини санира локацију и доведе је у стање блиско првобитном;
  - 11) Прописати обавезу да уколико се приликом извођења радова наиђе на геолошко - палеонтолошке или минералолошко - петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021), извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица;
2. Ово решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
  3. Врста радова обавезује носиоца Плана на поштовање услова заштите природе, као и свих обавеза дефинисаних Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/2004 и 88/2010).
  4. Пре усвајања Плана, потребно је од Завода прибавити мишљење о испуњености услова из овог решења.

5. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене планске документације, потребно је поднети нови захтев.
6. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.
7. Такса за издавање стручне основе за израду решења о условима заштите природе у износу од 20.880,00 динара, одређена је у складу са Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013- др. закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017, 3/2018-исправка, 86/2019, 90/2019-исправка, 144/2020, 138/2022, 92/2023 и Усклађеним динарским износима из Тарифе републичких административних такси 54/2023) – Тарифни број 186а - став 2 тачка 1) подтачка (2).

Образложење

Завод за заштиту природе Србије примио је дана 21.06.2024. године Захтев заведен под 03 бр. 021-2445/1, општинске управе општине Бабушница, Одељења за привредне делатности, Одсека за привреду, урбанизам, комунално стамбене и имовинске послове бр. 350-38/2024-01 од 12.03.2024. године, за издавање услова заштите природе за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ на територији К.О. Пресека и К.О. Студена, општина Бабушница.

Уз Захтев је достављена следећа документација:

- Материјал за рани јавни увид – Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ на територији К.О. Пресека и К.О. Студена, број пројекта: ПДР-3/V-24-1 од јануара 2024. године, Обрађивач Плана је „ИВЕКС Плус“ д.о.о., Бабушница, ул. Живојина Николића Брке бр. 30, одговорни урбаниста: Милош Ђорђевић, дипл. инж. арх., број лиценце: 221 А224 22.
- Графички прилог – обухват Плана (.pdf, .dwg):

На основу достављеног захтева и пратеће документације подносиоца захтева, утврђено је да се планира израда Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ на територији К.О. Пресека и К.О. Студена, на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ на територији К.О. Пресека и К.О. Студена („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 15/2024). Финансијер Плана и инвеститор је, „ECO SOLAR PANEL“ д.о.о. Београд, ул. Марка Челебоновића бр. 21, Београд.

Територијом Плана обухваћено је подручје од 13 ha 96 a 96 m². Граница Плана обухвата целе к.п. бр. 24, 25, 26, 27, 36, 38, 95, 96, 97, 98, 99, 100/1, 100/2, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209/1, 209/2, 210, 211, 212, 213, 220, 221, 222, 225, 226/1, 226/2, 228, 231, 232 и део к.п. бр. 5192 К.О. Пресека; целе к.п. бр. 145, 6146, 6147, 6148, 6149, 6150, 6151/1, 6151/2, 6151/3, 6153, 6177 и део к.п. бр. 8839 КО Студена.

Граница Плана је дефинисана као оквирна, а коначна граница планског подручја дефинисаће се приликом припреме Нацрта планског документа.

Основни циљ израде Плана је стварање планског основа за изградњу нових објеката, тј. реализације (изградње и несметаног експлоатисања) инфраструктурног објекта који користи обновљиви извор енергије - енергију сунца за производњу електричне енергије, али и стварање услова за дефинисање објеката јавне намене - саобраћајна и комунална инфраструктура и електроенергетски објекти, као и унапређење режима и услова коришћења земљишта у обухвату Плана. Поред основног циља, општи циљеви су и усклађивање планираних решења са ситуацијом на терену, усаглашавање са постојећим и планираним развојним интересима локалне заједнице, условима надлежних органа, посебних организација, ималаца јавних овлашћења и других институција, а посебно према условима заштите животне средине, као и условима заштите природних и културних добара.

Према Просторном плану општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница, број 13/2012 и 3/2024) у глави II Плански део, у одељку 2.2. Пропозиције просторног развоја Општине Бабушница, 2.2.4.1. Смернице за израду планске документације за подручје плана, приоритетна планска решења и пројекте, наведено је да се за потребе изградње објеката за производњу енергије из обновљивих извора енергије обавезна израда планова детаљне регулације.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђено је да се предметна локација не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни унутар еколошки значајних подручја еколошке мреже Републике Србије, одређених у складу са Уредбом о еколошкој мрежи.

Законски основ за доношење решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018–други закон и 71/2021); Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр.135/04, 36/2009, 36/2009–др. закон, 72/2009–др. закон, 43/2011–одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018–др. закон); Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 50/2012); Просторни план општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница, број 13/2012 и 3/2024); Одлука о изради Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ на територији К.О. Пресека и К.О. Студена („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 15/2024)

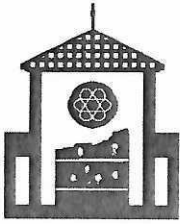
На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије, уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 560,00 динара на текући рачун бр. 840-0000031395845-78, позив на број 59-013 по моделу 97.

в.д. ДИРЕКТОРА
Маријана Пасалић

Достављено:
- Подносиоцу захтева
- Архиви

Република Србија
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ
Ниш, Добричка 2, тел. 018/523-414, факс 018/523-412
Е-mail: kontakt@zzsknis.rs
Број: 1132/1-02
Датум: 28.06.2024.

Завод за заштиту споменика културе Ниш, на основу чл. 5 и 6 Закона о потврђивању Европске конвенције о заштити археолошког наслеђа (ревидирана) („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 42/2009), члана 75 став 1 тачка 2), а у вези са чланом 107 Закона о културним добрима („Службени гласник РС“, број 71/94, 52/2011 – др. закон, 99/2011 – др. закон, 6/2020 – др. закон, 35/2021 – др. закон и 129/2021 – др. закон), члана 137 Закона о културном наслеђу („Службени гласник РС“, број 129/2021) и чланова 476 и 48 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021), у поступку по захтеву Општинске управе општине Бабушница, наш бр. 1132/1-02 од 19.06.2024. године, доноси

А К Т

О условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“

I НЕПОКРЕТНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ И ДОБРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕТХОДНУ ЗАШТИТУ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА

На простору обухваћеним Планом, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документације није извршено следеће:

- Није извршена систематска проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала,

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје: утврђена непокретна културна добра, евидентирана добра која уживају претходну заштиту, евидентирани ратни меморијали. На основу наведеног, **није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.**

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова предвиђених Планом.

II МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНОГ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА У ПОСТУПКУ УСВАЈАЊА ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

1. Није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
2. Планом предвидети процедуру која се односи на случајно откриће археолошких налаза у току извођења грађевинских радова, а која обухвата:
  - Археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара или научне установе из области археологије, о трошку инвеститора изградње,

- Обуставу радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш,
3. Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, **извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове** и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе Ниш и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;
  4. У случају открића археолошког наслеђа током извођења грађевинских и других радова, инвеститор изградње у обавези је да обезбеди средства за заштитна **археолошка истраживања, заштиту, чување, публиковање и презентацију археолошког наслеђа у зони која је угрожена планираном изградњом;**
  5. Археолошка истраживања могу да спроводе установе заштите културних добара и научне установе из области археологије чији је оснивач Република Србија или јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и свим прописима који регулишу област археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из области археологије примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања.
  6. Након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави нове услове – мере заштите од надлежног завода, а који ће се дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања.

III СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИМЕНУ И СПРОВОЂЕЊЕ УСЛОВА И МЕРА ЗАШТИТЕ

1. Конкретне мере заштите утврђују се на основу резултата спроведених археолошких истраживања;
2. Услове и мере заштите треба оперативно користити и применити у процесу обраде плана;
3. Услови и мере заштите, поред непосредне примене у обради плана, обавезно чине и саставни део документационе основе плана.

IV У Нацрт Плана уграђују се услови надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш.

V Нацрт плана доставља се Заводу за заштиту споменика културе Ниш на мишљење. Достављено мишљење Завода се обавезно прилаже приликом разматрања и доношења плана.

VI Акт о условима и мерама заштите важи годину дана од дана издавања.

Обрадио:

мр Александар Алексић, археолог

В.Д. ДИРЕКТОР

Душан Андрејевић

Доставити:

- Подносиоцу захтева
- Документацији

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
Одељење за ванредне ситуације у Пироту
07.23.1 број 351-3-10/24-1
Дана 18.06.2024. године
ПИРОТ
/кп/

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
ОПШТИНСКА УПРАВА

Број	24	Јун	2024
01	350-38	1024	

Општина Бабушница, Општинска управа, Одељење за привредне делатности,
Одсек за урбанизам, комунално стамбене и имовинске послове.

ПРЕДМЕТ: Захтев за издавање услова и података за израду Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“

ВЕЗА: Ваш захтев број 350-38/2024-01 од 12.06.2024. године, а који је заведен у деловодној књизи Одељења за ванредне ситуације у Пироту под 07.23.1 број 351-3-10/24 дана 18.06.2024. године.

Разматрајући Ваш захтев и приложену документацију обавештавамо Вас да овај орган **НЕМА** посебних услова у погледу мера заштите од пожара и експлозија, као и да је за потребе израде **Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“** потребно применити мере заштите од пожара утврђене Законом о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18 - др. закони), Законом о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима ("Сл. гласник РС", бр. 54/15), Законом о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима ("Сл. гласник СРС", бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и "Сл. гласник РС", бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05- др. закони и 54/15- др. закони), важећим техничким прописима, српским стандардима и другим актима којима је са аспекта заштите од пожара и експлозија уређена област планирања и изградње објекта, опреме, инсталације и уређаја који су у обухвату овог планског документа.

Такође наглашавамо да плански документ, у погледу мера заштите од пожара и експлозија, мора садржати:

- изворишта снабдевања водом и капацитет градске водоводне мрежа који обезбеђују довољно количине за гашење пожара;
- удаљеност између зона предвиђених за стамбене и објекте јавне намене и зона предвиђених за индустријске објекте и објекте специјалне намене;
- приступне путеве и пролазе за ватрогасна возила до објекта;
- безбедносне појасеве између објекта којима се спречава ширење пожара и експлозије, сигурносне удаљености између објекта или њихово пожарно одвајање;
- могућности евакуације и спасавања људи.

С обзиром да надлежни орган може издати локацијске услове на основу планског документа без претходног прибављања услова за пројектовање и прикључење, наглашавамо да надлежни орган пре издавања локацијских услова мора прибавити посебне услове заштите од пожара и експлозија у складу са чл. 54 Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13,

98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/2023) и чл. 20 Уредбе о локацијским условима ("Сл. гласник РС", бр. 87/2023), из разлога што плански документ не садржи могућности, ограничења и услове за изградњу објеката са аспекта заштите од пожара и експлозија.

Уколико се на предметном подручју предвиђа изградња објеката и постројења за складиштење, држање и промет запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова, неопходно је прибавити услове за изградњу и безбедно постављање објеката, сходно члану 6 Закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима ("Сл. гласник РС" бр. 54/15).

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА

пуковник полиције

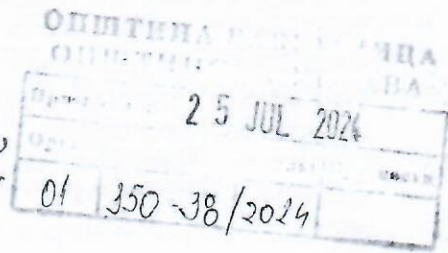
Миљан Панчић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Број: 001975565 2024 14840 007 000 000 001
Датум: 16. јул 2024. године
Београд
Немањина 22 - 26

В.Б.П.
Х.Е.П.
1733

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
- Општинска управа -
- Одељење за привредне делатности -
- Одсек за привреду, урбанизам, комунално стамбене и имовинске послове -

БАБУШНИЦА
Ратка Павловића I

У вези са вашим дописом број: 350-38/2024-01 од 12. јуна 2024. године, којим сте нам доставили захтев за издавање услова и података за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ (у даљем тексту: План) и Стратешке процене утицаја Плана на животну средину, обавештавамо вас о следећем:

Приликом израде Плана потребно је поштовати одредбе Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18), које се односе на заштиту, уређење и коришћење пољопривредног земљишта за земљиште које ће у границама плана по врсти и намени остати пољопривредно земљиште.

Чланом 15. Закона о пољопривредном земљишту прописано је да се пољопривредно земљиште користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним овим законом.

Чланом 22. Закона о пољопривредном земљишту, прописана је забрана коришћења обрадивог пољопривредног земљишта прве, друге, треће, четврте и пете катастарске класе у непољопривредне сврхе.

Чланом 23. Закона о пољопривредном земљишту, прописани су изузеци од забране коришћења обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, а чланом 24. Закона о пољопривредном земљишту, прописани су услови и начин давања сагласности на промену намене обрадивог пољопривредног земљишта.

Чланом 27. Закона о пољопривредном земљишту, прописано је да обрадиво пољопривредно земљиште не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од пола хектара, односно да обрадиво пољопривредно земљиште уређено комасацијом не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од једног хектара.

Чланом 55. Закона о пољопривредном земљишту прописана је обавеза израде пројекта рекултивације пољопривредног земљишта које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или за друге намене које немају трајни карактер.

Такође, истичемо да су Уредбом о условима, начину и поступку за давање пољопривредног земљишта у државној својини на коришћење у непољопривредне сврхе („Службени гласник РС”, број 69/21; у даљем тексту: Уредба) ближе прописани услови, начин и поступак за давање пољопривредног земљишта у државној својини на коришћење у непољопривредне сврхе, као и критеријум за утврђивање висине накнаде за давање државног пољопривредног земљишта на коришћење. Ова уредба примењује се на земљиште које је у катастру непокретности Републичког геодетског завода уписано по врсти као пољопривредно земљиште у својини Републике Србије.

Чланом 4. став 2. тач. 1) и 2) Закона о шумама („Службени гласник РС” бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 - др. закон) прописано је да се заштита општег интереса обезбеђује забраном трајног смањивања површине под шумама и повећањем укупног шумског фонда, као и удела државног власништва у шумама у Републици Србији, а нарочито у шумама с посебном наменом.

Чланом 9. Закона о шумама јасно су прописане мере очувања шума, као и забране крчења пустошења и чисте сече шума.

Када је у питању изградња објеката у шумама чланом 63. став 1. Закона о шумама прописано је да у шумама могу само да се граде објекти у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописом којим се уређује област дивљачи и ловства.

Увидом у достављени материјал утврђено је да је део катастарских парцела у државном власништву, те из тог разлога указујемо на члан 98. Закона о шумама којим је прописано да шуме и шумско земљиште у државној својини не могу да се отуђују.

Истичемо да је одредбама члана 99. Закона о шумама прописано да се шуме у државној својини не могу давати у закуп, док се шумско земљиште у државној својини може дати у закуп до његовог привођења намени утврђеној плановима газдовања шумама, а шумском земљишту које се даје у закуп не може се мењати намена за време трајања закупа.

Такође, није могућа изградња привремених садржаја на шумском земљишту, јер би у том случају биле трајно нарушене функције и намена шуме прописане чланом 6. Закона о шумама. Привремено заузимање земљишта прописано је одредбама Закона о експропријацији („Службени гласник РС”, број 53/95, „Службени лист СРЈ”, број 16/01 - одлука СУС и „Службени гласник РС”, бр. 20/09, 55/13 - одлука УС и 106/16).

Уколико у обухвату планског документа постоји потреба за формирањем друге врсте земљишта на подручју где је тренутно шумско земљиште и површине под шумом, неопходно је да се планским документом изврши промена намене земљишта из шумског у друге врсте земљишта, а све како би био испуњен услов из члана 10. Закона о шумама и члана 88. став 8. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 81/09 – испр, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон, 9/20, 156/20, 15/21 и 62/23).

Такође, указујемо на члан 69. ст 1. и 3. Закона о планирању и изградњи којим је прописано да се за грађење, односно постављање објеката из овог закона, електронских објеката или комуникационих мрежа и уређаја, може формирати грађевинска парцела која одступа од површине или положаја предвиђених планским документом за ту зону, под условом да постоји приступ том објекту, односно тим уређајима, ради одржавања и отклањања кварова или хаварије на њима. Такође, за наведене објекте који се састоје из подземних и надземних делова, грађевинска парцела се формира само за делове тих објеката који су везани за површину земљишта,

док се за подземне делове тих објеката у траси коридора не формира посебна грађевинска парцела.

У складу са наведеним, за формирање грађевинске парцеле неопходна је промена намене у складу са чланом 10. Закона о шумама којим је прописано под којим условима може да се врши промена намене шуме и шумског земљишта, а указујемо и на обавезу плаћања накнаде за промену намене шуме и шумског земљишта из овог члана која је утврђена чл. 50 - 55. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, бр. 95/18, 49/19, 86/19, 156/20, 15/21, 15/23 и 92/23).

У складу са одредбама Закона о водама, за издавање услова и података за потребе израде Плана потребно је да се обратите и Јавном водопривредном предузећу „Србијаводе”.

МИНИСТАР

Alexander Martinović
др Александар Мартиновић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ
УПРАВА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ

Број 11131-2

30. јул 2024..... године
БЕОГРАД

Чувати до 2029. године
Функција 34 ред. бр. 42
Датум: 27.07.2024. г.
Обрађивач: вс Маја Крга

Обавештење у вези са израдом плана
детаљне регулације соларне електране
„Кукла“ на територији општине
Бабушница, доставља.

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
Општинска управа
Одељење за привредне делатности
Одсек за привреду, урбанизам, комунално
стамбене и имовинске послове

БАБУШНИЦА

Веза: Ваш захтев бр. 350-38/2024-01 од 12.06.2024. године

На основу вашег захтева, а у складу са тачком 3. и 8. Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова од значаја за одбрану („Службени гласник РС”, број 85/15), обавештавамо вас да за израду плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“ на територији општине Бабушница, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Приликом израде плана примени све нормативе, критеријуме и стандарде у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и свим подзаконским актима који регулишу предметну материју.

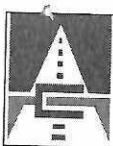
МК

u

ПО ОВЛАШЋЕЊУ
МИНИСТРА ОДБРАНЕ
пуковник
доц. др Миодраг Костић, дипл. инж.

Израђено у 1 (једном) примерку, умножено
у 1 (једном) примерку и достављено:

- Општинској управи Општине Бабушница и
- а/а.

ОПШТИНА БАБУШНИЦА ОПШТИНСКА УПРАВА

Одељење за привредне делатности

Одсек за привреду, урбанизам, комунално-стамбене и имовинске послове

ОПШТИНСКА УПРАВА			
28 JUN 2024			
Број	350 38	Прилог	3

18330-БАБУШНИЦА

ул. Ратка Павловића бр. 1

На основу вашег захтева, број 350-38/2024-01 од 12.06.2024. године, наш број 953-13735 од 19.06.2024. године, за издавање услова за израду Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“ обавештавамо вас следеће:

Увидом у документацију плана утврђено је да се у оквиру граница Плана детаљне регулације соларне електране „КУКЛА“, не налазе државни путеви из наше надлежности, стога немамо надлежност за издавање услова за израду предметног плана.

Особа за контакт: Данијела Гојић, дипл.простор.план. 011 /30-40-749
daniijela.gojic@putevi-srbije.rs

Миодраг Поледица, магст.инж.саобр.

Обрадио:	
Данијела Гојић, дипл.простор.план.	<i>DM</i>
Контролисао:	
Вељко Бојовић, дипл.простор.план.	<i>B</i>

Достављено:

1. Наслову
2. ЈП "Путеви Србије" Београд, Архива
3. ЈП "Путеви Србије" Београд, Одељење за пројектну и планску документацију

Република Србија
Општина Бабушница
Општинска управа
Одељење за привредне делатности
Одсек за привреду, урбанизам, комунално
стамбене и имовинске послове
Ратка Павловића 1
18330 Бабушница

Број: 130-00-UTD-003-771/2024- 002
Датум: 02.08.2024

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
ОПШТИНСКА УПРАВА

Датум: 09 AUG 2024			
Општина	Број	Издање	Вредност
01	130-38/2024		

Број
евиден
1854

Предмет: Услови за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“

На основу вашег захтева број 350-38/2024-01 од 12.06.2024. године, који је код нас заведен дана 20.06.2024. године под бројем СЕВВ-44637 и достављене документације (Елаборат за рани јавни увид), обавештавамо вас о следећем:

1. Према послатој документацији, видљиво је да у обухвату предметног плана, као и у непосредној близини обухвата предметног плана нема објеката који су у власништву „Електромрежа Србије“ А.Д.
2. Према Плану развоја преносног система и Плану инвестиција, у обухвату предметног плана, као и у непосредној близини обухвата предметног плана није планирана изградња електроенергетске инфраструктуре која би била у власништву „Електромрежа Србије“ А.Д.
3. У складу са претходно наведеним тачкама „Електромрежа Србије“ А.Д. нема посебних услова за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла“.

Важност горе наведених услова је две године од датума издавања. Након истека овог рока подносилац захтева је дужан да тражи обнову важности истих.

За сва додатна објашњења можете се обратити Центру за анализу стања елемената преносног система, Дирекција за асет менаџмент, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Марку Бубањи на тел. 011/3957-043.

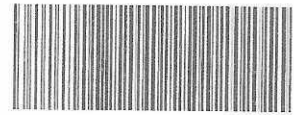
С поштовањем,

Извршни директор за пренос
електричне енергије
Бранко Ђорђевић, дипл. инж. електр.

Копије доставити:

- Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, Регионални центар одржавања Крушевац
  - Пренос електричне енергије, Дирекција за асет менаџмент, Центар за анализу стања елемената преносног система, Служба за издавање услова, мишљења и сагласности
- Други оригинал:
- Архива

Огранак „Електродистрибуција Пирот“
Пирот, Таковска бр. 3

Општина БАБУШНИЦА

Број: 2541200-Д.10.25.-288160/2-24
Пирот, 28.06. 2024. године

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
ОПШТИНСКА УПРАВА
04 JUL 2024

Општинска управа, Одељење за
привредне делатности, Одсек за
привреду, урбанизам, комунално
стамбене и имовинске послове

Број	Примљено
350-141	12024

18330 Бабушница

ПРЕДМЕТ: Услови за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Кукла“ на подручју општине Бабушница

Поступајући по захтеву бр. 2541200-Д.10.25.-288160/1-24 од 19.06.2024. године, Општинске управе за привредне делатности Општине Бабушница, за издавање услова и података који су од значаја за израду плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Кукла“ на подручју општине Бабушница, на основу Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон и 62/2023), Закона о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС“, бр. 22/21 и 35/223) и Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Сл. гласник РС“ број 84/23) издају се:

УСЛОВИ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

за изградњу соларне електране „Кукла“ на подручју општине Бабушница

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Планско подручје обухвата простор који је предвиђен за изградњу соларне електране снаге 5000 kW, као и простор за изградњу 35 kV прикључног - разводног постројења. Површина Плана детаљне регулације износи око 13 ha, што представља оквирну границу обухвата планског документа. Коначна граница планског подручја биће дефинисана нацртом плана. Плански основ за израду Плана детаљне регулације представља Просторни план општине Бабушница (Скупштински преглед општине Бабушница, број 13/2012 и 3/2024).

2. ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ

2.1. Стање електроенергетских објеката

2.1.1. На подручју обухваћеном ПДР за изградњу соларне електране „Кукла“ на подручју општине Бабушница, не постоје изграђени електроенергетски објекти (ЕЕО).

2.2. Напајање подручја ПДР електричном енергијом

Електродистрибуција Србије је издала Услове за пројектовање и прикључење објекта за производњу електричне енергије - соларна електрана „Кукла“ број Д.10.01.-147800/2-23 од 11.08.2023. године.

Рок важења издатих Улова за пројектовање и прикључење објекта за производњу електричне енергије - соларна електрана „Кукла“ број Д.10.01.-147800/2-23 од

10/24

11.08.2023. године је 24 месеца. Странка може тридесет дана пре истека рока важења услова да поднесе захтев за продужење рока важења истих.

Уколико се странка обрати за продужење рока важења услова, након остављеног рока за продужење, сматраће се да је поднет захтев за издавање нових услова. Нови услови се издају у складу са тренутном електроенергетском ситуацијом и Законом о коришћењу обновљивих извора енергије.

У складу са Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, издавање услова за пројектовање и прикључење је могуће након израде Студије прикључења на дистрибутивни систем, чија израда се покреће подношењем захтева за закључивање уговора о изради студије прикључења.

2.2.1 Основни технички подаци о електрани и намена објекта

- Планирана одобрена снага електране: 5000 kW
- Начин рада. Електрана ради паралелно са ДСЕЕ са предајом енергије у ДСЕЕ у целиности (изузев сопствене потрошње електране)
- Намена објекта: Производни.

2.2.2 Начин прикључења и технички опис прикључка

- Врста прикључка: индивидуални
- Карактер прикључка: трајни
- Место прикључења електране на ДСЕЕ: увод вода електране у нову водно - мерну 35 kV ћелију новог 35 kV разводног постројења које се смешта у објекат описан у тачки 2.2.3.1.
- Место везивања прикључка на ДСЕЕ: Постојећи 35 kV надземни вод на правцу ТС 110/35 kV "Пирот 2" - ТС 35/10kV "Звонце".
- Прикључење електране на ДСЕЕ је трофазно са симетричним системом напона синусоидног облика.
- Називни напон мреже на месту прикључења електране на ДСЕЕ је $U_n = 35 \text{ kV}$.
- Називна фреквенција у ДСЕЕ је $f_n = 50 \text{ Hz}$.

2.2.3 Опис прикључка до места прикључења

2.2.3.1 Изградити на КП бр. 196, КО Пресека, Бабушница, грађевински објекат за смештај: РП 35 kV, мерне опреме, опреме за даљински надзор, управљање и комуникацију и опреме за сопствену потрошњу. (у даљем тексту: ОМП). ОМП треба да буде довољних димензија за смештај пет 35 kV ћелија.

ОМП мора имати улаз са јавне површине (пута), којим ће бити обезбеђен несметан приступ овлашћеним лицима ЕДС и возилима. Управљање и улаз у ОМП је у искључивој надлежности ЕДС. Ширина приступног пута мора да задовољава услове заштите од пожара.

2.2.3.2 Од места везивања прикључка на ДСЕЕ до ОМП потребно је изградити кабловски 35 kV вод, тип и пресек ХНЕ49-А 2x(4x(1x150))mm², у дужини од око 800m за повезивање ОМП на постојећи надземни 35 kV вод ТС 110/35 kV "Пирот 2" - ТС 35/10kV "Звонце" по принципу „улаз – излаз“. У траси постојећег 35 kV вода на одговарајућем 35 kV стуб (по потреби уградити нови затезни стуб) уградити два слога одводника пренапона и заштитне цеви за два 35 kV кабла. У истом рову, положити и оптички кабл одговарајућих карактеристика. Предвидети одговарајући

664

простор за монтажу антене ради комуникације са надређеним ПДЦ, а која се повезује са даљинском станицом унутар ОМП-а

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

У заштитном појасу, испод, изнад или поред електроенергетских објеката (ЕЕО), супротно закону, техничким и другим прописима не могу се градити објекти, изводити други радови, нити засађивати дрвеће и друго растиње.

Заштитни појас за надземне ЕЕО, подземне ЕЕО и трансформаторске станице на отвореном дефинисан је чланом 218. Закона о енергетици.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са сваке стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

- за напонски ниво 1 kV до 35 kV:
  - (1) за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;
  - (2) за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
  - (3) за самонесеће кабловске снопове 1 метар;
- за напонски ниво 35 kV, 15 метара;
- за ниво напона од 110 kV, укључујући 110 kV, 25 метара;
- за напон ниво 220 kV и 400 kV, 30 метара.

Заштитни појас за подземне далеководе (каблове) је, од ивице армираног бетонског канала:

- 1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 метар;
- 2) за ниво напона од 110 kV, 2 метра;
- 3) за ниво напона изнад 110 kV, 3 метра.

Заштитни појас за станице трансформатора на отвореном је:

- 1) за ниво напона од 1 kV до 35 kV, 10 метара;
- 2) за ниво напона од 110 kV и изнад 110 kV, 30 метара.

4. ИЗМЕШТАЊЕ И ЗАШТИТА ПОСТОЈЕЋИХ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА НАПОНСКОГ НИВОА 10 И 1 kV:

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном наменама у обухвату ПДР-а потребно је предвидети коридоре, односно адекватно земљиште, за потребе измештања угрожених електроенергетских објеката.

За изградњу ЕЕО који нису у јавној површини потребно је обезбедити и одговарајуће право за изградњу на земљишту у складу са члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи. Одговарајући доказ права на земљишту за изградњу према члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи обезбеђује инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање.

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном изградњом, потребно је да се Странка обрати ЕДС-у, за закључивање Уговора о припремању земљишта, пре израде одговарајуће техничке документације и пре почетка земљаних радова.

Извод из важећих техничких прописа и опште смернице за измештање подземних водова напонског нивоа 10 и 1kV:

4.1. Подземни водове 10 kV и 1 kV:

Handwritten mark

- 4.1.1. Уколико се траса кабла нађе испод коловоза за кабловске водове 10 kV и 1 kV предвидети кабловску канализацију израђену од пластичних цеви одговарајућег пречника. Кабловско окно користити на правој деоници кабловске канализације која је дужа од 40m, на месту промене правца или нивоа кабловске канализације и на местима гранања кабловске канализације.
- 4.1.2. Предвидети 100% резерве у броју отвора кабловске канализације за напонски ниво 10 kV, а 50% за напонски ниво 1 kV.
- 4.1.3. Приликом изградње/измештања водова водити рачуна о потребним међусобним растојањима и угловима савијања при паралелном вођењу и укрштању са другим електроенергетским водовима и осталим подземним и надземним инсталацијама и објектима које се могу наћи у новој траси водова. Није дозвољено засађивање средње и високе вегетације изнад подземних водова.
- 4.1.4. Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.
- 4.1.5. Потребно је да се у траси кабловских водова не налази никакав објекат који би угрожавао електроенергетски вод и онемогућавао приступ кабловском воду приликом квара.
- 4.1.6. За измештене кабловске деонице 10 kV и 1 kV користити каблове одговарајућег типа и пресека-

4.2. Надземни водове 10 kV и 1 kV:

- 4.2.1. Приликом измештања мешовитих 10 kV и 1 kV надземних водова, за упоришта користити одговарајуће стубове прописаних димензија и одговарајући проводник. Ако се планира укидање надземног вода и изградња новог подземног, користити проводник одговарајућег типа и пресека.
- 4.2.2. При свођењу надземних кућних прикључака користити одговарајући проводник.
- 4.2.3. Ако се планира укидање надземног или мешовитог вода и изградња новог подземног вода, потребно је обезбедити сагласност за уградњу КПК и успонског вода на свим објектима који се напајају преко надземног кућног прикључка.

5. Инвеститор је у обавези да поштује следеће

- 5.1. При укрштању и паралелном вођењу каблова са другим инсталацијама поштовати прописима предвиђена сигурносна растојања и углове укрштања.
- 5.2. За прелазак саобраћајнице постојећих водова обезбедити резерву у кабловицама и то за водове 35 kV и 10 kV 100% резерву, а за водове 1 kV 50% резерву. Користити отворе кабловске канализације одговарајућег пречника у односу на пречник вода према условима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.
- 5.3. Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.
- 5.4. Заштита од напона корака и додира и заштитна мера од електричног удара треба да буде усаглашена са важећим прописима и препорукама из ове области и Интерним стандардима Електродистрибуција Србије.
- 5.5. Све потребне радове у вези са заштитом и измештањем наведених електроенергетских водова извести у складу са важећим техничким прописима и препорукама, као и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.
- 5.6. Извођење свих радова вршити уз присуство надлежних служби Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд

skl

5.7. При укрштању и паралелном вођењу надземног електроенергетског вода са мрежом електронских комуникација, поштовати одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV" (Сл. лист РС" број 65/88 и 18/92).

6. Додатни услови за извођење радова на изградњи објеката

- 6.1. Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.
- 6.2. Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.
- 6.3. Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

7. РОК ВАЖНОСТИ И СВРХА ИЗДАВАЊА

Ови услови могу се користити искључиво у сврху израде Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Кукла“ на подручју општине Бабушница и у друге сврхе се не могу користити.

Рок важења услова је 12 месеци од дана издавања.

С поштовањем,

Доставити:

1. Наслову
2. Сектору за планирање и инвестиције
Пирот
3. Писарници

Директор Дирекције за планирање
и инвестиције

Предраг Матић, дипл. ел. инж.

ПИБ: 100325445
Матични број : 07328389
Шифра делатности: 3600
ЈБКЈС : 81042

ЈКП "КОМУНАЛАЦ" БАБУШНИЦА

18330 Бабушница, Живојина Николића-Брке бр.446,
тел: 010/386-737,010/385-364, факс: 010/385-364
Рачун: ОТП банка 325-9500800000090-70, Ванца Intesa 160-38815-31
Банка Поштанска штедионица 200-3311740101032-89
е-mail: jpkomunalacbabusnica@gmail.com
веб: <http://www.jpkomunalac.com>

Број:851
Дана: 19.6.2024.год.
Веза бр: 350-38/2024-01
Од 12.6.2024. год.

ЈКП "Комуналац" Бабушница примио је захтев за издавање услова и података за израду Плана детаљне регулације и Стратешке процене утицаја Плана на животну средину соларне електране „Кукла“ заведен под бројем 819, дана 13.06.2024. год.

Увидом у приложена документа утврђено је да ЈКП „Комуналац“ Бабушница на подручју обухваћеном ПДР-ом нема јавну комуналну инфраструктуру нити податке од значаја за израду ПДР-а.

Обрадио:
Градмир Крстић
спец. струк. инж. грађ.

ЈКП „Комуналац“ Бабушница
Директор
Марко Станисављевић, дипл. инж. инд. мен.

Бр: 4/3-10-0195/2024-0002

Датум: 25.06.2024. године

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
ОПШТИНСКА УПРАВА

Датум: 28 JUN 2024		
Број	Број	Број
01	350-38	2024

3-6/24
1525

Општина Бабушница
Општинска управа, одељење за привредне делатности,
Одсек за привреду, урбанизам, комунално стамбене и имовинске послове

Ратка Павловића 1
18330 Бабушница

Предмет: Захтев за издавање услова и података за израду Просторног плана соларне електране "КУЛКА".

Веа: Ваш захтев број 350-38/2024-01 од 12.06.2024. године који је заведен у Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије под бројем 4/3-10-0195/2024-0001 од 19.06.2024. године.

Општи и посебни услови су дефинисани Правилником о утврђивању и обележавању препрека у ваздушном саобраћају (Сл. гласник РС, бр. 39-21 и 25/24) и Правилником о условима за издавање потврде за постављање објеката, инсталација и уређаја који емитују или рефлектују радио-зрачење („Службени гласник РС“, број 122/14)

Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије прегледао достављену и предметну документацију и установио да се у обухвату просторног плана не налазе објекти од значаја за цивилни ваздушни саобраћај, те из тих разлога Директорат нема посебних услова који би се користили при изради Урбанистичког пројекта.

Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије ће на захтев инвеститора, у процесу добијања локацијских услова, израде пројектне документације и добијања грађевинске дозволе издати решење којим се потврђује да изградња соларне електране "КУЛКА" на локацији која је дата у приложеној документацији, не утиче на одржавање прихватљивог нивоа безбедности ваздушног саобраћаја.

С поштовањем,

ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРКЕ

Златко Мишчевић

Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд
Водопривредни центар „Морава“ Ниш
18000 Ниш, Грг краља Александра Ујединитеља 2; www.srbijavode.rs,
vrstomorava@srbijavode.rs; Гр сули рачун: 200-2402180103002-46; ПИБ: 100283824;
Матични број: 17117106; Нименски рачун трезора: 840-78723-57, ЈБКЈС: 81448;
Телефон: 018 425-81-85, 425-81-86; Факс: 018/451-38-20

Број: 9127/1

Датум: 16.09.2024

СИ

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
ОПШТИНСКИ ПРАВА

Пресека	18 SEP 2024		
Орган	Број	Посленик	Вредности
.01	350-38/2024		

В. бр
ев бр
2165

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ, УРБАНИЗАМ, КОМУНАЛНО
СТАМБЕНЕ И ИМОВИНСКЕ ПОСЛОВЕ
ул. Ратка Павловића 1
18330 БАБУШНИЦА

Предмет : Услови у поступку израде Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла”, Општина Бабушница

ВЕЗА : Ваш број : бр.350-38/2024-01 од 05.09.2024.године
Наш број : 1297 од 10.09.2024.године

Поштовани,

поводом Вашег захтева бр.350-38/2024-01 од 05.09.2024.године којим захтевате добијање услова и података за потребе израде Плана детаљне регулације (ПДР) соларне електране „КУКЛА”, Општина Бабушница, обавештавамо вас да сагласно чл.117. и 118. Закона о водама („Сл.гласник РС”, бр.30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/2018 - др.закон) је предвиђено издавање водних услова за израду просторних (план јединице локалне самоуправе) и урбанистичких (генералних и регулационих) планова и да остали планови који проистичу из напред наведених, нису предмет издавања водних услова.

Према чл.115. Закона о водама, водни услови издају се у поступку припреме техничке документације за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и извођење других радова који могу трајно, повремено или привремено утицати на промене у водном режиму, односно угрозити циљеве животне средине, као и за израду планских докумената за уређење простора и газдовање шумама.

Обзиром да планирани радови у оквиру Плана детаљне регулације (ПДР) подручја соларне електране „КУКЛА”, могу да утичу на промену режима и квалитета површинских и подземних вода, као и на водне објекте у близини локалитела обухваћеног планом, у прилогу дајемо препоруке о условима за израду **Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла”**.

Уз ваш захтев је приложено следеће:

- CD са документацијом у дигиталном облику.

1. Општи подаци

1.1. Назив планског документа:

План детаљне регулације соларне електране „Кукла” у КО Пресека и КО Студена, мај 2024.године.

- Основ за израду плана:

Одлука о изради Плана детаљне регулације соларне електране „Кукла” у КО Пресека и КО Студена, бр.350-30/2024-2 од 24.04.2024.године („Сл.лист града Бабушница”, бр.15/2024 од 24.04. 2024.године).

Одлука о изради Студије заштите за соларну електрану „Кукла” у КО Пресека и КО Студена на животну средину, бр.350-14/2024-01 од 27.03.2024.године, издата од стране Општина Бабушница, Одсек за привреду, урбанизам, комунално стамбене и имовинске послове.

- **Планска документација вишег реда:**

Просторни план општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр.13/2012 и 03/2024).

- **Стратешка документа:**

Водопривредна основа Републике Србије („Сл.гласник РС“, бр.11/2002) и Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034.године („Сл.гласник РС“, бр. 03/2017).

- **Остала обавезујућа документа:**

Оперативни план одбране од поплава за водотоке I реда за 2024.годину („Сл.гласник РС“, бр.117/2023 од 27.12.2023.године).

Оперативни план одбране од поплава за водотоке II реда (у ингеренцији локалне самоуправе).

1.2. Хидрографски подаци:

Хидрографска карта подручја општине Бабушница припада трима сливовима: сливу Нишаве преко Коритничке реке, сливу Власине преко Лужнице, сливу реке Јерме који одводи воду из Звоначке реке. Слив реке Лужнице је највећи у општини Бабушница, дужине 34km'.

Река Лужница је водоток I реда према ПОПИСУ ВОДА I РЕДА („Сл.гласник РС“, бр.83/2010). Површинске воде које нису на ПОПИСУ су воде II реда.

Хидрографску карту подручја КО Пресека и КО Студена чине мање притоке Звоначке реке (Нашушковска река, Пресечка река и др.) и реке Мурговице (Студенска река, Средња, Сицина река и др.) које спадају у воде II реда.

Река Мурговица припада сливу сливу Власине преко Лужнице и уједно је њена највећа лева притока која се улива у насељу Љуберађа. Студенска река се је десна притока реке Мурговица, која се образује од саставних: Средње и Сицина реке.

Звоначка река припада сливу Јерме. Пресечка река је десна притока Нашушковске реке, која заједно са Ракитском реком формира Звоначку реку.

Локација соларне електране „Кукла” је у обухвату сливних подручја мањих притока Звоначке реке (Пресечка река и др.) и реке Мурговице (Студенска река, Средња, Сицина река и др.), где речна мрежа је средње развијена.

Водотокови који на предметном подручју према категоризацији припадају водама II. реда су у надлежности јединице локалне самоуправе.

- најближи водоток:	1. Студенска река, Средња и Сицина река
	2. Пресечка река и др.
- подслив:	1. Мурговица (Лужница)
	2. Нашушковска река (Звоначка река)
- слив:	1. Власина
	2. Јерма
- водна јединица:	ЛУЖНА МОРАВА – ВРАЊЕ
- сектор / деоница:	М.10. / М.10.12.
- водно подручје:	Морава

Из Правилника о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Сл.гласник РС“ бр.96/2010), предметна локација је на следећем подручју, под редним бројем 380:

- водно тело - вода I.реда: Лужница узводно од ушћа Мурговице
- категорија водног тела: река ; L = 18.00km'
- шифра водног тела: LUZVL_2
- водно тело - вода II.реда: - Мурговица (Студенска)
- Пресечка река 2

1.3. Хидролошки подаци:

Притоке Звоначке реке (Нашушковска река, Пресечка река и др.) и реке Мурговице (Студенска река, Средња, Сицина река и др.) на предметној територији КО Пресека и КО Студена су водотоци бујичног карактера, воде II реда, који су хидролошки неизучени сливови.

1.4. Остали подаци:

Постојеће стање

Одлуком о приступању изради Плана се разрађује прелиминарна површина од 13ha 96a 96m², која се налази у обухвату катастарских парцела (целе или делови) КО Пресека и КО Студена, општина Бабушница.

Општина Бабушница се налази у брдско-планинском рејону југоисточне Србије и захвата Лужничку котлину. Села Пресека и Студена се налазе у југоисточном делу Лужничке котлине.

У обухвату Плана су следеће катастарске парцеле број:

- целе: 24, 25, 26, 27, 36, 38, 95, 96, 97, 98, 99, 100/1, 100/2, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209/1, 209/2, 210, 211, 212, 213, 220, 221, 222, 225, 226/1, 226/2, 228, 231, 232, КО Пресека и део : 5192 КО Пресека и
- целе: 6145, 6146, 6147, 6148, 6149, 6150, 6151/1, 6151/2, 6151/3, 6153, 6177, КО Студена и део : 8839 КО Студена.

Постојећа намена површина у обухвату Плана је пољопривредно и шумско земљиште.

У обухвату Плана су и делови некатегорисаних путева, који су изведени у мерама и границама катастарских парцела бр.5192 КО Пресека и бр.8839 КО Студена. Путеви су без коловозног застора. Изван обухвата Плана, 500m' јужно низ атарски пут, пружа се деоница државног пута IIА реда ознаке 223 - деоница Бабушница - Трнски Одоровци. На подручју обухвата плана и у непосредној близини нема других објеката и мрежа комуналне и друге техничке инфраструктуре.

Опти циљ израде плана

Основни циљ израде овог Плана су утврђивање правила уређења и грађења, односно стварање планског основа за изградњу свих потребних објеката у оквиру планиране соларне електране „КУКЛА”.

Циљ израде Плана је стварање планског основа за изградњу нових објеката, тј. реализације инфраструктурног објекта који користи обновљиви извор енергије - енергију сунца за производњу електричне енергије, али и стварање услова за дефинисање објеката јавне намене - саобраћајна и комунална инфраструктура и електроенергетски објекти, као и унапређење режима и услова коришћења земљишта у обухвату Плана.

Предлог планског решења

На предметном земљишту/површинама, поставиће се систем за производњу електричне енергије, односно систем за функционисање соларне електране.

Према планираној концепцији, предвиђено је постројење максималне инсталисане снаге око 9MW. Локалитет на коме се планира изградња соларне електране и постављање фотонапонских панела је култивисан, лаког приступа, са земљаном подлогом уз повољну оријентацију за постављање фотонапонских панела. У оквиру комплекса соларне електране предвиђена је изградња следећих енергетских објеката, инсталација и опреме: фотонапонски панели; инвертори; батеријско складиште; ТС; подземне инсталације у функцији соларне електране; громобран, уземљење и изједначавање потенцијала; остала инфраструктурна мрежа и инфраструктурни објекти; интерни путеви и ограда.

Према основној планираној намени површина, у планском подручју се налази грађевинско, пољопривредно и шумско земљиште. У оквиру грађевинског земљишта, налазе се површине јавне намене – саобраћајне површине: и то 1,89% од укупне површине обухвата Плана. На пољопривредном земљишту планирано је грађење соларне електране – пољопривредно и шумско земљиште у функцији соларне електране од укупне површине у обухвату Плана износи 98,11%.

2. Други карактеристични подаци (ограничења, обавеза и др.)

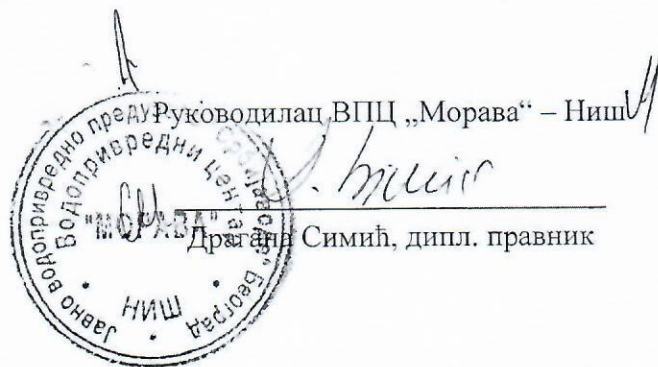
- 2.1. Приликом израде Плана детаљне регулације водити рачуна, о посредном или непосредном утицају на постојеће водне објекте, као и о актуелном режиму површинских и подземних вода. Предвидети неопходне земљане и хидротехничке радове у циљу заштите од подземних и атмосферских вода, уважавајући меродавне коте терена. Неопходно је усагласити планиране потребе са горе наведеним стратешким плановима. Посебно обратити пажњу када је у питању заштита од утицаја великих вода, заштита вода од загађивања, као и коришћење вода.
- 2.2. За потребе израде предметне документације извршити све неопходне истражне радове и обезбедити потребне подлоге (урбанистичке, геодетске, хидролошке, инжењерско – геолошке, геомеханичке и др.) како би се на основу њих дала одговарајућа техничка решења за планиране радове.
- 2.3. У оквиру претходних радова извршити детаљно геодетско снимање терена за формирање катастарско-топографског плана у погодној размери. Сва потребна снимања урадити у апсолутним котама, а план приказати у државном координатном систему, затим обухватити прописане забране, ограничења права и обавезе за кориснике водног земљишта и водних објеката, приликом утврђивања правила градње, коридора, траса, и др.
  - Представити оријентацију подручја – подручје соларне електране у односу на ближе водотоке, и уколико се предметна зона налази непосредно уз водоток дефинисати ширину појаса уз ток водотока на којем се не могу градити објекти.

- При планирању и изградњи постројења узети у обзир могуће услове високих нивоа подземних вода и евентуални утицај великих вода предметних водотокова.
- 2.4. Документацијом предвидети у складу са постојећом и важећом техничком документацијом заштиту предметног подручја и објеката на истом од наиласка - утицаја великих вода.
- 2.5. Представити хидрографски положај, сливну површину, плавну зону, ерозиона подручја, интензитет и категорију ерозионих процеса и остале карактеристичне податке предметних водотокова, постојећих и планираних водних објеката. Потребан степен заштите, критеријуме, радове и мере усагласити са Стратегијом управљања водама на територији Р.Србије до 2034.г. Обухватити нивелационе елементе, коте будућих уређених површина, приступних путева, саобраћајница и других објеката имајући у виду присутних несталних бујичних водотокова.
- 2.6. Документацијом предвидети технологију радова приликом вршења радова, ископа и насипања за потребе изградње, као и начин контроле и критеријум изведених радова у погледу квалитета истих, који не смеју да имају негативан утицај на водни режим и стабилност водотока на предметном сливу.
- 2.7. У смислу заштите вода од загађивања корисник мора да примени мере и активности којима се штити и унапређује квалитет површинских и подземних вода. Ради заштите квалитета вода корисник мора да мере и активности усагласи са *Забранама и обавезама загађивача*, у складу са чл. 97. – 106. Закона о водама.
- 2.8. Напомињемо да је за све постојеће и будуће објекте и радове који могу трајно, повремено или привремено утицати на промене у водном режиму (постављање каблова и др.), односно угрозити циљеве животне средине, потребно исходovati водна акта у посебним управним поступцима од стране надлежног органа сходно чл.117. и 118. Закона о водама („Сл. гласник РС“, број 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др.закон).
- 2.9. Воде и водно земљиште у јавној својини су јавно водно добро и користе се на начин и под условима утврђеним Законом о водама. Инвеститор је у обавези да реши имовинско правне односе, у зони изградње и коришћења објеката на водном земљишту са надлежним ЈВП „Србијаводе“ Београд.

Доставити:

- подносиоцу захтева;
- архиви.

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: Д211-277198/2 -2024 СЈ

ДАТУМ: 28.06.2024

ИНТЕРНИ БРОЈ: /

БРОЈ ИЗ ЛКРМ:31

ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ

СЕКТОР ЗА МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ

СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НИШ

НИШ,ВОЖДОВА 11А

На захтев ОПШТИНА БАБУШНИЦА, а на основу члана 53а, а у вези са чланом 54. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11,121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20, 52/21, 62/23), члана 11. Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре ("Сл. гласник РС", бр. 68/2019), члана 9. Уредбе о локацијским условима („Службени гласник РС“ број 115/2020) и Закона о електронским комуникацијама (Сл. гласник РС", бр. 44/2010, 60/2013 - одлука УС, 62/2014 и 95/2018, Сл. гласник РС", бр. 35/2023), а у циљу заштите ТК објеката и стварања услова за реализацију планова развоја телекомуникационе мреже Телекома Србија, овим дајемо:

У С Л О В Е

који су од значаја за израду ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „КУКЛА“.у КО Пресека и КО Студена.

1. У границама подручја постоји изграђена ТК инфраструктура

- На подручју који обухвата план не постоји изграђена ТК инфраструктура.
- У границама плана не постоје активне ни планиране базне станице Мобилне Телефонije Србије.

2. Планом предвидети:

- Планом детаљне регулације предвидети коридоре, дуж саобраћајница, за потребе изградње телекомуникационе инфраструктуре до планираних објеката уколико су планом предвиђени.
- Телекомуникациони коридори морају бити заштићени предметним планским документом у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката (Службени гласник РС број 16/2012).
- Општинска управа треба да пошаље обавештење о јавном увиду у издати плански документ како би исти ускладили са новим технологијама Телекома Србије

За сва евентуална обавештења у вези издатих Услови можете се обратити, Служби за планирање и изградњу мреже Ниш, контакт телефон 018/ 200-888.

Прилог: Ситуациони план са уцртаном постојећом ТК инфраструктуром

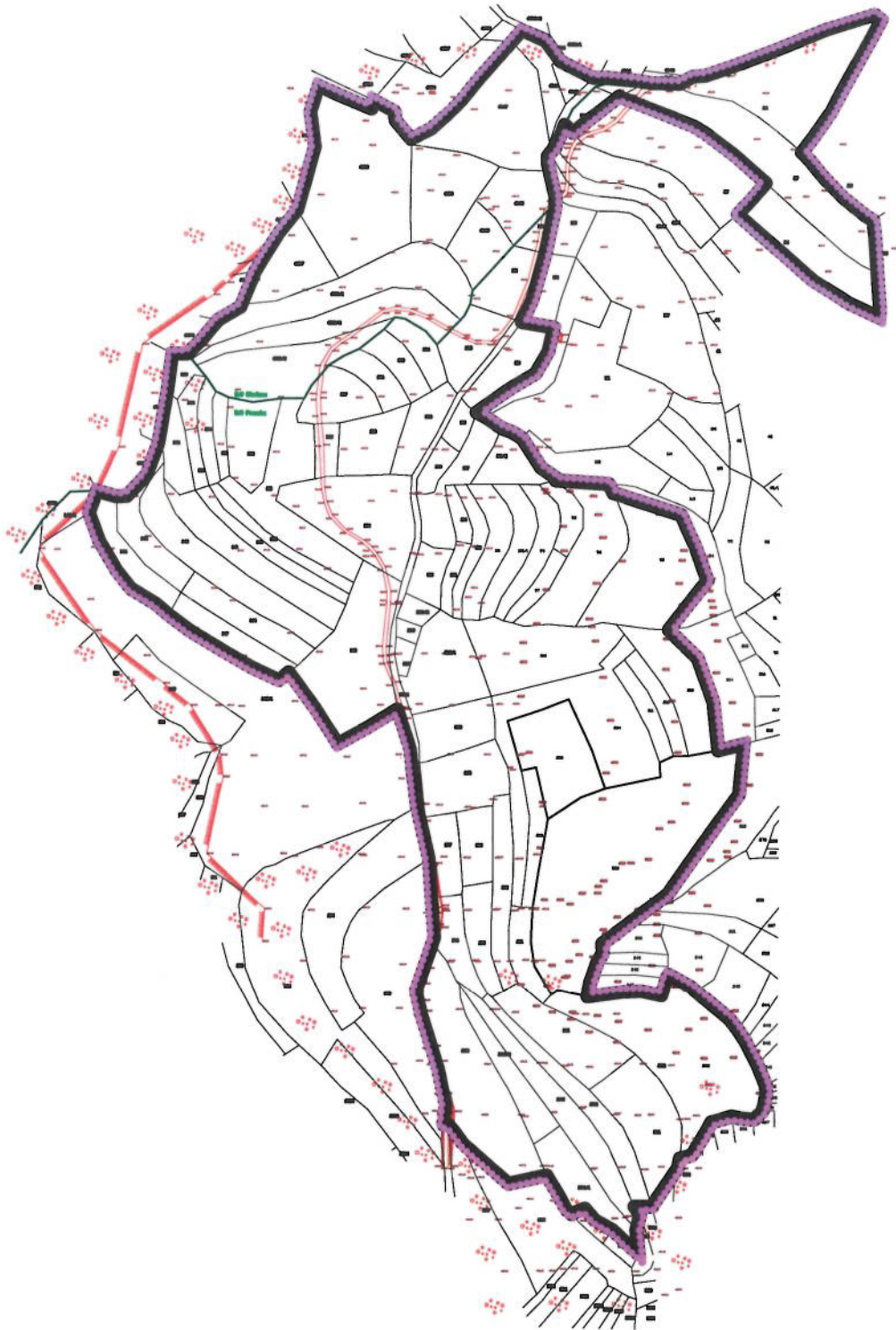
С поштовањем,

Шеф службе за планирање и изградњу мреже Ниш

Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.

KATASTRARSKO-TOPOGRAFSKI PLAN
lokalija: k.p.br. 111, 130, 142, 206, 228, 6150, 6153 i
drugi

Легенда:

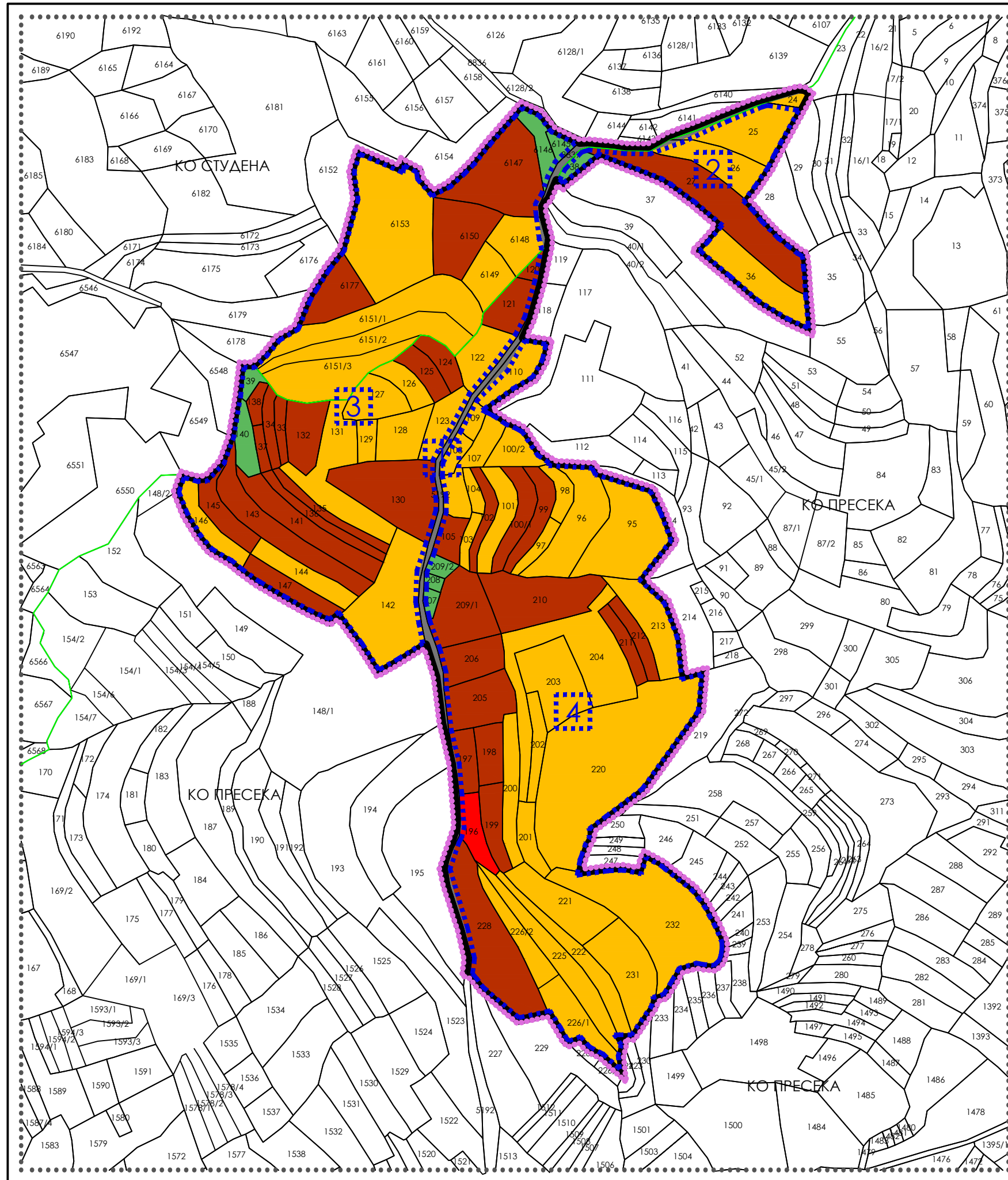
Не постоји изграђена ТК инфраструктура

Обрадио:

Срђа Јовановић, дипл инж
28.06.2024 год.

Шеф службе за планирање и изградњу мреже Ниш

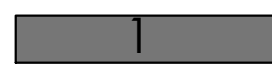

Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.

ЛЕГЕНДА

- границе катастарских парцела
- границе катастарских општина
- Еколошка целина "КУКЛА"

ЕКОЛОШКЕ ЗОНЕ

- Еколошка зона „1“
- Еколошка зона „А“
- Еколошка зона „Б“
- Еколошка зона „В“
- Еколошка зона „Г“

<p>Назив документа: ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „КУКЛА“ У КО ПРЕСЕКА И КО СТУДЕНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ</p>		
<p>Наручилац Стратешке процене утицаја: ECO SOLAR PANEL DOO Београд, Марка Челебановића 21</p>	<p>Обрађивач: ECOLogica URBO DOO Крагујевац</p> <p>Одговорно лице: Евица Рајић, дипл.еколог</p>	
<p>Назив прилога: ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРОСТОРА</p>		
<p>Размера: 1:2000</p>	<p>Датум: Септембар, 2024.године</p>	<p>Број листа: 1</p>